Bestuursrapportage 2022 DORDRECHT

Inhoudsopgave

Algemeen 4
Inleiding 4
Dordrecht toont veerkracht 4
Financieel resultaat 5
Coronacrisis en financiële huishouding Dordrecht 6
Transformatie naar nieuw dienstverleningsmodel 7
Naar de jaarrekening 8
College 10
Disclaimer 11
Voortgang programma's 11
Leeswijzer programma's 11
Programma's 12
Samenwerkend en Verbindend Dordrecht 12
Leefbaar en Veilig Dordrecht 18
Groen en Ruimtelijk Dordrecht 25
Sociaal en Zorgzaam Dordrecht 33
Lerend en Ondernemend Dordrecht 40
Gezond en Levendig Dordrecht 45
Duurzaam en Innovatief Dordrecht 50
Bouwend en Bereikbaar Dordrecht 56
Financiën van Dordrecht 62
Algemene Dekkingsmiddelen 62
Overhead 65
Vennootschapsbelasting 66
Onvoorzien 66
Investeringskredieten 67
Afwijking op investeringskredieten 67
Verschuiven van investeringskredieten 67
Verbonden Partijen 69
Inleiding verbonden partijen 69
Overzicht verbonden partijen 70
Beleidsinformatie verbonden partijen 74
Financiële informatie verbonden partijen 87
Bijlagen 89
Begrotingsoverzicht 89
Stand van zaken Informatiebeveiliging 90

Dit is de Bestuursrapportage 2022 van de gemeente Dordrecht!

In deze Bestuursrapportage 2022 leest u de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de Begroting 2022 in de eerste helft van dit jaar. Via onderstaande knoppen navigeert u direct naar de het beleidsmatige resultaat 'Dordrecht toont veerkracht' en naar het financieel resultaat.

Dordrecht toont veerkracht
Financieel resultaat
De programma's

Algemeen

Inleiding

De gemeentelijke planning en control cyclus kent één (bestuurlijk) moment van bijsturing op de lopende begrotingsuitvoering: de bestuursrapportage. Het doel van de bestuursrapportage is om het college en de raad in staat te stellen een beleidsinhoudelijk debat te voeren over de financiële middelen en voortgang van de uitvoering.

De bestuursrapportage heeft hiermee twee functies:

- Een afwijkingenrapportage gericht op bijsturing in geval van achterblijvende realisatie op de uitvoering van de programmabegroting. Daarvoor wordt een (einde)jaarprognose van de verwachte afwijkingen op de uitvoering van de begrotingsprogramma's samengesteld. Als de prognose afwijkt van de planning wordt dit toegelicht en worden bijsturingsmaatregelen aangegeven.
- Een bijstellingenrapportage gericht op een zo goed mogelijke voorspelling van het jaarresultaat, waarbij onontkoombare en niet bijstuurbare afwijkingen worden verwerkt door middel van een begrotingswijziging.

In de onderdelen beleidsinhoudelijk resultaat en financieel resultaat wordt respectievelijk ingegaan op de beleidsrealisatie en de financiële afwijkingen van de eerste helft van dit jaar. Tevens kan de voortgang op programmaniveau worden gevolgd, via het tabblad programma's.

In navolging van eerdere bestuursrapportages treft u in de bijlage de stand van zaken informatiebeveiliging.

Dordrecht toont veerkracht

In deze Bestuursrapportage 2022 presenteren we de voortgang op de doelen die we in onze Begroting 2022 hebben gesteld. Een begroting die met de naam 'Koers houden' werd opgesteld in een tweede opeenvolgende jaar dat werd gedomineerd door de coronacrisis en alle bijbehorende maatregelen. In het eerste halfjaar van 2022 heeft de samenleving zich vooralsnog aan de coronapandemie ontworsteld doch diende zich een nieuwe crisis aan met grote impact op met name Europa: de Russische inval in Oekraïne. Europa werd opnieuw geconfronteerd met een gigantische vluchtelingenstroom, waardoor ook in Dordrecht een crisisorganisatie ontstond om vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen en te huisvesten. Ook had de oorlog grote gevolgen voor de brandstofprijzen en drong in Europa het besef door dat we onafhankelijk moeten worden van Russisch gas en olie. Dit betekent ook een versnelde omschakeling naar het benutten van andere energiebronnen zoals zon- en windenergie.

Ondanks het opnieuw moeten inspelen op crisissituaties is het Dordrecht toch gelukt om opnieuw koers te houden en dat bewijst de veerkracht van deze stad en de organisatie. We hebben in 2020 een stevig fundament gelegd voor de stad die we tegen 2030 willen zijn en zien daarvan inmiddels de eerste resultaten. Zo is de bouwproductie in 2021 al op stoom gekomen en dit zet zich flink door in 2022.

We zien dat de meeste activiteiten die we in de begroting voor dit jaar hebben gepland, ondanks de coronamaatregelen begin van het jaar en het moeten inspelen op de vluchtelingencrisis vanuit Oekraïne, op koers lopen. De afwijkingen zoals ze in deze Bestuursrapportage per programma te lezen zijn, hebben vaak diverse redenen. Soms speelt de nasleep van de coronamaatregelen nog een rol, zoals bij de ontwikkeling van het Polderwiel tot huiskamer van de wijk, of worden we gehinderd door gebrek aan personele capaciteit of continuïteit. Het personeelsverloop bij de Dordtse organisatie is groot en het kost meer moeite om op de huidige krappe arbeidsmarkt voldoende gekwalificeerde mensen te vinden. Tenslotte ontstaan afwijkingen ook door externe omstandigheden, zoals de opnieuw uitgestelde Omgevingswet naar 1 januari 2023 en de inzet op

de vluchtelingenopvang voor Oekraïne (vertraging in het realiseren van de Risk Factory ter vergroting van zelfredzaamheid van kwetsbare mensen).

Financieel resultaat

Het financiële resultaat van de Bestuursrapportage 2022 bedraagt € 1.414.000 positief, waarmee de bijgestelde Begroting 2022 op een begrotingsoverschot van € 2.335.000 uitkomt.

In onderstaande tabel is dit weergegeven:

Bedragen × € 1.000

Eindsaldo Begroting 2022					**3.205**
Tussentijdse wijzigingen					-2.284
	Bestuursrapportage 2022	**lasten**	**baten**	**reserves**	**saldo**
Afwijkingen	Autonoom	1.614	11.742	-713	12.643
	Intern	-11.923	1.088	0	-10.835
	Verbonden Partijen	-492	98	0	-394
	Totaal Bestuursrapportage 2022				**1.414**
Geactualiseerde Begroting 2022					**2.335**

-/- betreft een nadeel

De tussentijdse wijzigingen van € 2.284.000 van het primaire eindsaldo Begroting 2022 van € 3.205.000 bestaan uit het verwerken van de volgende raadsbesluiten:

- Amendement 'Programma Sportparken' (€ 2.000.000) bij Begroting 2022, zie raadsbesluit 2021-0135173 van 8 november 2021.
- Aanvullende financiële bijdrage RTV Dordrecht in overbruggingsjaar 2022 (€ 100.000), zie raadsbesluiten 2022-0005366 van 1 februari 2022 en 2022-0053143 van 31 mei 2022.
- Invoeren regeling opkoopbescherming (€ 100.000, zie raadsbesluiten 2022-0001900 van 1 februari 2022 en 2022-0053143 van 31 mei 2022.
- Herhuisvesting van DOOR in Munt 5 (€ 84.000), zie raadsbesluit 2022-0021301 van 22 februari 2022.

We stellen voor het positieve resultaat van deze Bestuursrapportage 2022 van € 1.414.000 ten gunste te brengen van het huidige begrotingsresultaat. De actuele Begroting 2022 kent momenteel een begrotingsoverschot van € 921.000. Het bijgestelde saldo wordt daarmee € 2.335.000 positief. Aan het einde van het jaar wordt het resultaat, behoudens verschillen tussen 'begroot en realisatie' in beginsel toegevoegd aan de Algemene Reserve.

In het onderdeel naar de jaarrekening is een aantal ontwikkelingen geschetst die het geprognosticeerde resultaat 2022 negatief kunnen beïnvloeden. Voor deze onzekerheden is een afdoende weerstandsvermogen van belang.

Grootste financiële afwijkingen

Het positieve resultaat is een saldo van plussen en minnen. In de onderstaande tabel zijn de tien grootste financiële afwijkingen weergegeven. In het onderdeel programma's zijn alle financiële afwijkingen per programma toegelicht.

Bedragen × € 1.000

Categorie	Afwijking	I/S/S*	Saldo
Autonoom	Bijstelling accres Meicirculaire 2022 verwerkt	I	7.920
Autonoom	Rijksbudget inkomensondersteuning valt tegen	I	-1.834
Intern	Personeelslasten vallen tegen	I/S*	-1.625
Verbonden partijen	Lasten WMO-voorzieningen vallen mee	I	1.517
Verbonden partijen	Middelen Meicirculaire 2022 bij GR Sociaal ingezet	I	-1.400
Autonoom	Jeugdhulp valt duurder uit	I/S	-1.282
Verbonden partijen	Bijdrage aan Brandweer stijgt	I/S	-627
Intern	Incidentele grondverkopen niet voorzien	I	589
Intern	Werving en selectie van personeel geïntensiveerd	I	-518
Intern	Stelpost interne ontwikkelingen valt vrij	I	497

-/- betreft een nadeel

Investeringskredieten
Voor een aantal investeringsprojecten moet het budget worden bijgesteld. Voor de Engelenburgerbrug is er sprake van meerkosten wegens het uitlopen van de werkzaamheden. Anderzijds levert de actualisatie van de planning van de renovatie van kademuren juist een voordeel op. Door de stijgende kosten voor materialen zijn de kosten voor het onderhoud aan riolen hoger dan begroot, maar dit wordt opgevangen vanuit de spaarvoorziening. Onder de streep zijn de voor- en nadelen op de investeringen in evenwicht.

Naast extra uitgaven is ook sprake van een verwachte onderbesteding in het lopende jaar van minimaal € 11,9 miljoen. Dit betreft projecten die dit jaar niet meer (geheel) uitgevoerd kunnen worden en doorschuiven naar 2023 en verder. Het betreft een eerste inschatting van verschuivingen, de definitieve kredietverschuivingen worden verwerkt bij de verzamelwijziging in het najaar. Deze verschuiving leidt tot incidenteel lagere kapitaallasten in 2023 of volgende jaren.

Zie voor meer informatie het onderdeel investeringskredieten in deze Bestuursrapportage.

Coronacrisis en financiële huishouding Dordrecht

Gedurende bijna het volledige eerste kwartaal van 2022 zijn er nog diverse maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus van kracht geweest. Deze maatregelen hebben op diverse plekken geleid tot extra kosten, of lagere inkomsten. In de Decembercirculaire van 2021, zie raadsinformatiebrief 2022-0005689, heeft het Rijk bijna € 1,5 miljoen compensatie voor 2022 toegekend. Aanvullend daarop is in februari 2022 besloten om van de steunpakketten die we met betrekking tot 2021 ontvangen hebben, € 4 miljoen over te hevelen naar 2022. Hiermee is in totaal € 5,5 miljoen beschikbaar. Inmiddels zijn, sinds 23 maart, alle coronamaatregelen vervallen. Wel heeft het Rijk nog aanvullende compensatie toegezegd, dit wordt in de Decembercirculaire 2022 toegekend.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Bedrag
Ontvangen coronasteun vanuit het Rijk	1.450
Coronasteun overgeheveld vanuit 2021	4.007
Totale steun beschikbaar in 2021	*5.457*
Meerkosten corona	5.350
Saldo coronakosten	**107**

De geprognosticeerde meerkosten voor volledig 2022 bedragen € 5,4 miljoen. Hierbij is uitgegaan van een continuering van de huidige situatie, waarin geen coronamaatregelen van kracht zijn. In onderstaande tabel is een uitsplitsing van dit bedrag over de verschillende beleidsterreinen opgenomen. Deze meerkosten hebben niet enkel betrekking op de maatregelen, maar zijn er vooral ook op gericht om de zwaarst getroffen groepen en sectoren een duwtje in de rug te geven nu dat weer kan. De beschikbare middelen zijn ongeveer € 100.000 hoger dan de geprognosticeerde kosten. De afwijkingen zijn toegelicht in het betreffende begrotingsprogramma en dit bedrag komt ten gunste van het saldo van deze bestuursrapportage.

Bedragen x € 1.000

	Budgetoverheveling vanuit 2021	Steun toegekend m.b.t. 2022	Verwachte realisatie	Saldo
Omschrijving				
Aanvullende pakket re-integratiekosten	1.243	154	1.397	-
Crisisdienstverlening	314	-	314	-
Cultuur*	1.592	-	1.592	-
Perspectief jeugd en jongeren	111	-	111	-
Jongerenwerk	102	-	102	-
Mentale ondersteuning	95	-	95	-
Activiteiten en ontmoetingen	38	-	38	-
Bestrijden eenzaamheid ouderen	242	-	242	-
Begeleiding kwetsbare groepen	271	-	271	-
Gemeentelijk schuldenbeleid	-	249	249	-
Bijzondere bijstand	-	124	6	118
Subsidieregeling sportverenigingen Dordrecht	-	150	61	89
Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties (TVS)	-	112	112	-
Zwembaden en IJsbanen	-	PM	PM	-
Impuls re-integratie	-	454	454	-
Gemeenteraadsverkiezingen	-	207	207	-
Compensatie reclame afdracht	-	-	100	-100
Totaal	**4.007**	**1.450**	**5.350**	**107**

* Een raadsvoorstel voor de inzet van deze middelen wordt nog voorgelegd.

Transformatie naar nieuw dienstverleningsmodel

Per 1 januari 2022 zijn alle activiteiten en bijbehorend personeel van de GR Drechtsteden (GRD), met uitzondering van de Sociale Dienst Drechtsteden, overgebracht naar de gemeente Dordrecht. Op dit moment bevinden we ons in een transformatie naar het nieuwe dienstverleningsmodel van de Servicegemeente Dordrecht. Er is inmiddels veel gebeurd, maar het vraagstuk is veelomvattend en de uitwerking tijdrovend. Tegelijkertijd willen en moeten we voortgang boeken: met realistische stappen vooruit en met goede tussenresultaten, op weg naar een voldragen model dat op termijn voor Dordrecht en de afnemers voldoet aan de verwachtingen. Naast het nieuwe dienstverleningsmodel wordt ook gekeken naar het huidige financieringsmodel en de bijbehorende kostenverdeelsystematiek. Naar verwachting behoeft dit enige aanpassing om aansluiting op het nieuwe model te behouden. Dit kan effect hebben op toekomstige individuele bijdragen van deelnemende gemeenten. Met ingang van Begroting 2023 stellen wij zowel onze financiën, als ook onze inhoudelijke doelstellingen integraal op.

Naar de jaarrekening

In deze Bestuursrapportage 2022 is gerapporteerd op de voortgang van de beleidsactiviteiten en de bijbehorende financiën op basis van de informatie die bekend is na het eerste half jaar. Daarnaast wordt een doorkijk gegeven voor het tweede half jaar. Wij zien op een aantal onderwerpen mogelijke risico's en onzekerheden die in de tussenliggende periode invloed kunnen hebben op het financiële resultaat in de Jaarstukken 2022. Gezien de onzekerheid op deze onderwerpen, zijn deze niet of deels in de financiële prognose van deze Bestuursrapportage verwerkt.

Voor een aantal onderwerpen wordt dit jaar besluitvorming gevraagd via separate raadsvoorstellen, zoals voor de inzet van de compensatie voor corona op cultuur. Daarnaast kunnen de volgende onzekerheden en risico's het resultaat in de Jaarrekening 2022 beïnvloeden.

Oorlog in Oekraïne

De oorlog in Oekraïne leidt voor de gemeente Dordrecht tot financiële consequenties waarvan het effect op het jaarrekeningresultaat 2022 nog onzeker is met betrekking tot de opvang van vluchtelingen en energielasten.

Opvang vluchtelingen

Het Rijk heeft toegezegd middelen beschikbaar te stellen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Het gaat enerzijds om het beschikbaar maken van opvangplekken. Anderzijds gaat het om de daadwerkelijke opvang van Oekraïners waarvoor € 700 per week per opvangplek beschikbaar zou worden gesteld. Onduidelijk is in hoeverre compensatie wordt verstrekt voor onderwijs en eventuele recreatieve activiteiten. De definitieve specifieke uitkering ter compensatie van de extra kosten rondom de opvang van Oekraïense vluchtelingen is nog niet bekend en zal een effect hebben op het jaarrekeningresultaat.

Energielasten

De energieprijzen voor 2022 zijn fors gestegen sinds het opstellen van de Begroting 2022. Van de volgende aspecten zijn de financiële effecten onzeker. Wij hebben een contract voor gas met energieleverancier Gazprom. Vanwege de economische sancties tegen Rusland dient dit contract tussentijds beëindigd te worden. Een onderhandelingsprocedure voor de levering van gas wordt voorbereid met behulp van een externe deskundige. Wij dienen het resterende gasverbruik voor 2022 in te kopen tegen actuele marktprijzen, wat naar verwachting zal leiden tot hogere energielasten. Door de relatief zachte winter begin 2022 is de verwachte stijging van energielasten (gas) tot nu toe enigszins beperkt. Het verbruik in 2022, mede afhankelijk van weersinvloeden, heeft invloed op de uiteindelijke financiële effecten dit jaar. Ook voorzieningen die zelf hun energierekening betalen, hebben te maken met forse stijgingen van energielasten. Omdat de continuïteit van voorzieningen hierdoor mogelijk in het geding komen kan bestuurlijk worden afgewogen of ondersteuning vanuit de gemeente gewenst is.

Een geschatte stijging van circa 20% van de energielasten ten opzichte van 2021 is verwerkt in deze bestuursrapportage. De werkelijke omvang van de gestegen energielasten is afhankelijk van bovengenoemde onzekerheden en zal een financieel effect hebben op het jaarrekeningresultaat.

Energietoeslag

Het Rijk heeft middelen toegekend via de Meicirculaire 2022 om minima te compenseren voor hogere energiekosten. Ook binnen Dordrecht keren we de toeslag uit. De raad is via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de hoogte van de toeslagen en de financiële impact van de uitkeringen. In de tweede helft van 2022 moet duidelijk worden wat de omvang van deze bedragen en daarmee het financieel effect op ons jaarrekeningresultaat is. Vooralsnog hebben we dit budgettair neutraal verwerkt in deze bestuursrapportage.

Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid (VR ZHZ)

De Oekraïne-crisis en een mogelijke opleving van het coronavirus zou een effect kunnen hebben op

de benodigde gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio en daarmee op het jaarrekeningresultaat 2022. De werkelijke omvang is afhankelijk van bovengenoemde onzekerheden.

Afloop beleidswensen: uitvoeringsbudget sociaal pontonnier en sociaal innovatiebudget
Het uitvoeringsbudget van de sociaal pontonnier en het sociaal innovatiebudget wordt dit jaar mogelijk niet geheel besteed. Deze middelen zijn gekoppeld aan de coalitieperiode 2018-2022. Eventuele niet-bestede middelen worden opgenomen in het jaarrekeningresultaat 2022.

Personeelsuitbreiding
Om onze ambities als organisatie te kunnen realiseren, zetten we in op het aantrekken van extra personeel. In deze bestuursrapportage begroten we aanvullend budget om te kunnen intensiveren op de werving en selectie van personeel. Op dit moment is de inschatting dat we de kosten van de personeelsuitbreiding kunnen opvangen binnen de huidige begroting.

Toekenning middelen voor taken Meicirculaire 2022
In de Meicirculaire 2022 is € 12,7 miljoen toegekend voor het uitvoeren van diverse taken, variërend van Beschermd Wonen tot energietoeslag. Aangezien deze middelen later in het jaar zijn toegekend, is er een reële kans dat niet al deze taken volledig uitgevoerd kunnen worden dit jaar. Dit zal mogelijk effect hebben op het jaarrekeningresultaat 2022 en leiden tot voorstellen van resultaatbestemming (budgetoverheveling), zodat deze taken in 2023 uitgevoerd kunnen worden.

Kosten organisatie evenementen 2022
Na twee corona jaren is het normale evenementenseizoen weer gestart, maar zijn de condities anders dan voorheen. Flinke kostenstijgingen door schaarste van materieel en personeel en fragiele inkomsten door onder andere onzekerheid over bezoekersaantallen en hun bestedingspatroon. In januari heeft de raad derhalve extra middelen beschikbaar gesteld voor de heropstart van het evenementenseizoen, zie raadsbesluit 2021-0166467. De dekking is de overheveling van onderbesteed budget op evenementen uit 2021. Alle grote evenementen en diverse kleinere evenementen hebben inmiddels gebruik gemaakt van deze regeling en hadden niet door kunnen gaan zonder deze extra ondersteuning vanuit de gemeente.

Ook het Big Rivers Festival heeft extra subsidie gekregen, waarmee het totale (overgehevelde) evenementenbudget is besteed. Big Rivers is voor haar inkomsten dit jaar sterker afhankelijk van de besteding van de bezoekers, omdat van de horeca met oog op de voor hen afgelopen zware corona jaren nu geen vaste maar een omzet afhankelijke financiële bijdrage wordt gevraagd. Afhankelijk van het bezoekersaantal zou Big Rivers dus nog met een tekort kunnen worden geconfronteerd. In dat geval is een aanvullend beroep op middelen uit de reserve Crisis- en Herstelfonds corona onvermijdelijk.

Deze zomer zal een inventarisatie onder de evenementenorganisaties van het najaar plaatsvinden om ook daar de verhoogde kosten en daarmee eventuele financiële knelpunten in kaart te brengen. In september informeren we u over de uitkomsten hiervan, waarbij we inzichtelijk maken of en in welke omvang een aanvullend beroep op middelen uit de reserve Crisis- en Herstelfonds corona onvermijdelijk dan wel noodzakelijk is.

Voortgang op uitvoering van activiteiten
Door diverse oorzaken, loopt een aantal activiteiten mogelijk vertraging op. In veel gevallen zal dit tegelijkertijd leiden tot een voorstel van resultaatbestemming (budgetoverheveling), om uitvoering van die activiteiten in 2023 alsnog te kunnen realiseren. Tegen het einde van het jaar is meer zicht op de omvang van de afwijkingen. De afweging om bijbehorende middelen door te schuiven naar volgend jaar vindt aan het einde van het jaar plaats, als er ook meer zicht is op het verwachte totale jaarrekeningresultaat.

De onderdelen waar wij een grote kans op vertraging naar 2023 voorzien zijn:

- Mantelzorg.
- Onderhoud fietspaden Schenkeldijk.
- Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslagen (POK) middelen.

College

Van links naar rechts: Marc Merx (VVD), Chris van Benschop (GroenLinks), Rik van der Linden (CU/SGP), Peter Heijkoop (CDA), Wouter Kolff (burgemeester), Tanja de Jonge (GroenLinks), Maarten Burggraaf (VVD) en Carlo Post (gemeentesecretaris).

A.W. Kolff, burgemeester

Portefeuilles:	Algemene & Kabinetszaken; Handhaving openbare orde & veiligheid; Politie; Voorzitter Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (Brandweer en crisisbeheersing); Integraal veiligheidsbeleid; Vergunningen (Horeca, evenementen, APV en Wet Bibob); Bestuurlijke betrekkingen & Public Affairs; Regionale samenwerking; Voorzitter Smart Delta Drechtsteden; Internationale samenwerking; Publiekszaken (wettelijke taken en verkiezingen); Mediabeleid & Communicatie.

M.D. Burggraaf (VVD), wethouder

Portefeuilles:	Stadsontwikkeling (RO en bouwen); MKB & Innovatiebeleid, Zakelijke dienstverlening, Maritieme Maakindustrie (incl. Zeehavengebied en Merwedehavens), Ambulante handel; Agenda 2030: Levendige Binnenstad; Toerisme & Evenementen; Digitalisering (Smart Society); Huis van Stad & Regio; Servicegemeente (bedrijfsvoering en coördinatie Groei-SmartDeltaDrechtsteden-agenda).
Verbonden partijen:	ROM-D (Holding Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden NV, ROM-D Capital BV, ROM-D Beheer NV, ROM-D CV Projecten en ROM-D CV Kill III); Innovation Quarter; Stichting Administratiekantoor Breedband Drechtsteden.

C.C. van Benschop (GroenLinks), wethouder

Portefeuilles:	Arbeidsmarkt & Economie (incl. bedrijventerreinen, maatschappelijk betrokken ondernemen); Agenda 2030: Ruimte voor banen & Glansrijke Toekomst; Westelijke Dordtse Oever (exclusief Zeehavengebied); Smart Campus Leerpark; Hoger onderwijs (MBO/HBO); Voortgezet onderwijs; Inclusiviteit, Diversiteit & Kansengelijkheid; WMO (regionaal: Maatwerk, lokaal: Wijkteams en Buurtwerk); Mantelzorg.
Verbonden partijen:	GR Sociaal (GRS); GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J ZHZ); Coöperatie Ontwikkeling Leerpark U.A.

H. van der Linden (ChristenUnie/SGP), wethouder

Portefeuilles:	Mobiliteit, Bereikbaarheid, Spoorveiligheid & Parkeren; Infrastructuur (Weg- en waterwegenonderhoud, riool, bruggen en viaducten); Groenblauwe stad inclusief Klimaatadaptie(programma); Publieke gezondheid; Jeugdzorg (incl. regionale/SOJ taken, jeugdhulpverlening inclusief jeugdhulp naar voren en stichting jeugdteams); Cultuur, Monumentenzorg & Archeologie; Dienstverlening/burgerzaken.
Verbonden partijen:	GR Sociaal (GRS); GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J ZHZ); GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ); B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides; Merwedelingelijn beheer B.V.

P.J. Heijkoop (CDA), wethouder

Portefeuilles:	Volkshuisvesting (inclusief beschermd wonen & maatschappelijke opvang); Financiën; Werk & Inkomen; Armoede & Schulden; Inburgering; Kinderopvang & Primair onderwijs; Bibliotheek; Dordtpas; Vrijwilligersbeleid.
Verbonden partijen:	GR Sociaal (GRS); GR Sociale Werkvoorziening Drechtsteden (Drechtwerk); GR Gemeenschappelijke vuilverwerking Dordrecht en omstreken (GR Gevudo); Bank Nederlandse Gemeenten.

M.P.P.M. Merx (VVD), wethouder

Portefeuilles:	Leefbaarheid & overlastbestrijding, Handhaving & toezicht openbare ruimte (boa's); Wijkenaanpak; Vergunningen (bouwen, milieu, leefomgeving, Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid); Stadsbeheer-Ruimtelijke kwaliteit: afval, groenonderhoud, verlichting, speelplekken; Sport & Recreatie; Preventie jeugd; Personeel en Organisatie; Essenhof; Straatnamencommissie.
Verbonden partijen:	GR Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J ZHZ); GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ).

T.F. de Jonge (GroenLinks), wethouder

Portefeuilles:	Duurzaamheid, Klimaat, Energie & Milieu; Gemeentelijk Vastgoed (incl. onderwijshuisvesting); Agenda 2030: Duurzame Stad; Grondbedrijf; Biesbosch; Weizigt; Dierenwelzijn; (Burger)Participatie.
Verbonden partijen:	GR Sociaal (GRS); GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ); GR Gemeenschappelijke vuilverwerking Dordrecht en omstreken (GR Gevudo); Stedin Holding NV; Energie Coöperatie Dordrecht.

C.H.W.M. Post, gemeentesecretaris

Algemeen directeur en eerste adviseur van het college.

Disclaimer

DISCLAIMER

Deze website is met zorg samengesteld. Desondanks is het mogelijk dat deze informatie onvolledig of verouderd is en/of onjuistheden bevat. De gemeente aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook, die het gevolg is van eventuele onjuiste informatie op deze website. De gemeente is niet verantwoordelijk voor informatie op internetpagina's van derden waarnaar op deze website wordt verwezen. Ook neemt de gemeente geen verantwoordelijkheid voor de gevolgen van het gebruik van de op de website aangeboden informatie.

PRIVACY

Er worden uitsluitend statistische gegevens verzameld gericht op klikgedrag en geen privacygevoelige informatie.

Voortgang programma's

Leeswijzer programma's

Programmakaart structuur

De voortgang op de beleidsinhoudelijke activiteiten worden evenals de financiële afwijkingen gerapporteerd op programmaniveau. Bij elk van de acht beleidsprogramma's wordt ingegaan op de vraag wat we willen bereiken met dit programma, zoals reeds is vastgesteld in de Begroting 2022.

Voortgang op beleid

Onder het onderdeel 'Voortgang op beleid' is per beleidsprogramma een overzicht met de doelstellingen en bijbehorende activiteiten te vinden. Ten aanzien van de activiteiten laten we zien of deze op schema liggen, een afwijking kennen of zijn bijgesteld (zie onderstaande symbolen). In lijn met de functie van de bestuursrapportage wordt de voortgang hierbij slechts toegelicht in het geval er sprake is van een afwijking of bijstelling.

De symbolen die gebruikt worden om de beleidsvoortgang op de activiteiten aan te geven:

op schema: wordt volledig of bijna volledig gerealiseerd, wordt niet verder toegelicht.

afwijking: we verwachten na bijsturing de activiteit of doelstelling nog te halen.

bijstelling: activiteit is voor minder dan de helft gerealiseerd en wordt aangepast of vervalt of er is extra budget nodig (begrotingswijziging).

Financiële afwijkingen
De financiële afwijkingen worden ook per programma toegelicht. Hiervoor wordt dezelfde bondige schrijfstijl toegepast die ook bij de jaarrekening wordt gehanteerd. De bedragen in tabellen met financiële afwijkingen zijn weergegeven per eenheid van € 1.000 waarbij een (-/-) een nadeel betekent en een (+) een voordeel. De afwijkingen als gevolg van corona zijn, ten bate van de herkenbaarheid, grijs gearceerd in de tabel.
Bij de afwijkingen die in de financiële tabellen zijn opgenomen, is aangegeven welke bijsturing en beheersing heeft plaatsgevonden. Hierbij wordt tevens aangegeven of de afwijkingen incidenteel of structureel van aard zijn. Incidentele afwijkingen (I) hebben alleen betrekking op 2022, structurele afwijkingen (S) hebben meerjarig effect en structurele afwijkingen waarvan het financiële effect reeds in de Begroting 2023 is verwerkt, zijn aangeduid met een S*.

Een totaaloverzicht van de financiële afwijkingen op programmaniveau is als bijlage 1 opgenomen. Deze bijlage verstrekt op programmaniveau overzicht van de actuele begroting inclusief alle wijzigingen tot de Bestuursrapportage 2022, de wijzigingen conform deze Bestuursrapportage en het resultaat na vaststelling van de Bestuursrapportage 2022.

Programma's

Samenwerkend en Verbindend Dordrecht

Wat willen we bereiken?
Dordrecht ontwikkelt zich. We werken aan de kwalitatieve groei van de stad. Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere overheden (partners) spelen elk een rol. Een rol die per onderwerp kan verschillen. Samenspraak en samenwerking zijn essentieel om als stad te groeien en de grote en kleine opgaven waar we in onze stad voor staan te laten slagen. Ook willen we als stad een dienstbaar leidende positie in de regio innemen.

Voortgang op beleid

Inleiding
Het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft invloed gehad op de beschikbaarheid van de toolbox voor bewonersparticipatie, het streven is om dit nog dit jaar te realiseren. Het Beleidskader Participatie 1.0 in het kader van de Omgevingswet kan vanwege het uitstel niet eerder dan 1 januari 2023 in werking treden. Er wordt hard gewerkt om online participatiemogelijkheden verder door te ontwikkelen, zo is een marktverkenning uitgevoerd en is het aanbestedingstraject gestart. Ook hebben we een eerste ervaring opgedaan met het toepassen van Virtual Reality (VR) binnen gebiedsontwikkeling. Dit jaar werden we geconfronteerd met een nieuwe crisis die heeft geleid tot een urgente opgave: de opvang van Oekraïners als gevolg van de Oekraïne oorlog, waardoor prioriteiten binnen onze organisatie werden verschoven. Desondanks worden voor het grootste deel de uit te voeren activiteiten gerealiseerd of liggen ze op schema.

Bovenstaande punten zijn slechts een greep uit de activiteiten die dit jaar vanuit het programma *Samenwerkend en Verbindend Dordrecht* worden ondernomen. In onderstaand overzicht treft u de meerjarige doelstellingen van dit programma aan en daarbij een voortgangsoverzicht van de bijbehorende activiteiten voor 2022. In lijn met de functie van de bestuursrapportage wordt de voortgang hierbij slechts toegelicht in het geval er sprake is van een afwijking (geel uitroepteken) of bijstelling (rood kruis).

We faciliteren initiatieven beter door één online portaal en een initiatieventeam.

Wat doen we in 2022?
In 2021 is het proces voor initiatieven gestroomlijnd en geborgd, is er een nieuwe webpagina rondom initiatieven gelanceerd (www.dordrecht.nl/initiatieven) en is een fonds ingericht voor maatschappelijke initiatieven. Het initiatieventeam fungeert in 2022 als aanspreekpunt voor complexe initiatieven en zal het proces rondom initiatieven monitoren. In 2022 wordt het online portaal breed gepromoot.

We werken aan online participatie mogelijkheden.

Wat doen we in 2022?
Vanuit het in 2021 opgestelde participatiebeleid wordt in 2022 de online participatie verder ontwikkeld. We zetten in op een participatieplatform waardoor inwoners gemakkelijk in allerlei projecten en activiteiten kunnen meedenken en meedoen.

We werken aan het toepassen van Virtual Reality (VR) binnen participatie.

Wat doen we in 2022?
In samenhang met en als aanvulling op de online participatie, onderzoeken we in 2022 wat er voor nodig is om Virtual Reality (VR) toe te passen voor participatie.

We werken aan een toolbox voor bewonersparticipatie.

Wat doen we in 2022?
De toolbox is een dynamische website die samen met de handreiking participatiebeleid in het kader van de Omgevingswet als doel heeft om initiatiefnemers en aanvragers van een omgevingsvergunning te stimuleren om participatie te organiseren. Daarnaast is de toolbox beschikbaar voor gemeentelijke projecten om inspiratie op te doen en te komen tot betere participatie. In de toolbox worden voorbeelden van participatie instrumenten en best practices opgenomen. In 2021 heeft de ontwikkeling van de toolbox plaatsgevonden en in 2022 zal hiermee geoefend worden en daar waar nodig worden verbeterd of uitgebreid.

Toelichting beleidsafwijking
Uitgangspunt was om de toolbox medio 2022 gereed te hebben. Als gevolg van uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de toolbox nog wel in 2022 getest en beschikbaar gesteld.

We monitoren en evalueren het Beleidskader Participatie 1.0 in het kader van de Omgevingswet.

Wat doen we in 2022?
In de geest van de Omgevingswet en de bijbehorende beleidscyclus zijn monitoring en evaluatie van het Participatiebeleid, en naar aanleiding daarvan regelmatige actualisaties van het beleid, belangrijke onderdelen. Dit geldt zowel voor het participatiebeleid als de lijst buitenplanse activiteiten. Het beleidskader heet daarom Beleidskader 1.0 en wordt een jaar na de inwerkingtreding geëvalueerd. In 2022 gaat de Omgevingswet en het daar bijbehorende beleidskader in.

Toelichting beleidsafwijking
De inwerkingtreding van de Omgevingswet is verschoven naar-01-01-2023.

Doelstelling 2: Het ontwikkelen van samenspel met onze partners.
"Een stad waar je bij wilt horen" is een stad die open staat voor vernieuwing en waaraan mensen en organisaties méé kunnen bouwen. Dat begint bij ontmoetingen tussen mensen, bij het durven combineren van kennis en kunde uit verschillende rollen (van ondernemer tot wetenschapper) en verschillende sectoren (van IT tot zorg). Vervolgens vraagt dit ook om nieuwe manieren van werken, nieuwe rollen en verantwoordelijkheden voor raad, bestuur, ambtelijke organisatie en onze partners waaronder de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Dienst Gezondheid & Jeugd en Sociale Dienst Drechtsteden. Voorbeelden van dit samenspel zijn ook te vinden in de andere beleidsprogramma's, zoals de Omgevingsvisie, gebiedsontwikkeling Spoorzone en de bereikbaarheidsopgave (Bouwend en Bereikbaar Dordrecht).

We stellen een koersdocument op voor Smart Society.

Wat doen we in 2022?
Met Smart Society willen we, in een ecosysteem van partners, slim gebruik maken van de mogelijkheden die technologie en data bieden voor maatschappelijke vraagstukken. Voor 2022 maken we een voorstel in de vorm van een koersdocument met daarin verschillende opties ten aanzien van het gewenste ambitieniveau, de thema’s en het tijdpad, inclusief de benodigde randvoorwaarden, zoals budget en bemensing. We zijn reeds concreet aan de slag door op beperkte schaal ervaring op bouwen. Deze leerervaringen gebruiken we voor een eerste aanzet voor de actieagenda die wordt meegeleverd met het koersdocument dat we aan de raad zullen voorleggen ter besluitvorming.

We zetten de dialoog met de stad voort door onder meer het houden van stadsgesprekken.

Wat doen we in 2022?
In 2020 hebben we als uitwerking van de nota Kiezen, Sturen en Verantwoorden 2018-2022 een Perspectiefnota opgesteld en halverwege 2021 heeft de ambtelijke organisatie het "Drieluik Gemeente Dordrecht 2021" gepresenteerd. Hierin is een perspectief gegeven op de stad, de financiën en sturing en organisatie in opmaat naar de gemeenteraadsverkiezingen in 2022. Door het coronavirus hebben de gesprekken met de stad rond het Drieluik kleinschaliger plaatsgevonden. We verwachten in 2022 weer normalere omstandigheden en adviseren het nieuwe college in te zetten op een verdere dialoog met de stad na de verkiezingen. Doel van de gesprekken is om in samenwerking met de stad de verbinding aan te gaan, samen te werken en om gericht op onderwerpen te komen tot beleid voor de komende vier jaar.

Doelstelling 3: De dienstverlening is goed en maakt het inwoners, ondernemers of maatschappelijke organisaties zo makkelijk mogelijk.
De samenleving vraagt om een eerlijke en begripvolle overheid met menselijke maat. Iedere inwoner heeft daarin zijn eigen behoefte. Daarop inspelen is de rode draad van onze dienstverlening de komende jaren. Wij maken het verschil voor de inwoners door, waar nodig, extra tijd en aandacht te geven. De digitale revolutie gaat hard. We leven niet meer in een veranderd tijdperk, maar in een tijdperk van continue verandering. De overheid gaat hier in mee. Naast werken aan innovaties werken we hard aan het verbeteren van de huidige digitale dienstverlening. Niet de omvang, maar de kwaliteit en het gebruiksgemak is hierin het uitgangspunt.

We faciliteren maatwerk gericht werken.

Wat doen we in 2022?
Een grote groep inwoners vraagt extra persoonlijke aandacht en (uitzoek) tijd. Om echt te kunnen helpen, moeten we een goed beeld krijgen van de situatie of soms de vraag achter de vraag ontdekken. Het is steeds vaker noodzakelijk dat wij tijd en ruimte nemen om het goede gesprek te voeren. Wij zijn ervan overtuigd dat het bieden van maatwerk de nieuwe standaard is. Dit willen we bereiken door:

- Extra tijd en aandacht te besteden aan producten en diensten die complex zijn.
- Onze medewerkers verder te trainen en te begeleiden in vraaggericht werken.
- Samen met medewerkers een helder afwegingskader op te stellen.

We verbeteren de volwassenheid van de virtuele assistent GEM door producten en diensten toe te voegen. Hierdoor kunnen inwoners 24/7 antwoord krijgen op veel van hun vragen.

Wat doen we in 2022?

Onze virtuele assistent Gem beantwoordt op onze website 24/7 de vragen van inwoners. Door het verder ontwikkelen kan deze assistent onze inwoners beter te woord staan. We zetten ons in om het komende jaar de producten rijbewijs en wijklijnmeldingen toe te voegen aan Gem. Gem kan dan vragen over deze onderwerpen herkennen en inwoners informeren en adviseren. Zo kunnen inwoners op iedere dag van de week, dag en nacht informatie krijgen en geholpen worden.

Voor de verdere verbetering van onze dienstverlening willen we nog meer gebruik maken van online omgevingsanalyses.

Wat doen we in 2022?

Door gerichte inzet van online omgevingsanalyses krijgen we meer kennis over en inzicht in de Dordtse samenleving. Hiervoor zetten we in op de pilot 'Omgevingsanalyse 2.0'. We breiden de omgevingsanalyse van de Newsroom uit naar meer strategische informatievoorziening. Onder meer door te focussen op specifiek gekozen issues, thema's en opgaven. De analyseresultaten zijn straks nauwkeuriger en praktischer te vertalen naar beleid, strategie en handelingsperspectief. We weten wat er online speelt en leeft in Dordrecht en zijn daardoor nog beter in staat om daar passend op te reageren.

Toelichting beleidsafwijking

Deze activiteit heeft nog onvoldoende aandacht gekregen en krijgt later dit jaar een vervolg. De prioriteit ging uit naar het organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De eerste omgevingsanalyses worden in de tweede helft van 2022 uitgevoerd.

Doelstelling 4: Dordrecht functioneert als centrumstad van de regio en toegangspoort van de Randstad.

Onze ambities op het gebied van woningbouw en werkgelegenheid kunnen we niet alleen realiseren. We hebben hiervoor ook andere overheden, maatschappelijke partners, onderwijs en het bedrijfsleven nodig. De afgelopen jaren hebben we een aantal projecten al samen opgepakt. Dit gaan we de komende jaren verder uitbreiden en intensiveren.

We introduceren een Pilot voor innovatief personenvervoer over water - BELEIDSWENS 2 UIT KADERNOTA 2022.

Wat doen we in 2021?

De pilot innovatief personenvervoer over water is een project met spin-off voor de gehele regio en heeft brede steun vanuit het bedrijfsleven aan de oevers. Deze innovatie geeft namelijk invulling aan de *first*- en *last mile* problematiek en verbindt de oevers van de regio. We verbinden de oevers van de Drechtsteden en Gorinchem met schone, snelle, kleine boten gedurende renovaties van wegen (denk aan N3 en PaGo), bruggen (brug-incidenten) en tunnels, passend in de keten van openbaar vervoer en vervolg vervoer. We werken met nieuwe boten voor de regio, (draagvleugel)technologie en duurzame voortstuwing. Daarnaast is dit een vernieuwing van de infrastructuur in dit gebied. In 2022 realiseren we opstapplaatsen en gaan we de eerste routes varen uit het vervoersplan 2021.

Deze activiteit is de uitwerking van beleidswens 2. Pilot innovatief personenvervoer uit de Kadernota 2022. Hiervoor is in 2022 € 103.000 vrijgemaakt.

We werken slagvaardiger samen in de Drechtsteden en Zuidelijk Zuid-Holland.

Wat doen we in 2022?

We nemen het voortouw bij het uitdragen van de regionale visie en ambities van de Groeiagenda, hiervoor werken we samen met alle Drechtsteden gemeenten. Afhankelijk van het onderwerp kiezen we het meest effectieve schaalniveau van samenwerking: dat betekent dat we soms de kracht van de regio als geheel inzetten (bijvoorbeeld Regiodeal) en op andere dossiers juist met één gemeente of enkele gemeenten samenwerken (bijvoorbeeld Spoorzone). Als centrumstad coördineert Dordrecht de inhoudelijke afstemming en beheert de planning en control rondom de Groeiagenda.

Tijdens diverse bestuurlijke conferenties met de Drechtstedencolleges is in 2020 en 2021 gesproken over verdere herijking van het samenwerkingsmodel. Dit richt zich nu op het Sociaal Domein en op het gebied van Bedrijfsvoering, met beoogde ingang per 1-1-2022. Dit is een Gemeenschappelijke Regeling Sociaal in de Drechtsteden en Dordrecht als servicegemeente voor de ondersteunende bedrijfsvoeringstaken. Voor de vervallen ontmoetingen op de "Drechtstedendinsdagen" zal Dordrecht (kwartaal)bijeenkomsten organiseren. Daarnaast verkennen we ook samenwerkingskansen met publieke en private partners in Zuidelijk Zuid-Holland. Zo werken we in wisselende coalities samen op specifieke onderwerpen. Daar gaan we mee door in 2022.

We investeren in onze strategische lobbykracht.

Wat doen we in 2022?

We behartigen onze belangen via actieve participatie in bestuurlijke netwerken zoals de VNG, G40 en de Verstedelijkingsalliantie. En dit doen we ook voor specifieke dossiers op verschillende schaalniveaus (provinciaal, nationaal of Europees). Voorbeelden van deze dossiers zijn externe veiligheid, infrastructuur en spoorzone. We geven prioriteit aan de invulling van sleutelrollen die onze informatiepositie versterken en onze strategische lobbykracht vergroten. Dit doen we door middel van actief de Tweede Kamer te informeren over actuele zaken vanuit Dordrecht (zoals woningbouw, OV bereikbaarheid, energietransitie), we organiseren werkbezoeken voor sleutelfiguren en oploopjes in Den Haag.

We zien Dordrecht als geïntegreerd onderdeel van het Europese (stedelijke) netwerk. We denken in termen van internationalisering, en zetten in op de grotere invloed van de Europese Unie en de kansen die dit biedt. In de ontwikkeling van de netwerkorganisatie gemeente Dordrecht, gaan wij scherper en duidelijker aan de slag met Europese netwerken. We worden in 2022 lid van Eurocities, een Europees platform voor steden, en gaan actief in Brussel ons verhaal uitdragen.

Financiële afwijkingen

Samenwerkend en Verbindend — Bedragen × € 1.000

	Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1.	Personeelslasten vallen tegen	I/S*	-1.996	371		-1.625
2.	Afschrijvingslasten vallen mee	I	176			176
3.	Formatie dienstverlening gecorrigeerd	I/S*	-152			-152
4.	Stelpost interne ontwikkelingen valt vrij	I	497			497
5.	Stelpost Algemene Uitkering valt vrij	I	118			118
6.	Middelen Meicirculaire 2022 bij GR Sociaal ingezet	I	-1.400			-1.400
7.	Middelen energiearmoede ingezet	I	6.846			6.846
8.	Stelpost POK middelen ingezet	I	508			508
9.	Uitvoeringsbudget Klimaatakkoord ingezet	I	670			670
			5.267	371	0	5.638
	Geraamd resultaat					**5.638**

-/- betreft een nadeel — afwijkingen (deels) als gevolg van corona zijn grijs gearceerd

Toelichting bij de afwijkingen

1. Personeelslasten vallen tegen
De lasten zijn incidenteel € 1.996.000 hoger dan begroot, omdat de cao-lonen en werkgeverslasten zijn gestegen. De structurele effecten van deze cao-verhoging worden in de Begroting 2023 meegenomen. Er was in de Begroting 2022 reeds een stelpost van € 1.185.000 opgenomen voor cao-ontwikkeling. Op dat moment was nog niet bekend wat het precieze effect zou zijn. Inmiddels is dat wel het geval en blijkt het begrote bedrag niet toereikend te zijn. In de Tweede Verzamelwijziging 2022 wordt dit tekort verdeeld over de verschillende begrotingsprogramma's.

De baten zijn structureel € 371.000 hoger dan begroot, omdat de bijdrage van regiogemeenten wordt verhoogd voor het deel van de personeelslasten dat betrekking heeft op onze taken als servicegemeente.

2. Afschrijvingslasten vallen mee
De lasten zijn incidenteel € 176.000 lager dan begroot, omdat de afschrijvingslasten zijn geactualiseerd. Wanneer een investering wordt afgesloten, wordt de afschrijving opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijke kosten. Hieruit is een voordeel ontstaan, in de Tweede Verzamelwijziging 2022 wordt dit verdeeld over de betreffende begrotingsprogramma's. De mogelijk structurele effecten worden bij de Begroting 2023 bepaald.

3. Formatie dienstverlening gecorrigeerd
De lasten zijn structureel € 152.000 hoger dan begroot, omdat we hiermee het budget aansluiten bij de formatie. Bij de begroting is er iets fout gegaan, waardoor het budget niet toereikend was voor de formatie. Met deze wijziging corrigeren we dit.

4. Stelpost interne ontwikkelingen valt vrij
De lasten zijn incidenteel € 497.000 lager dan begroot, omdat een stelpost voor interne ontwikkelingen vrij kan vallen.

5. Stelpost Algemene Uitkering valt vrij
De lasten zijn incidenteel € 118.000 lager dan begroot, omdat een stelpost uit het landelijk steun- en herstelpakket voor bijzondere bijstand uit de Septembercirculaire 2021 grotendeels vrijvalt.

6. Middelen Meicirculaire 2022 bij GR Sociaal ingezet
De lasten zijn incidenteel € 1,4 miljoen hoger dan begroot, omdat we per 2022 het budget voor de GR Sociaal (voorheen Sociale Dienst Drechtsteden) hebben verhoogd. Deze verhoging bedraagt structureel € 2,2 miljoen en conform besluit in de Kadernota 2022 dekken we het dit jaar deels en eenmalig uit de extra middelen die in de Meicirculaire 2022 zijn toegekend.

7. Middelen energiearmoede ingezet
De lasten zijn incidenteel € 6.468.000 lager dan begroot, omdat in de Meicirculaire 2022 middelen voor energiearmoede zijn ontvangen. Deze middelen waren tijdelijk geparkeerd op het programma Samenwerkend en Verbindend en worden ingezet via het programma Sociaal en Zorgzaam.

8. Stelpost POK middelen ingezet
De lasten zijn incidenteel € 508.000 lager dan begroot, omdat de stelpost POK-middelen voor het onderdeel personen met (hoog) risicovol verward gedrag wordt ingezet via het programma Sociaal en Zorgzaam.

9. Uitvoeringsbudget Klimaatakkoord ingezet
De lasten zijn incidenteel € 670.000 lager dan begroot, omdat in de Meicirculaire 2022 middelen zijn ontvangen om uitvoering te geven aan het klimaatakkoord. Deze middelen waren tijdelijk in het programma Samenwerkend en Verbindend geparkeerd, maar worden nu ingezet via het programma Duurzaam en Innovatief.

Leefbaar en Veilig Dordrecht

Wat willen we bereiken?

Veiligheid is één van de belangrijkste fundamenten in onze samenleving. Wie zich veilig voelt, heeft meer vertrouwen in zichzelf, in anderen en in de toekomst. Om een aantrekkelijke, veerkrachtige en weerbare stad te zijn, spelen we in op het behouden en verstevigen van de veiligheid op de langere termijn en staan we klaar wanneer acute incidenten of crisissituaties onze onmiddellijke en onverdeelde aandacht vragen. In 2030 wil Dordrecht zijn doorgegroeid naar een stad met circa 140.000 inwoners met een bijbehorend voorzieningenniveau. Zoals we ons hard maken voor de groei van de stad, zo blijven we ook de komende jaren investeren in een stabiel, veilig en leefbaar Dordrecht.

Het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 (IVP) vormt het kader van onze inzet. De samenwerking met onze partners continueren we om de zorg voor veiligheid in onze stad verder vorm te geven. Wij richten ons op wat er leeft in de stad én hebben oog voor minder zichtbare vormen van criminaliteit die de samenleving ondermijnen en ontwrichten, zoals persoonlijke veiligheid (terrorisme), digitale veiligheid (cyberaanvallen) en georganiseerde criminaliteit (ondermijning). Het verbeteren van de verbinding van zorg en veiligheid en de bestuurlijke aanpak van criminaliteit zetten we voort. Actieve betrokkenheid en participatie van inwoners en ondernemers stimuleren we. Middels een integrale aanpak dringen we de overlast in de aandachtsgebieden terug. We zetten ons in om de zelfredzaamheid van onze inwoners te vergroten. De veiligheidsrisico's in het fysieke domein hebben onverminderd onze aandacht.
In 2022 stellen we een nieuw IVP op voor de jaren 2023 tot en met 2026.

Voortgang op beleid

Inleiding

De voorgenomen activiteiten voor dit programma lopen goeddeels volgens schema. Corona heeft geen invloed meer op de doelstellingen. Zo vinden fysieke bijeenkomsten, zoals trainingen en kennissessies weer steeds meer plaats en zijn integrale controles met alle externe partners hervat. Enkele activiteiten lopen wel enige vertraging op, dit heeft vooral te maken met de extra werkzaamheden voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Een nieuw thema dat extra prioriteit krijgt, is de aanpak van straatintimidatie waarvoor dit jaar onder andere een app wordt gelanceerd middels een publiekscampagne. Traditionele criminaliteit zoals woninginbraken vertonen nog altijd een dalende lijn. Zogenaamde *hidden impact crimes* als ondermijning, gedigitaliseerde criminaliteit en radicalisering vragen echter wel steeds meer aandacht. Daarnaast maken we ons zorgen over maatschappelijk ongenoegen dat op steeds indringendere wijze wordt geuit en de toenemende meldingen van overlast van personen met verward/onbegrepen gedrag. Beperkingen in relatie tot het aanbod van geestelijke gezondheidszorg en locaties voor opvang en wonen hebben ook zichtbare gevolgen in het veiligheidsdomein. Dit vraagt om nauwe samenwerking met collega's en partners werkzaam in het sociaal domein. Ook in gebieden waar de leefbaarheid en veiligheid onder druk staat, wordt integraal samengewerkt aan oplossingen en worden bewoners betrokken om hier een bijdrage aan te leveren.

In onderstaand overzicht treft u de meerjarige doelstellingen van dit programma aan en daarbij een voortgangsoverzicht van de bijbehorende activiteiten voor 2022. In lijn met de functie van de bestuursrapportage wordt de voortgang hierbij slechts toegelicht in het geval er sprake is van een afwijking (geel uitroepteken) of bijstelling (rood kruis).

Doelstelling 1: Tegengaan van overlast.

Problemen als woonoverlast, jeugdoverlast, overlast van personen met verward gedrag, aandachtshuishoudens en wapenbezit en drank- en drugsoverlast veroorzaken druk op de sociale kwaliteit in de woonomgeving. Bewoners en professionals werken samen om de overlast te beperken. We bevorderen daartoe de sociale samenhang in de wijken. Een kleine groep Dordtse inwoners heeft ernstige problemen op meerdere leefgebieden, die veelal zowel de zorg als aan veiligheid raken. Vroegtijdig ingrijpen en samenwerking op het snijvlak van zorg en veiligheid vergroot de kans op verbetering. De aanpak aandachtshuishoudens en de inzet van de sociaal

pontonnier, de gemeentelijke interventiespecialist en de re-integratie officier dragen hieraan bij.

Aandachtsgebied Kromhout en omgeving - BELEIDSWENS 1 UIT KADERNOTA 2022.

Wat doen we in 2022?

Voor het geprioriteerde aandachtsgebied Kromhout en omgeving is een integraal Plan van aanpak geaccordeerd waarbij (extra) wordt geïnvesteerd in de leefbaarheid langs de lijnen fysiek (aantrekkelijkheid, schoon en heel), sociaal (bevorderen sociale cohesie) en veiligheid. Hierbij wordt nadrukkelijk de verbinding en samenwerking gezocht met de bewoners en gebruikers van het gebied. Er is onder meer extra aandacht voor afval op straat, er wordt een buurtvoorziening gerealiseerd en gehandhaafd op het samenscholingsverbod (art. 2:1 APV). Daarnaast wordt de Taskforce Overlast ingezet op notoire overlastgevers in het gebied. De leefbaarheid en veiligheid in het gebied wordt gemonitord middels een jaarlijkse meting van het Onderzoekscentrum Drechtsteden. Het integrale plan loopt door tot en met 2024.

Deze activiteit is de uitwerking van beleidswens 1. Aandachtsgebied Kromhout en omgeving uit de Kadernota 2022. Hiervoor is in 2022 € 1.500.000 vrijgemaakt.

We continueren de integrale overlastaanpak in de openbare ruimte en monitoren de inzet.

Wat doen we in 2022?

De Lijnbaan, Vogelbuurt en het Kromhout/Kasperspad blijven aandachtsgebieden. Indien noodzakelijk worden er andere buurten met concentratie van problemen aan toegevoegd. Met name de opmars van de verharding van de straatcultuur waarin men elkaar door het tonen van wapens in YouTube filmpjes uitdaagt is zorgelijk. Dit resulteert in (gewapende) confrontaties tussen verschillende wijken. Dit brengt naar verwachting meer inzet met zich mee van de kerngroep en het interventieteam. We monitoren of de huidige inzet voldoende is.

We continueren de aanpak woonoverlast volgens het uitvoeringsplan en evalueren deze.

Wat doen we in 2022?

We voeren het uitvoeringsplan woonoverlast samen met de partners uit. Er is een zorgelijke tendens van meer en complexere woonoverlastcases. We monitoren of we deze toename met de huidige inzet aan blijven kunnen. De ingebruikname van het registratiesysteem C3 moet hier beter zicht op geven.

We pakken drugsoverlast aan.

Wat doen we in 2022?

Samen met onze partners en bewoners blijven we de drugsoverlast, met name rond scholen en winkelcentra, stevig aanpakken. We voeren structureel overleg met coffeeshophouders. De politie en handhaving voeren (onaangekondigde) controles uit, incidenteel vergezeld door de belastingdienst. Om straathandel in drugs aan te pakken legt de burgemeester, in aanvulling op het strafrecht, aan dealers een bestuurlijke last onder dwangsom op.

We zetten cameratoezicht flexibel in.

Wat doen we in 2022?

Als daar aanleiding toe is, zet de burgemeester voor een bepaalde periode in een aangewezen gebied, cameratoezicht in om overlast en criminaliteit tegen te gaan. In afstemming met de politie wordt cameratoezicht ingezet bij maatschappelijk onrust, demonstraties, de jaarwisseling of andere situaties. We verbeteren de kwaliteit van de analoge camera's waardoor er nog vaker en adequater gereageerd kan worden op overtredingen/misstanden en om te voldoen aan de wettelijke privacy-verplichtingen. In dat kader is extra budget beschikbaar gesteld.

We zoeken oplossingen voor verkeersoverlast.

Wat doen we in 2022?

We zetten in op aanvullende mogelijkheden om de snelheid op wijkwegen omlaag te krijgen (onder andere 30 km zones en naleving verkeersregels middels gedragsbeïnvloeding/nudging). We maken doorlopend afspraken met de politie over handhaving van verkeersregels op hotspots. Het verkeershandhavingsteam van de politie houdt regelmatig controles.

Toelichting beleidsafwijking

Door straten aan te passen werken we aan snelheidsverlaging. We leggen drempels en versmallingen aan of richten een straat opnieuw in. Dat doen we door heel de stad in het kader van de Aanpak Verkeersveiligheid (Top20). Alleen zijn nog geen geschikte situaties gevonden waarbij gedragsbeïnvloeding/nudging een passende oplossing is. Verder start binnenkort de actie Verkeershelden, dit gebeurt vanuit de Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid. Onderzocht wordt of in de nabijheid van de Prins Hendrikbrug een flitspaal geplaatst kan worden. Daarnaast voert de politie regelmatig verkeershandhavingsacties uit.

We pakken het wapenbezit aan.

Wat doen we in 2022?

Er zijn grote zorgen over de bewapening van jongeren in Dordrecht. De huidige tendens binnen de gemeente Dordrecht is dat ook potentiële slachtoffers zich aan het bewapenen zijn om zich in het geval van een voorval te kunnen 'verdedigen'. De gemeente zet met diverse partners zoals de politie, Openbaar Ministerie en jongerenwerk, een mix van preventieve en repressieve maatregelen in om het wapenbezit en -gebruik – met name onder jongeren – terug te dringen. Tijdelijke inzet van preventief fouilleren in een veiligheidsrisicogebied is één van de maatregelen. Ook zetten we in op groepsaanpak en gedragsbeïnvloeding.

Doelstelling 2: Bestrijden van de georganiseerde ondermijnende criminaliteit.

De strijd tegen ondermijnende criminaliteit blijft de komende jaren internationaal, landelijk, regionaal en lokaal een speerpunt. Het nieuwe landelijke Multidisciplinair Interventieteam (MIT) groeit de komende jaren uit tot een team van enkele honderden extra specialisten om de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit te versterken. Samen met de versterkingsgelden, die het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC) heeft gekregen uit het landelijke ondermijningsfonds, wordt in onze regio extra ingezet op de strijd tegen ondermijning. De brede aandacht voor ondermijning en de actiegerichte houding van verschillende ketenpartners moeten we vast zien te houden om greep te krijgen op deze vorm van ondermijnende criminaliteit die de maatschappij ontwricht. Door onze aanpak en gerichte analyses ontstaat steeds meer beeld bij de diverse vormen van ondermijnende criminaliteit die zich in Dordrecht voordoen. Niets doen met deze informatie is dus geen optie. Structureel zetten we extra formatie in voor ondermijning om dit goed aan te pakken.

We versterken een eerlijk ondernemersklimaat door het uitvoeren van integrale controles.

Wat doen we in 2022?

In 2022 zetten we de inzet van integrale controles van bedrijven (zoals horeca en detailhandel) voort. Daarnaast worden deze controles uitgebreid naar de bedrijventerreinen en het havengebied (inzet op risicobranches). De burgemeester zal, als de omstandigheden daartoe aanleiding geven, gebruik maken van zijn bevoegdheid om branches, gebieden of objecten vergunningplichtig te maken ter bestrijding van een onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat (art. 2:41 APV).

We pakken criminele families aan.

Wat doen we in 2022?

Crimineel gedrag gaat binnen families soms van generatie op generatie over. Dergelijke criminele familieverbanden kunnen ook een rol spelen in de georganiseerde criminaliteit. Wanneer blijkt dat er binnen Dordtse families sprake is van crimineel gedrag dat van generatie op generatie wordt overgedragen, wordt gewerkt met een familiegerichte aanpak.

We pakken mensenhandel en illegale prostitutie aan.

Wat doen we in 2022?

De aanpak kan gaan om alle verschijningsvormen van mensenhandel. We werken zowel regionaal als lokaal samen. We brengen de juiste samenwerkingspartners samen bij concrete casuïstiek, waaronder zorgcoördinatie. We intensiveren de samenwerking met de juiste ketenpartners aan de hand van concrete signalen en zorgen voor duidelijkheid over op welke manier partijen informatie kunnen uitwisselen. We zetten in op signaalherkenning, bewustwording en meldingsbereidheid, zowel intern als buiten de gemeentelijke organisatie. We continueren het bestuurlijk toezicht op vergunde en onvergunde seksbedrijven en inrichtingen. Waar mogelijk treden we bestuurlijk op.

We continueren de integrale aanpak hennepteelt.

Wat doen we in 2022?

Hennepkwekerijen worden strafrechtelijk geruimd en na ontmanteling worden bestuurlijke maatregelen getroffen. Inwoners lichten we voor over gevaren van illegale hennepkwekerijen en het herkennen van signalen van illegale hennepteelt.

We weigeren of trekken vergunningen, aanbestedingen en subsidies in als deze worden misbruikt voor het plegen van (ondermijnende) criminaliteit.

Wat doen we in 2022?

We maken gebruik van de mogelijkheden die de Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) biedt om te voorkomen dat de overheid criminaliteit faciliteert.

Doelstelling 3: Aanpakken van de digitale, vermogens- en geweldscriminaliteit.

De zogenaamde traditionele criminaliteit (zoals woninginbraken, geweld op straat, diefstal van of uit auto en fietsdiefstal) neemt steeds verder af. Deze trend willen we voortzetten. Tegelijkertijd zien we - mede door de coronacrisis - dat de digitale dreiging verder toeneemt. Afhankelijkheid van gedigitaliseerde processen en systemen is zo groot geworden dat aantasting kan leiden tot maatschappelijke ontwrichtende schade. Cyberincidenten kunnen onze maatschappij in het hart raken en gedurende korte en langere tijd verlammen (Cybersecuritybeeld Nederland 2020). De uitdaging is ook onze bijdrage te leveren aan het bestrijden van deze vorm van criminaliteit door de weerbaarheid van inwoners en ondernemers te vergroten.

We werken aan de maatschappelijke weerbaarheid van de digitale dreiging.

Wat doen we in 2022?

Bij het vergroten van de digitale weerbaarheid van de stad focussen we ons op 3 doelgroepen: jongeren, MKB- ondernemers en laaggeletterden. We werken samen met organisaties en netwerken van onze stad aan bewustwording en bieden daarbij concrete handvatten om de digitale weerbaarheid te vergroten. We hanteren de netwerkfilosofie, waarbij we gebruik maken van bestaande structuren en netwerken van onze stad. We nemen deel aan de City Deal Cyber Security. Samen met een aantal steden, ministeries en andere partijen worden in deze City Deal creatieve en innovatieve toepassingen bedacht voor cyberveiligheid.

We bereiden ons voor op digitale verstoringen.

Wat doen we in 2022?

Digitale verstoringen kunnen grote gevolgen hebben voor de gemeentelijke organisatie. Samen met onder meer de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid bereiden wij ons voor op gevolgen van digitale verstoringen door onder meer te oefenen met crisissituaties.

We blijven ons inzetten voor het bestrijden van de vermogens- en geweldscriminaliteit.

Wat doen we in 2022?

We blijven ons, samen met onder andere politie en inwoners, inzetten om cijfers rond de vermogens- en geweldscriminaliteit verder te laten dalen. We participeren in de lokale alliantie die tot doel heeft samenwerking tot stand te brengen en een netwerk te creëren tussen verschillende organisaties die betrokken zijn bij of te maken hebben met ouderen. De politie heeft een speciale agent aangesteld voor senioren en veiligheid. In 2021 is een onderzoek uitgevoerd naar de aard en omvang van straatintimidatie in Dordrecht. Op basis van de resultaten (december 2021) van dit onderzoek beraden we ons op mogelijke interventies/acties.

Doelstelling 4: Behouden van de sociale stabiliteit in de stad.

Sociale stabiliteit houdt in dat onze samenleving bestand is tegen conflicten van binnenuit en van buitenaf. Het gaat om het organiseren van duurzame veerkracht in de samenleving zodat deze tegen ‘een stootje kan’. Dit maatschappelijk evenwicht vraagt om voortdurend onderhoud van netwerken waarbij iedereen aan zet is: inwoners, gemeenschappen, organisaties, overheid en de samenleving als geheel. Dagelijks zetten docenten, jongeren- en buurtwerkers, wijkagenten, zorgverleners, ouders en vrijwilligers in Dordrecht zich in om jongeren een positieve start te geven, kwetsbare groepen beter mee te laten komen en een veilige, stabiele en democratische samenleving te waarborgen.

We voeren het actieplan 'Samenwerken aan Sociale Stabiliteit' 2020-2022 uit.

Wat doen we in 2022?

Het veranderende dreigingsbeeld geeft aanleiding om, naast jihadisme, ook aandacht te hebben voor andere vormen van radicalisering, extremisme en polarisatie zoals links-, rechts- en dierenrechtenextremisme. We werken actief samen met diverse betrokken partijen in de stad om spanningen te voorkomen dan wel spanningen tussen groepen in de stad te verminderen.

We onderhouden een netwerk om vroegtijdig signalen te ontvangen die de sociale stabiliteit kunnen bedreigen.

Wat doen we in 2022?

Om signalen te kunnen herkennen worden professionals en bewoners voorgelicht en getraind en organiseren we kennisbijeenkomsten. We verstevigen de rol en de positie van het Netwerk Bondgenoten. Met dit netwerk bouwen we, samen met de politie, een relatie op met sleutelpersonen in de stad in 'vredestijd'. Wanneer er zorgen zijn over onrust in de stad, doen we een beroep op de deelnemers van het netwerk om een bijdrage te leveren aan het voorkomen dan wel terugdringen van de onrust.

Doelstelling 5: Beheersen van de veiligheidsrisico's in het fysieke domein.

De aanwezige (rijks-)wegen, water, rails, bruggen, tunnels en een industriële en technologische omgeving leveren bij elkaar veel en vooral specifieke risico’s op het gebied van fysieke veiligheid (met name brand-, water-, externe veiligheid en crisisbeheersing) op. Deze risico's nemen toe en worden complexer door een toename van het vervoer over water, weg en spoor, maar ook door klimaatverandering in combinatie met stedelijke ontwikkelingen. Veiligheidsbewustzijn, veilig gedrag en zelfredzaamheid zijn belangrijk voor de fysieke veiligheid van de inwoners van onze stad en het gebruik en inrichting daarvan.

We implementeren de uitkomsten en aanbevelingen van regionale en landelijke evaluaties.

Wat doen we in 2022?

In 2021 stelt het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio ZHZ een nieuw beleidsplan VRZHZ 2022-2025 vast. Extra aandacht gaat onder andere uit naar maatregelen voor infrastructuur en veiligheid van en rondom het spoor (en de relatie met de woningbouwopgave) en het versterken van de slimme samenwerking en verbinding in Zuid-Holland Zuid. Op het terrein van crisisbeheersing zien we dat we naast aandacht voor "flitsrampen" steeds meer aandacht moeten geven aan nieuwe typen crises met een langere duur en vaak maatschappij ontwrichtende gevolgen. Daarbij is het van belang dat geopereerd wordt in een netwerk waarbij kennis en expertise van verschillende partijen bij elkaar komt.

Toelichting beleidsafwijking

In verband met de langdurige uitdagingen in het kader van de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne en de betrokkenheid van de gemeente en de Veiligheidsregio in het kader van crisisbeheersing worden onderdelen van het Beleidsplan 'on hold' gezet, of wordt de uitvoeringstermijn gewijzigd. Daarbij worden prioriteiten bijgesteld aan de te behalen resultaten. De Veiligheidsregio stelt deze prioriteiten in haar verzorgingsgebied vast in nauwe samenwerking en overleg met de gemeenten.

We bevorderen zelfredzaamheid en zetten in om een Risk Factory mogelijk te kunnen maken.

Wat doen we in 2022?

Met het programma 'Zelfredzaamheid' bieden we ondersteuning aan kwetsbare inwoners, ouderen en personen met verward gedrag. Een Risk Factory is een fysieke voorziening waarin onze inwoners aan de hand aan nagebootste praktijksituaties kunnen ervaren hoe om te gaan met onveilige situaties én hoe concreet te handelen. De Risk Factory is een wetenschappelijk bewezen concept en is een onderdeel van het programma 'Zelfredzaamheid'. In 2021 is hiervoor een haalbaarheidsonderzoek gestart.

Toelichting beleidsafwijking

Op 10 maart jl. heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid de ambitie uitgesproken voor een Risk Factory in de regio. Zorgen zitten op het vlak van financiën, partnerschap en sponsoring. De stuurgroep is gevraagd deze onderwerpen te bestendingen met een sluitende begroting. Omdat de projectleider sinds maart wordt ingezet binnen de crisisorganisatie voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen, loopt het project vertraging op.

We ondersteunen organisatoren van evenementen.

Wat doen we in 2022?

In de tweede helft van 2021 is een voorzichtige start gemaakt met het organiseren van kleinschalige en gecontroleerde evenementen. Dit brengt veel extra uitdagingen en onzekerheden voor organisatoren met zich mee. In samenwerking met het team Openbare Orde en Veiligheid, het Evenementenbureau, Omgevingsdienst ZHZ en Veiligheidsregio ZHZ worden de organisatoren ondersteund en begeleid bij het opstarten van evenementen conform de coronamaatregelen alsook bij de financiële maatregelen en steunpakketten. Om dit in goede banen te kunnen leiden is mede hiervoor het subsidiebureau tijdelijk versterkt.

Financiële afwijkingen

Leefbaar en Veilig Bedragen × € 1.000

	Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1.	Opvang vluchtelingen Oekraïne crisis gecompenseerd	I	-1.307	1.307		0
2.	Verblijf vluchtelingen Oekraïne crisis gecompenseerd	I	-752	752		0
3.	Bijdrage aan Brandweer stijgt	I/S	-627			-627
4.	Inhuur handhavers duurder	S	-150			-150
			-2.836	2.059	0	-777
	Geraamd resultaat					**-777**

-/- betreft een nadeel afwijkingen (deels) als gevolg van corona zijn grijs gearceerd

Toelichting bij de afwijkingen

1. Opvang vluchtelingen Oekraïne crisis gecompenseerd
De lasten zijn incidenteel € 1.307.000 hoger dan begroot, omdat locaties geschikt zijn gemaakt om Oekraïense vluchtelingen op te vangen.

De baten zijn incidenteel € 1.307.000 hoger dan begroot, omdat vanuit het Rijk compensatie is aangekondigd voor het faciliteren van opvanglocaties.

2. Verblijf vluchtelingen Oekraïne crisis gecompenseerd
De lasten zijn incidenteel € 752.000 hoger dan begroot, omdat kosten worden gemaakt voor het verblijf van Oekraïense vluchtelingen.

De baten zijn incidenteel € 752.000 hoger dan begroot, omdat vanuit het Rijk compensatie is aangekondigd voor het verblijf van Oekraïense vluchtelingen.

3. Bijdrage aan Brandweer stijgt
De lasten zijn incidenteel € 153.000 hoger dan begroot, omdat binnen de veiligheidsregio rekening was gehouden met een financiële bijdrage uit het Vijf-Heerenland-fonds (een fonds bedoeld om kosten als gevolg van het uittreden van twee gemeenten uit de veiligheidsregio op te vangen). Dit fonds is echter volledig uitgeput.

De lasten zijn structureel € 474.000 hoger dan begroot, omdat de cao-lonen zijn gestegen en door gestegen kosten voor informatieveiligheid, de invoering van de Omgevingswet en de inkoop en het onderhoud van materiaal.

4. Inhuur handhavers duurder
De lasten zijn structureel € 150.000 hoger dan begroot, omdat de inhuurtarieven voor handhavers zijn gewijzigd als gevolg van de toegepaste verhoging van het minimum loon.

Groen en Ruimtelijk Dordrecht

Wat willen we bereiken?

Op de woningmarkt willen we doorstroming bewerkstelligen. Ook willen we de woningmarkt toegankelijker maken door voldoende woningen te bouwen in alle segmenten. Daarbij hechten we aan een goede balans tussen verdichting en leefbaarheid. Die leefbaarheid staat ook onder druk door de gevolgen van klimaatverandering. We nemen daarom maatregelen om droogte te voorkomen en wateroverlast te beperken. Ook willen we de effecten van zeespiegelstijging voor onze stad inzichtelijk krijgen. Onze bomen verdienen nog meer aandacht omdat ze een essentiële functie hebben in het kader van klimaatadaptatie en leefbaarheid. De (activiteiten in de) Biesbosch en het Dordtse buitengebied willen we goed vindbaar, prettig in het gebruik en actueel houden voor de bezoekers. Door middel van de Dordtse buurtaanpak willen we sectorale uitdagingen en stadsbrede opgaven in samenhang oppakken. Samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties sturen we op een schonere stad. We betrekken onze inwoners verder bij het vergroenen van de stad, maken optimaal gebruik van de schaarse ruimte en vergroten de beleefbaarheid van ons water.

Voortgang op beleid

Inleiding

We liggen op schema bij het creëren van een betere balans op de woningmarkt, waarbij we doorstroming stimuleren en onder andere inzetten op het toevoegen van flexwoningen. Bij het toekomst- en klimaatbestendig maken van onze openbare ruimte en het verduurzamen ervan zijn dit jaar al goede stappen gezet. Aandachtspunt is het komen tot een schonere stad met minder zwerfafval en minder gedumpt huishoudelijk afval. Bij de uitvoering van grote onderhoudsprojecten zien we soms vertraging ontstaan vanwege afstemming met andere projecten en bereikbaarheid. Op waterveiligheid en zelfredzaamheid wordt in samenwerking met partners voortgang geboekt, evenals op het gebied van natuur. Om ook verder vervolg te kunnen geven aan de beleidsmatige aanpak biodiversiteit zijn eerst aanvullende bestuurlijke beslissingen nodig.

Bovenstaande punten zijn slechts een greep uit de activiteiten die dit jaar vanuit het programma *Groen en Ruimtelijke Dordrecht* worden ondernomen. In onderstaand overzicht treft u de meerjarige doelstellingen van dit programma aan en daarbij een voortgangsoverzicht van de bijbehorende activiteiten voor 2022. In lijn met de functie van de bestuursrapportage wordt de voortgang hierbij slechts toegelicht in het geval er sprake is van een afwijking (geel uitroepteken) of bijstelling (rood kruis).

Doelstelling 1: Het creëren van een goede balans tussen vraag en aanbod van woningen voor alle doelgroepen in gedifferentieerde wijken.

De druk op de woningmarkt neemt nog steeds onverminderd toe. We spelen hierop in door alle kansen die zich voordoen te benutten en geven partijen alle mogelijkheden om met initiatieven te komen. Dit alles in binnenstedelijk gebied, wat de realisatie van nieuwe woningen relatief lastig maakt. Er wordt ook nog steeds ingezet op doorstroming, zodat er woningen in andere, gewilde segmenten beschikbaar komen. De herstructurering van Dordrecht is aardig op stoom en hier wordt nog steeds aan door gewerkt. De ambitie is sociale huur toevoegen in Dordrecht Oost. We streven naar voldoende goede huisvestingsmogelijkheden voor arbeidsmigranten en andere groepen die (dringend) tijdelijk woonruimte nodig hebben. Ook hebben we extra aandacht voor senioren die willen verhuizen en jongeren die dreigen de stad te verlaten.

We onderzoeken de mogelijkheden voor de invoering van opkoopbescherming in Dordtse buurten.

Wat doen we in 2022?

Opkoopbescherming houdt in dat gemeenten in buurten waar schaarste is aan goedkope en middeldure koopwoningen beleggers kunnen weren. Het is dan verboden om woonruimte zonder vergunning te verhuren binnen een periode van vier jaar, waarmee het eigen woningbezit wordt gestimuleerd. Het is de bedoeling dat de opkoopbescherming op 1 januari 2022 ingaat. Als de opkoopbescherming wordt ingevoerd (landelijk) kan dit de leefbaarheid van buurten verbeteren.

We stimuleren doorstroming op de woningmarkt door in te zetten op duurdere (koop)woningen.

Wat doen we in 2022?

Er is behoefte aan woningen in alle segmenten, maar het overgrote deel van de behoefte zit in de duurdere (grondgebonden) koopwoningen. Door het toevoegen van deze woningen komt er een verhuisketen op gang. Hierdoor komen er ook goedkopere woningen vrij, zodat op allerlei niveaus doorstroming plaats kan vinden. Doorstroming willen we stadsbreed inzetten, waardoor er meer gedifferentieerde wijken in de stad ontstaan.

We zetten in op het toevoegen van flexwoningen.

Wat doen we in 2022?

We onderzoeken wat mogelijke locaties voor flexwoningen zijn. Flexwonen is een aanvulling op de reguliere woningmarkt, waarbij gebruikt gemaakt wordt van bestaand leegstaand vastgoed dan wel van modulair verplaatsbare eenheden. De meeste mensen zullen via de reguliere koop- of huursector een woning blijven vinden. Er zijn echter doelgroepen die vanwege allerlei (onvoorziene) omstandigheden op korte termijn en vaak voor een beperkte periode een woning nodig hebben. Flexwonen biedt voor deze groep kansen voor tijdelijke huisvesting in deze oververhitte woningmarkt.

We geven uitvoering aan het ambitiedocument wonen-zorg.

Wat doen we in 2022?

Op basis van het in 2021 vastgestelde ambitiedocument wonen-zorg stellen we een beleidsvisie op. Hierin staan de rollen en ambities beschreven om de gemeente vergrijzings-proof te maken. De keuzes die de raad maakt op de diverse thema's zullen in 2022 en de jaren daarna nader ingevuld worden.

We zorgen voor differentiatie in het woningaanbod in Dordt West.

Wat doen we in 2022?

De planvorming van de Charlotte de Bourbonstraat, de speeltuinvereniging, de Karel Doormanweg, het Admiraalsplein en de Bouwhuyslocatie wordt verder ontwikkeld. Daarnaast wordt het huidige complex aan de van Kinsbergenstraat gesloopt en start de realisatie van de nieuwbouw op deze locatie. Ook worden de laatste kavels voor de Tiny houses uitgegeven.

Doelstelling 2: De openbare ruimte is toekomstbestendig en duurzaam.

Om in 2035 klimaatadaptief te kunnen zijn moeten we voorbereid zijn op extremere neerslag, hitte, droogte en de toegenomen kans op overstromingen. In 2022 gaan we verder met het onderzoeken en nemen van maatregelen. Het groenblauwe programma dat we opstellen bevat een uitwerking van de groene en blauwe onderdelen in de Omgevingsvisie.

We nemen maatregelen om droogte te voorkomen en wateroverlast te beperken.

Wat doen we in 2022?

Door aanleg van de zogenaamde Waterkraan brengen we schoon en vers water de stad in om droogte en slechte waterkwaliteit tegen te gaan. Aanleg fase 1 en uitwerking van de vervolgfase vindt in 2022 plaats. We gaan door met maatregelen bij de meest extreme wateroverlast locaties en we studeren samen met Waterschap Hollandse Delta verder op aanvullende, structurele maatregelen om de wateroverlast te beperken.

We ontwikkelen inrichtingseisen voor groot onderhoud en nieuwbouw.

Wat doen we in 2022?

We werken vanuit de groen-blauwe opgave aan een voorstel om de doelen en prestatie-eisen uit het Convenant Klimaatadaptief Bouwen in Zuid-Holland juridisch vast te leggen voor alle nieuwe ontwikkelingen. Dit kan een opmaat zijn naar een algemeen programma. Tegelijkertijd vormen we

deze eisen om tot een kader met zogenaamde klimaat labels die toepasbaar zijn bij groot onderhoud en herstructurering. Soortgelijke doelen en prestatie-eisen werken we uit voor biodiversiteit en bewegen. Bij nieuwbouwprojecten gaan we ook ervaring opdoen met een werkwijze, waarbij wordt geanticipeerd op de gevolgen van verdichting en (klimaat)opgaven voor de openbare ruimte. Bij deze werkwijze is ook aandacht is voor de omliggende gebieden waar effecten van verdichting merkbaar zijn.

We stellen het groen-blauwprogramma op.

Wat doen we in 2022?
Het groenblauwe programma bevat een uitwerking van de groene onderdelen in de Omgevingsvisie en een (financiële) planning. Bij de aanbieding van het rapport met de visie voor het groen-blauwe programma wordt voorgesteld om de financiën bij de Kadernota 2023 te behandelen.

We starten met 'citizen science' en monitoren onze groenblauwe ambities.

Wat doen we in 2022?
In de wijken Wielwijk, Vogelbuurt en Sterrenburg starten we met 'citizen science'. Daarbij willen met een monitoringsprogramma de effecten van groen-blauwe maatregelen meten evenals de haalbaarheid van onze ambities. Bewoners meten in hun eigen tuin of huis, de gemeente in de openbare ruimte. We willen hiermee ook de bewustwording onder bewoners vergroten van de effecten van maatregelen in hun eigen tuin. Monitoringssystemen zijn al geplaatst en actief in de openbare ruimte van Wielwijk. In de private ruimte en in de Vogelbuurt en Sterrenburg worden nog sensoren geplaatst. Ook de Dordwijkzone/Stadspark XXL willen we gaan monitoren met citizen science. Er is een digitaal platform ontwikkeld waar bewoners de resultaten van de sensoren kunnen inzien. De ontwikkeling van citizen science doen we in afstemming met andere opgaven en met de clusters.

Doelstelling 3: Dordrecht is een klimaatbestendige, groen-blauwe stad waar mensen aan bij willen dragen.
We gaan door met acties die we in 2021 hebben ingezet. Daarnaast zetten we in op meer samenwerking met partners om bewoners te bereiken. Ook gaan we door met de voorbereidingen in de Dordwijkzone en Wantijzone. Met de beleidsvisie Dordtse Binnenhavens willen we onder andere de zichtbaarheid en beleefbaarheid van het water vergroten, evenals de bereikbaarheid en verbindingen.

We werken samen met partners en inwoners aan een groene, aantrekkelijke en gezonde stad.

Wat doen we in 2022?
In de wijk, samen met andere partners, streven we naar bewustwording bij bewoners. Dit doen we onder meer via educatie. We zoeken naar samenwerkingsverbanden die elkaar versterken om te komen tot een gezamenlijke programmering van activiteiten voor volwassenen. Duurzaamheidscentrum Weizigt heeft hierin de trekkersrol. Hierbij maken we gebruik van de ingang gezette acties uit 2021, zoals de Tuincoach, Tegelophaalservice en Steenbreek.

We transformeren de Dordwijkzone tot een nieuw stadspark en klimaatbuffer.

Wat doen we in 2022?
Mecanoo heeft een visie opgesteld voor de transformatie van de Dordwijkzone tot een toegankelijk stadspark met ruimte voor sport en recreatie. Sportparken en wijken zijn beter bereikbaar door een netwerk van fiets- en wandelpaden. Groenvoorzieningen en ecologische verbindingen zorgen voor een gezonde en leefbare stad. De raad heeft € 55 miljoen gereserveerd voor investeringen in het nieuw te vormen stadspark. Voor dit programma stellen we een organisatiestructuur en een plan van aanpak op en gaan we al aan de slag als zich kansen voordoen.

We werken aan de Wantijzone als zoetwater getijdenpark.

Wat doen we in 2022?

We geven de natuurarme en kwetsbare wijk De Staart een impuls door het ontwikkelen van getijdenoevers in combinatie met recreatieve voorzieningen zoals speelplekken en een fietspad (Dordttrack). Omdat De Staart een hoog gelegen gebied is, kan het in de toekomst fungeren als evacuatieplek ten tijde van een overstroming. Er wordt voor gekozen om dit te combineren met investeringen in de ruimtelijke kwaliteit, alsook met het verbeteren van gebiedseigen (delta)biodiversiteit (binnen de Kader Richtlijn Water opgave). Hiervoor zoeken we cofinanciering vanuit Brussel (EU LIFE, nature & biodiversity) en het Rijk (groeifonds kust).

We stellen een Ontwikkelplan op voor Wantij-West en een steiger- en halteerplan, om het gebruik van het water verder te faciliteren.

Wat doen we in 2022?

De ruimte op het Dordtse water is schaars en we willen diverse doelgroepen en activiteiten faciliteren. Met een goede ruimtelijke inrichting middels deze plannen, kunnen we werken aan optimaal gebruik van schaarse ruimte en de zichtbaarheid en beleefbaarheid van het water vergroten, evenals de bereikbaarheid en verbindingen.

Doelstelling 4: De openbare ruimte is van iedere Dordtenaar, samen zorgen we voor gebruiksvriendelijke wijken, buurten en straten.

Samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties sturen we op een schonere stad. Door middel van de Dordtse buurtaanpak willen we sectorale uitdagingen en stadsbrede opgaven in samenhang oppakken. We gaan de openbare ruimte beter benutten en inrichten zodat deze meer geschikt is om in te bewegen. In een programma sociale veiligheid en ruimtelijke kwaliteit wordt uitwerking gegeven aan de doelstelling van het stimuleren van een veilig woon- en leefklimaat in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit van de gebouwde omgeving.

We knappen de Hans Petri Fontein op en de omgeving in Amstelwijck wordt heringericht - BELEIDSWENS 5 UIT KADERNOTA 2022.

Wat doen we in 2022?

We gaan het gebied rondom het kunstwerk opnieuw inrichten, inclusief het kunstwerk zelf. De komende jaren worden in Amstelwijck 800 woningen gerealiseerd. De ontwikkelende partijen leggen binnen de uit te geven gronden het openbaar gebied aan.

Deze activiteit is de uitwerking van beleidswens 5. Hans Petri Fontein uit Kadernota 2022. Hiervoor is in 2022 € 300.000 vrijgemaakt.

We stellen een Programma Sociale Veiligheid en Ruimtelijke kwaliteit op.

Wat doen we in 2022?

Als uitvoering van het aangenomen amendement Sociale Veiligheid en Ruimtelijke Kwaliteit, geven we uitvoering aan de Omgevingsvisie, door het opstellen van dit programma. Hiermee stimuleren we bewoners tot toegankelijke, veilige interactie en creëren we een veilig leefklimaat.

We sturen op een schonere stad met minder zwerfafval en minder gedumpt huishoudelijk afval.

Wat doen we in 2022?

Samen met partners, maatschappelijke organisaties en bewoners/ondernemers sturen we op een schonere stad met minder zwerfafval en minder gedumpt huishoudelijk afval. Met extra projectmatige inzet en activiteiten zetten we volop in op gewenst gedrag. We willen hiermee bereiken dat er anders met de openbare ruimte wordt omgegaan. We brengen de bijplaatsingen van afval naast huisvuilcontainers zoveel mogelijk terug. Hiermee geven we tegelijkertijd invulling aan de bij de Kadernota 2022 ingediende motie op zwerfafval.

Toelichting beleidsafwijking
De ingezette maatregelen, waaronder de inzet van het FIX-team en extra Handhaving, leveren nog geen afname in de hoeveelheid bijplaatsingen en afvaldumpingen. Het tonnage bijplaatsingen is in het eerste kwartaal van 2022 zelfs licht toegenomen. Wel zien we een afname in het aantal Fixi-meldingen, omdat de bijplaatsingen zo snel door het Fix-team worden verwijderd. De komende tijd wordt ingezet op bijgestelde activiteiten en maatregelen om het gedrag te verbeteren. Daarbij maken we onder andere gebruik van experts op het gebied van gedragskennis.

We gaan werken volgens de Dordtse buurtaanpak.

Wat doen we in 2022?
De Dordtse buurtaanpak is een werkwijze om sectorale uitdagingen en stadsbrede opgaven in samenhang op te pakken. Deze aanpak kenmerkt zich door over disciplines heen samen te werken, maar ook door ruimtelijke processen en maatschappelijke betrokkenheid te integreren. De programmeertafel biedt het uitgangspunt om de buurtaanpak mogelijk te maken, wanneer sociaal-maatschappelijke uitdagingen daarin beter worden geborgd.

De openbare ruimte in Sterrenburg 1 wordt meer ingericht op bewegen.

Wat doen we in 2022?
We komen met voorstellen voor de inrichting van de openbare ruimte in Sterrenburg 1 om ervoor te zorgen dat met name jongeren en ouderen er beter kunnen bewegen.

We voeren grote onderhoudsprojecten uit.

Wat doen we in 2022?
Ook in 2022 voeren we, naast het reguliere onderhoud aan onze stad, een aantal grote projecten uit. Zo pakken we in de Haringvlietstraat, naast rioolvervanging, ook bodemvervuiling aan, hebben we aandacht voor klimaataspecten en leggen we de snelle fietsverbinding Dordttrack aan. In de Componistenbuurt wordt het riool vervangen, maar is ook aandacht voor de leefbaarheid en sociale problematiek in de wijk. Ook onderzoeken we klimaatadaptieve maatregelen. Op de Krispijnseweg wordt ingrijpend onderhoud gecombineerd met de aanleg van een goede, snelle fietsverbinding met extra aandacht voor veiligheid en bereikbaarheid.

Toelichting beleidsafwijking
Uitvoering Haringvlietstraat wordt voor een goede integrale afweging en afstemming met de buurt doorgeschoven naar 2023. Aanleg van Dordttrack hangt hiermee samen. Ook Componistenbuurt heeft om dezelfde reden vertraging, maar hier kunnen we nog wel een start maken dit jaar. Krispijnseweg wordt dit jaar voor de helft gerealiseerd vanwege afstemming met andere projecten en bereikbaarheid.

Doelstelling 5: Dordrecht is zelfredzaam en waterveilig.
Ook in 2022 hebben we aandacht voor waterveiligheid en waterbewustzijn. Niet alleen voor De Staart als veilige locatie bij een overstroming, maar ook stadsbreed door de effecten van zeespiegelstijging voor onze stad goed inzichtelijk te krijgen. Aan de hand daarvan kunnen we passende maatregelen voorbereiden.

We gaan in gesprek met de stad over de visie De Staart als waterveilige ontwikkeling.

Wat doen we in 2022?
Het IABR (Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam)–Atelier Dordrecht heeft onderzocht hoe de tijdelijke noodzaak van zelfvoorziening bij een overstroming kan worden ingezet voor de huidige opgave van duurzame stedelijke ontwikkeling: waterveiligheid als hefboom. De uitkomsten willen we met input van bewoners en bedrijven vertalen naar een toekomstvisie. Groene Cirkels biedt een methode om hen te betrekken in een bottom-up proces.

We werken samen in de regio bij het verkennen van de effecten van zeespiegelstijging.

Wat doen we in 2022?

We werken samen met partners in het Deltaprogramma Rijnmond Drechtsteden (DPRD) om de (regionale) effecten van zeespiegelstijging te verkennen. Binnen dit programma wordt een hoogwatermodel uitgewerkt, waarmee de gevolgen van zeespiegelstijging worden doorgerekend. Dit is belangrijk voor Dordrecht omdat de gevolgen voor onze stad (het historisch havengebied en de Biesbosch in het bijzonder) altijd ingrijpend zijn, als er keuzes gemaakt worden over hoe het systeem te gaan ontwikkelen de komende decennia.

Doelstelling 6: Dordrecht leeft en ontwikkelt zich in en met de natuur (doelstelling toegevoegd op basis van amendement A4).

Bomen zijn van grote waarde voor de stad. De ambities van de stad op het gebied van groenblauw en biodiversiteit kunnen niét worden gehaald zónder bomen. Daarom gaan we een bomenprogramma opstellen. Ook gaan we aan de slag met natuurinclusief bouwen en geven een vervolg aan onze aanpak op het gebied van biodiversiteit. In 2022 wordt met het Biesboschnetwerk en ondersteund door de Biesboschregisseur gestart met een uitvoeringsprogramma op basis van de in 2021 opgestelde gebiedsvisie.

We stellen een bomenprogramma op.

Wat doen we in 2022?

Bomen verdienen het om goed onderhouden te worden, zodat ze optimaal kunnen bijdragen aan het leefklimaat en de ambities van de stad. De laatste jaren is er echter bezuinigd op het boomonderhoud. Dat heeft geleid tot een kleine (snoei)achterstand. Het onderhoud van bomen moet daarom worden herzien en leggen we vast in een bomenprogramma voor de volgende coalitieperiode. In het bomenprogramma hebben we ook aandacht voor het verbeteren van het bomenbestand door bijvoorbeeld standplaatsverbetering en soortkeuze.

We starten met het vormgeven van een uitvoeringsprogramma voor de Biesbosch.

Wat doen we in 2022?

Begin 2022 wordt gestart met het vormgeven van een uitvoeringsprogramma voor de Biesbosch. De onderwerpen die hierin terugkomen vallen onder de thema's: Educatie, Communicatie en Marketing, Bezoekersmanagement, Recreatie & Toerisme, Belangenbehartiging en Toezicht & Handhaving. De gemeente zal hierbij aansluiten projecten binnen dit uitvoeringsprogramma stimuleren om de Biesbosch aantrekkelijk te houden voor de bezoeker.

We passen natuurinclusief bouwen toe.

Wat doen we in 2022?

Bebouwing, maar ook de openbare ruimte, levert een belangrijke bijdrage aan onze biodiversiteit. Natuurinclusief bouwen bij nieuwe ontwikkelingen is dus belangrijk. We passen het uitvoeringsplan toe en maken natuurinclusief bouwen standaard in nieuwe projecten. Daarnaast stimuleren we samen met Duurzaamheidscentrum Weizigt bewoners om natuurinclusieve maatregelen te treffen bij bestaande bouw.

We geven een vervolg aan de beleidsmatige aanpak biodiversiteit.

Wat doen we in 2022?

We werken aan een beleidsmatige aanpak biodiversiteit. Naast kansen voor het stimuleren van biodiversiteit, zien we dat er een grote druk ligt op onze biodiversiteit door onder meer ziekten, plagen en invasieve exoten. We werken in 2022 verder aan een samenhangend beleidsmatige aanpak biodiversiteit. In dit plan geven we aan hoe we de biodiversiteit bevorderen en hoe we actuele problemen die inwerken op onze biodiversiteit oplossen. We maken intern afspraken over proces, organisatie en borging van onze beleidsmatige aanpak. Om te onderzoeken of we onze biodiversiteit behouden, stellen we een monitoringsplan op en meten we welke biodiversiteit we

hebben.

Toelichting beleidsafwijking
De beleidsmatige aanpak is in uitvoering. We verwachten een deel van de aanpak in 2022 af te ronden. De planning wijkt wel af, omdat dit afhankelijk is van bestuurlijke beslissingen. De aanpak hebben we opgenomen in het groenblauw programma. Daarin staan voorstellen om de biodiversiteit te stimuleren in Dordrecht. Hiervoor is extra financiering nodig. Dit deel is afhankelijk van het nieuwe coalitie-akkoord. Afhankelijk van beslissingen van het nieuwe college, is het mogelijk de investeringen voor de biodiversiteit in 2022 in te plannen en te realiseren.

Financiële afwijkingen

Groen en Ruimtelijk Bedragen × € 1.000

	Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1.	Schoon houden van wegen efficiënter aangepakt	I	120			120
2.	Kosten bewonersparticipatie verwerkt	I	-240			-240
3.	Kosten afvoeren vervuilde grond en ontmanteling Kildepot nemen toe	I	-160			-160
4.	Inhaalslag onderhoud bewegwijzering uitgevoerd	I	-100			-100
5.	Inkomsten kabels en leidingen neemt toe	I		200		200
6.	Afdrachten reclame deels verlaagd	I		-100		-100
7.	Overeenkomsten waterbus beëindigd	S	50	-112		-62
8.	Energieprijzen gestegen	S	-286			-286
			-616	-12	0	-628
	Geraamd resultaat					**-628**

-/- betreft een nadeel afwijkingen (deels) als gevolg van corona zijn grijs gearceerd

Toelichting bij de afwijkingen

1. Schoon houden van wegen efficiënter aangepakt
De lasten zijn incidenteel € 120.000 lager dan begroot (afval, onderdeel wegen), omdat we de kosten voor inhuur hebben kunnen verlagen door de inzet van eigen personeel en omdat de verwerkingskosten van veegvuil voordeliger uitpakken.

2. Kosten bewonersparticipatie verwerkt
De lasten zijn incidenteel € 240.000 hoger dan begroot, omdat het organiseren van bewonersparticipatie rondom het onderhoud van openbaar groen in vierjarige bestekken met aannemers wordt vastgelegd, terwijl de dekking in de begroting voor drie jaar was geregeld.

3. Kosten afvoeren vervuilde grond en ontmanteling Kildepot nemen toe
De lasten zijn incidenteel € 160.000 hoger dan begroot, omdat er meer sterk vervuilde grond is ingenomen. Bovendien zijn de kosten voor de ontmanteling van het Kildepot hoger dan waar aanvankelijk rekening mee is gehouden.

4. Inhaalslag onderhoud bewegwijzering uitgevoerd
De lasten zijn incidenteel € 100.000 hoger dan begroot, omdat:
- een inhaalslag op onderhoud van NBD-bewegwijzering (Nationale Bewegwijzeringsdienst voorheen de 'ANWB-borden') noodzakelijk is om aan de gestelde eisen te voldoen.
- bij de overdracht van de dynamische reizigersinformatie panelen naar de provincie frictiekosten zijn ontstaan, doordat de netwerkbeheerder per paneel kosten in rekening brengt voor het afsluiten van de energievoorziening.

5. Inkomsten kabels en leidingen neemt toe
De baten zijn incidenteel € 200.000 hoger dan begroot, omdat er meer projecten in de stad plaatsvinden waar graafwerkzaamheden bij nodig zijn. Hierdoor worden er meer inkomsten voor kabels en leidingen en vergoedingen voor het graven van sleuven ontvangen.

6. Afdrachten reclame deels verlaagd
De baten zijn incidenteel € 100.000 lager dan begroot, omdat aan reclame-exploitanten compensatie is verleend voor door corona geleden inkomstenderving. Deze compensatie is verleend in de vorm van het deels verlagen van buitenreclame-afdrachten.

7. Onderhouds- en huurovereenkomsten waterbus beëindigd
De lasten zijn structureel € 50.000 lager dan begroot, omdat als gevolg van het opzeggen van de overeenkomsten minder onderhoud wordt uitgevoerd aan de afmeervoorzieningen en de bunkerinstallatie.

De baten zijn structureel € 112.000 lager dan begroot, omdat de overeenkomsten voor de verhuurde waterpercelen, de nachtsteiger, het gebruik van de bunkerinstallatie en het dagelijks onderhoud aan de waterbuspontons zijn beëindigd door de nieuwe exploitant van de waterbus.

8. Energieprijzen gestegen
De lasten zijn structureel € 286.000 hoger dan begroot, omdat de energieprijzen zijn gestegen. Dit heeft betrekking op onder andere openbare verlichting, verkeersregelinstallaties en rioolpompen.

Sociaal en Zorgzaam Dordrecht

Wat willen we bereiken?

De sociaaleconomische problematiek in Dordrecht is relatief groot in vergelijking met andere Nederlandse steden. Dit vraagt om een onvermoeide inzet en focus op onze doelen. Zo zetten we onverminderd in op het verbeteren van de bestaanszekerheid van onze inwoners. Bouwen we stapje voor stapje aan een meer stabiele situatie voor kwetsbare Dordtenaren. En investeren we in nieuwe samenwerkingen, technieken en expertise. Gelukkig doen we dit niet alleen en kunnen we leunen op professionele partners en vele vrijwilligers. We bouwen daarbij deels voort op onze aanpak uit 2021, zoals het borgen van de initiatieven rondom het tegengaan van eenzaamheid, de ontwikkeling van huiskamers van de wijk of het verder ontlasten van mantelzorgers. Verder werken we door aan onze innovatie agenda zoals in de afronding van de opgave zorgzame stad.

Voortgang op beleid

Inleiding

Met het einde van de vorige coalitieperiode loopt ook een aantal activiteiten op hun einde of staan in het teken van evaluatie en borging. Zo moeten eind dit jaar de huiskamers van de wijk staan en evalueren we de toevoeging van de wmo-expertise aan de sociale wijkteams. Ook de ketenaanpak armoede en de aanpak 'jongeren op de rit' worden onderzocht en waar mogelijk opgenomen in de reguliere werkwijze. Vanuit het thema gezondheid is zelfs al gewerkt aan de uitwerking van nieuwe (landelijke) ambities, zoals het Dordtse preventieakkoord en de gezonde wijkaanpak. Ondanks de grote druk op de organisatie vanwege de nasleep van de coronapandemie én de nieuwe crisis rondom de opvang van Oekraïners is het vaak gelukt om de planning aan te houden.

Bovenstaande punten zijn slechts een greep uit de activiteiten die dit jaar vanuit het programma *Sociaal en Zorgzaam Dordrecht* worden ondernomen. In onderstaand overzicht treft u de meerjarige doelstellingen van dit programma aan en daarbij een voortgangsoverzicht van de bijbehorende activiteiten voor 2022. In lijn met de functie van de bestuursrapportage wordt de voortgang hierbij slechts toegelicht in het geval er sprake is van een afwijking (geel uitroepteken) of bijstelling (rood kruis).

Doelstelling 1: Gerichte, lokale inzet op preventie.

De gezondheidscrisis van 2020-2021 laat zien hoe een ogenschijnlijk klein onderdeel van iemands leefstijl van invloed is op iemand sociale, mentale en fysieke gezondheid. Het wegvallen van sporttrainingen, nieuwe eetgewoonten of het gebrek aan interactie kunnen mensen uit balans brengen. Door te investeren in het stimuleren van bewegen, gezonde voeding en ontmoeting kan die balans worden (terug) gevonden of verstevigd. De coronapandemie van de afgelopen twee jaar heeft meer dan ooit inzichtelijk gemaakt dat naar elkaar omzien van groot belang is. In 2022 zetten we daarom verder in op het verstevigen van sociale netwerken en onderzoeken we hoe professionals eerder signalen kunnen opvangen van inwoners die ondersteuning nodig hebben.

We voeren het Dordtse preventieakkoord uit en monitoren deze.

Wat doen we in 2022?

In 2021 is het lokale, Dordtse Preventieakkoord opgesteld. Doel van dit lokale akkoord is het mogelijk maken van goede gezondheid en leefstijl voor iedereen. Hoofdthema's zijn roken, voeding/bewegen, alcohol en mentale gezondheid. Ruim veertig organisaties hebben aangegeven een bijdrage te willen leveren aan de uitvoering (2021 tot en met 2023) van het akkoord. Samen met het kernteam, waarin FysioDordt, DG&J, SOC en Indigo-Yulius samen met de gemeente vertegenwoordigd zijn, besteden we 2022 aan het aanjagen, uitvoeren en monitoren van plannen en activiteiten, met een focus op mentale gezondheid en voeding en bewegen. In de tweede helft van 2022 zal de raad geïnformeerd worden over de voortgang.

We monitoren de inzet van jongerenwerk op Dordtse scholen.

Wat doen we in 2022?

Door de preventieve inzet van jongerenwerk op scholen kan de zorgstructuur in groep 7 en 8 van het basisonderwijs en het volledige voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs scholen verbeteren. Ook versterkt dit de rol van het jongerenwerk in het normaliseren en afschalen van jeugdhulp. Dit betekent een nieuwe rol voor de jongerenwerkers: naast presentie op straat en online, ook presentie op scholen. De resultaten van deze inzet worden gemonitord om het besparingspotentieel voor de gemeente Dordrecht te berekenen.

We ontwikkelen een concrete wijkgerichte fieldlab rondom zorginnovatie.

Wat doen we in 2022?

In 2020 en 2021 hebben we samen met het Albert Schweitzer ziekenhuis, het Da Vinci College en de GGD ZHZ verkennende stappen gezet om te komen tot meer toegepaste innovatie in gezondheid en zorg. Dit leidde tot een fieldlab Drechtsteden waar geleerd en gewerkt wordt met (nieuwe) zorgconcepten en de inzet van ICT en zorgtechnologie. Daarnaast zijn ook zorginstellingen, het bedrijfsleven, bewoners en de topsector Life Science & Health aangehaakt. In 2022 zetten we ons in om de digitale vaardigheden en gezondheidsvaardigheden bij inwoners en professionals te bevorderen, zodat de stap om van innovatie gebruik te maken kleiner wordt. Ook starten we in 2022 met een wijkgericht fieldlab in Sterrenburg in samenwerking met Health Holland. Daarbij wordt zoveel mogelijk samenwerking gezocht met de inwoners en organisaties in de wijk.

We ontwikkelen een huiskamer van de wijk in Crabbehof en Stadspolders.

Wat doen we in 2022?

We verbouwen het pand aan de Savornin Lohmanweg (De Stoof en bibliotheek) tot een huiskamer van de wijk. Hier wordt een diversiteit aan ontmoetingsplekken gecombineerd met publieke voorzieningen zoals een horecagelegenheid en de bibliotheek Aanzet, maar waar ook gelegenheid is om meer privé met elkaar te spreken. Dat doen we samen met de bewoners en de reeds bestaande initiatieven in de wijk. Door de coronamaatregelen is de ontwikkeling van het Polderwiel naar een huiskamer van de wijk vertraagd. Naar verwachting zal medio 2022 dit alsnog worden opgeleverd.

Toelichting beleidsafwijking

De Stoof ligt op schema. Inmiddels wordt het vlekkenplan aan de wijk gepresenteerd. Wijkbewoners en betrokkenen kunnen hier hun aan- en opmerkingen geven. Het ontwerp wordt vervolgens met betrokkenen en wijkbewoners opgesteld. Het Polderwiel heeft verder vertraging opgelopen. Inmiddels fungeert de huiskamer met bibliotheek in het pand. Er wordt nu gekeken of het mogelijk is om een deel van de begane grond te verbouwen om andere functies toe te voegen.

Doelstelling 2: Passende, tijdige en betaalbare ondersteuning voor alle Dordtenaren.

Dordtenaren moeten de ondersteuning krijgen die nodig is, tijdig en passend. Dit is nog niet altijd het geval, mede door de verplichte andere werkwijze door de beperkingen van afgelopen periode. Samen met partners werken we eraan om dit verder te verbeteren. Een belangrijke (financiële en inhoudelijke) impuls hiervoor biedt het (in juni 2019 vastgestelde) investeringsplan Sociaal Domein. Een plan dat er ook voor dient te zorgen dat de kosten in de toekomst beheersbaar blijven, terwijl het aantal Dordtenaren dat een beroep doet op ondersteuning steeds verder toeneemt.

We voegen wmo-expertise toe in de aanpak vraagverheldering in het sociaal wijkteam.

Wat doen we in 2022?

Er vindt een integrale vraagverheldering plaats (0-100 jaar), conform de integrale klantroute van het Sociaal Wijkteam. In de periode 2021-2023 voegen we daar ook, op afroep, de expertise van

de Wmo consulenten van de Sociale Dienst Drechtsteden aan toe, zodat ook daar een indicatie afgegeven kan worden. We werkten begin 2021 aan een implementatieplan. Een jaar na de start evalueren we. In 2020 startten we al met een pilot waarin we de expertise van de Wmo consulenten (Wmo indicaties) van de Sociale Dienst Drechtsteden toevoegen aan de aanpak vraagverheldering. In 2021 breidden we deze aanpak uit naar alle sociale wijkteams in de stad.

Deze activiteit is de uitwerking van beleidswens 4. Capaciteitsuitbreiding sociaal wijkteam uit de Kadernota 2020. De evaluatie van de aanpak is in 2021 gestart en deze is begin tweede kwartaal 2022 gereed.

We versterken het proactief en outreachend werken in de wijken om inwoners die dat nodig hebben toe te leiden naar bestaande ontmoetingsplekken, welzijnsaanbod of (vrijwilligers)werk.

Wat doen we in 2022?

We richten ons hoofdzakelijk op wijken met inwoners met een lage sociaaleconomische status. Ook is er specifieke aandacht voor ouderen via huisbezoeken en jongeren via natuurlijke vindplaatsen, zoals het onderwijs en het verenigingsleven. Hierbij maken we gebruik van de kennis die er is vanuit de bestaande aanpak Eenzaamheid en de ervaring van maatschappelijke organisaties in de wijken. De outreachende aanpak wordt uitgevoerd door vrijwilligers (onder andere de organisaties van Samen Dordt) en professionals (buurtwerk, jongerenwerk).

We trainen vrijwilligers en professionals in en om ontmoetingsplekken in het signaleren, oppakken en doorverwijzen van (impliciete) hulpvragen.

Wat doen we in 2022?

We willen de ondersteuningsbehoefte zo vroeg mogelijk in beeld krijgen om erger te voorkomen. Laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden in de eigen omgeving vormen de succesfactor voor het ontstaan van vertrouwen. Medewerkers van deze plekken trainen we daarom in het vroegtijdig signaleren van hulpvragen. Ook bieden wij hen via trainingen handelingsperspectief op verschillende situaties.

Doelstelling 3: Het vergroten van de (financiële) zelfredzaamheid van (kwetsbare) inwoners.

We willen dat Dordtenaren zoveel mogelijk zelfredzaam zijn. Dit geldt zowel op het gebied van bestaanszekerheid als op het gebied van mentale weerbaarheid. Ook voor 2022 verwachten we dat meer mensen te maken krijgen met inkomens- en schuldenproblematiek als gevolg van de coronapandemie. Binnen het programma 'Samen tegen armoede' werken we met verschillende maatschappelijke partners aan het voorkomen en aanpakken van armoede en schulden en het vergroten van de bestaanszekerheid van (kwetsbare) inwoners. Dit doen we zowel via het algemene aanbod als via speciale programma's voor jongeren.

We werken door aan de aanpak jongeren op de rit.

Wat doen we in 2022?

Voor kwetsbare jongeren met problemen op meerdere leefgebieden hebben we een sluitende ketenaanpak ontwikkeld. Zij mogen niet tussen het wal en het schip vallen. Samen met belangrijke netwerkpartners (Sociaal Wijkteam, Sociale Dienst Drechtsteden en Jongerenwerk) werken we continu aan het verbeteren van het proces van de ketenaanpak Jongeren op de Rit (JOR). Afgelopen jaren onderzochten we waar "snellere" en passende routes mogelijk en nodig zijn voor deze kwetsbare jongeren. In 2022 implementeren we deze uitkomsten in samenwerking met verschillende domeinen. Zo geven we in 2022 bijzondere aandacht aan het beter organiseren van een doorgaande ondersteuningslijn bij de overgang 18 min/18 plus.

We vergroten het bereik van de ondersteuning en dienstverlening gericht op het verbeteren van bestaanszekerheid.

Wat doen we in 2022?

We vergroten het bereik en bekendheid van het aanbod aan dienstverlening onder inwoners door de samenwerking tussen de vrijwillige schuldhulpverlening en de beroepsorganisaties te verbeteren, bijvoorbeeld door het organiseren van werksessies. Maar ook door in samenwerking met de Sociale Dienst werkgeversdienstverlening op te zetten en door de samenwerking tussen het Meldpunt Toeslagen van de Sociale Dienst en de Sociale Wijkteams te versterken, zodat de volledige situatie van een inwoner bekend is en zij gericht kunnen helpen.

We borgen de Ketenaanpak Schulden en de aanpak Schouders onder stress (SOS).

Wat doen we in 2022?

In de ketenaanpak zijn in 2020 en 2021 verschillende lokale partners aangesloten om te zorgen voor een uniforme schuldenroute voor alle Dordtenaren. In 2022 meten we de effectiviteit en ervaringen zodat we de aanpak verder kunnen verbeteren. De pilotfase van SOS wordt afgerond. Op basis van een positieve evaluatie eind 2021 wordt de methodiek van de stress-sensitieve dienstverlening in 2022 geborgd bij de partners in de keten.

We optimaliseren de aanpak 'Vroeg Eropaf'.

Wat doen we in 2022?

De aanpak Vroeg Eropaf zorgt er voor dat schuldeisers beginnende betaalachterstanden doorgeven aan de gemeente. Het stedelijk team vroegsignalering van het Sociaal Wijkteam gaat op deze signalen af om mensen hulp aan te bieden. Op basis van het landelijke dashboard vroegsignalering en ervaringen van het stedelijk team vroegsignalering en de Sociale Dienst optimaliseren we de aanpak. Daardoor kunnen we nog meer inwoners hulp aanbieden.

We evalueren het programma 'Samen tegen Armoede' en stellen een beleidsplan armoede en schulden 2023-2027 op.

Wat doen we in 2022?

Gestart in 2018, loopt het programma 'Samen tegen armoede' in 2022 op zijn einde. We maken de balans op middels een eindevaluatie die we begin 2022 aanbieden aan de raad. We evalueren de resultaten van het programma en kijken welke interventies beloftevol zijn voor de structurele inzet op armoedebeleid met ingang van 2023. In 2022 stellen we hiervoor een beleidsplan op.

We implementeren de aanpak 'Gezonde wijk De Staart'.

Wat doen we in 2022?

Op De Staart ontwikkelen we sinds 2020 een werkwijze om gezondheidsklachten als gevolg van financiële problemen vanuit medische professionals tijdig te signaleren en door te verwijzen naar het sociaal domein. Deze werkwijze is ook bruikbaar in andere wijken. De zes pijlers van positieve gezondheid (fysiek en mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen in maatschappij en dagelijks functioneren) vormen de basis. In 2022 implementeren we de ontwikkelde aanpak in samenwerking met onze partners en zorgen dat inwoners de weg weten te vinden naar passende ondersteuning.

Doelstelling 4: Alle Dordtenaren kunnen naar eigen vermogen meedoen.

We willen recht doen aan wat mensen kunnen, zodat iedereen naar vermogen mee kan doen. Dordtenaren die niet aan het werk of naar school kunnen, doen mee via vrijwilligerswerk, gaan via participatieplekken aan de slag of maken gebruik van dagbesteding. We willen mensen geen label geven en bekijken wat het beste is voor onze inwoners. Nieuwkomers willen we ondersteunen, zodat ze zich kunnen ontplooien en mee kunnen doen in de samenleving.

We onderzoeken hoe we de aansluiting tussen participatieplekken en reguliere vrijwillige inzet kunnen verbeteren zodat doorstroom mogelijk wordt.

Wat doen we in 2022?

In 2022 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoer van de participatieplekken. We verbeteren de aansluiting tussen participatieplekken, no labelplekken, welzijnswerk en vrijwilligerswerk zodat participanten zich kunnen ontwikkelen naar vermogen.

We activeren en ontwikkelen digitale vaardigheden.

Wat doen we in 2022?

Voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt willen we extra plekken beschikbaar stellen om te participeren en (waar mogelijk) arbeidsmatige vaardigheden te ontwikkelen. Daarnaast zien we dat digitalisering een vlucht heeft genomen. Naar verwachting zal dit een blijvende verandering zijn. Vrijwilligers en professionals trainen inwoners met een lage SES om hen meer digitaal vaardig te maken. We stellen devices beschikbaar via ontmoetingsplekken en helpen hen ter plekke.

Doelstelling 5: Het ondersteunen en stimuleren van de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers.

Mantelzorgers en vrijwilligers zijn van grote waarde voor de gemeente. In de ongekend onzekere periode van de afgelopen twee jaar is hun inzet onmisbaar gebleken. Als gemeente laten wij onze waardering onder andere blijken door de speciale Dordtpas voor mantelzorgers, de verwenweek voor mantelzorgers en de jaarlijkse vrijwilligersprijzen. Als de (zorg)taken tijdelijk te zwaar worden of mantelzorgers even op adem moeten komen biedt de gemeente voorzieningen die de mantelzorgtaken tijdelijk verlichten. In 2022 ontwikkelen we het aanbod dat we in de afgelopen 3 jaar gerealiseerd hebben door, bestendigen we dit waar mogelijk en werken we aan een grotere bekendheid van het bestaande aanbod om vrijwilligers en mantelzorgers te ondersteunen.

We breiden de mogelijkheden tot logeerzorg uit.

Wat doen we in 2022?

In 2019 zijn we gestart met de pilot 'Logeerzorg'; een respijtvoorziening die mantelzorgers de mogelijkheid biedt om de ondersteuning aan hun naaste voor meerdere dagen goed voorbereid over te dragen aan professionals. In 2021 is deze pilot geëvalueerd. We willen in 2022 onderzoeken of we de doelgroep 18+ voor logeerzorg kunnen uitbreiden naar bijvoorbeeld mensen met chronische GGZ problematiek of fysieke beperkingen.

Toelichting beleidsafwijking

Deze opdracht wordt samen met MEE opgepakt, maar de uitvoering staat onder druk doordat een deel van de capaciteit binnen onze interne organisatie met voorrang is ingezet rondom de opvang voor Oekraïense vluchtelingen. Momenteel is nog niet precies te zeggen wanneer de situatie weer normaliseert.

We ontwikkelen de respijtvoorziening voor vervangende mantelzorg aan huis door.

Wat doen we in 2022?

In 2020 zijn we gestart met de tweejarige pilot ''vervangende mantelzorg aan huis''. Tijdens de coronaperiode konden niet alle onderdelen van de pilot goed worden getest worden. Daarom zetten we in op een verlenging in 2022 waarbij we deze gelijk doorontwikkelen met de opgedane ervaringen. Bij een positieve evaluatie bestendigen we de voorziening in het regulier ondersteuningsaanbod voor Dordtse mantelzorgers.

We zetten extra in op het werven en matchen van (nieuwe) vrijwilligers.

Wat doen we in 2022?

We zien dat er aan het begin van de coronacrisis een grote bereidheid was onder Dordtenaren om zich vrijwillig in te zetten. Dit kwam voort uit een gevoel van urgentie en saamhorigheid, het ging vooral om incidentele, praktische inzet. Naarmate de situatie echter langer voortduurt zien we de energie afnemen en stoppen vrijwilligers, na soms jarenlange dienst. Ze stoppen omdat ze in de risicogroep zitten, omdat de werkzaamheden stil hebben gelegen of omdat ze eigenlijk te veel op hun bordje hadden. Dit jaar zetten we daarom extra in op werving en matching door actief vacatures aan de website van INZET078! te koppelen, door extra promotie en door 'expeditie nieuwe gezichten' te organiseren. 'Expeditie nieuwe gezichten' is een methode om nieuwe vrijwilligers te vinden én te binden onder doelgroepen waarbij vrijwillige inzet nog niet zo gebruikelijk is.

Financiële afwijkingen

Sociaal en Zorgzaam — Bedragen × € 1.000

	Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1.	Jeugdhulp valt duurder uit	I/S	-1.282			-1.282
2.	Bijdrage aan Veilig Thuis ZHZ neemt toe	I	-119			-119
3.	Inkomsten Essenhof nemen af	S		-209		-209
4.	Bijdrage inzet projectleider WVGGZ terug ontvangen	I		98		98
5.	Lasten WMO-voorzieningen vallen mee	I	1.517			1.517
6.	Kosten minima-voorzieningen vallen mee	I	232			232
7.	Rijksbudget inkomensondersteuning valt tegen	I	-2.475	641		-1.834
8.	Uitvoeringskosten WSW dalen	I	137			137
9.	Bijdrage Drechtwerk WSW personeelslasten verlaagd	I	372			372
10	POK-middelen op verward gedrag ingezet	I	-508			-508
11.	Energietoeslag uitgekeerd	I	-6.846			-6.846
			-8.972	530	0	-8.442
	Geraamd resultaat					**-8.442**

-/- betreft een nadeel — afwijkingen (deels) als gevolg van corona zijn grijs gearceerd

Toelichting bij de afwijkingen

1. Jeugdhulp valt duurder uit

De lasten zijn deels incidenteel en deels structureel € 1.282.000 hoger dan begroot, omdat:

- we kampen met tegenvallers, zoals nog niet gerealiseerde besparingen, hogere zorginzet/-kosten per jeugdige en bovenregionale maatregelen voor JeugdzorgPlus (gesloten voorzieningen). Dit leidt tot een nadeel van € 1.417.000.
- de kostenverdeelsleutel voor regionale jeugdhulp is geactualiseerd. Dit leidt tot een voordeel van € 273.000.
- we extra inzetten op Jeugdhulp naar Voren, in casu gespecialiseerde ambulante ondersteuning in de reguliere Buitenschoolse Opvang. Dit leidt tot meerkosten van € 240.000.
- de eindafrekening 2021 van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ gunstiger uitvalt. Dit is een meevaller van € 102.000.

2. Bijdrage aan Veilig Thuis ZHZ neemt toe

De lasten zijn incidenteel € 119.000 hoger dan begroot, omdat de Dienst Gezondheid & Jeugd meer personeel inzet op interventies in situaties waar de veiligheid van kinderen en volwassenen in afhankelijkheidsrelaties in het geding is.

3. Inkomsten Essenhof nemen af
De baten zijn structureel € 209.000 lager dan begroot, door de in gebruik name van het nieuwe crematorium in Zwijndrecht en omdat er steeds vaker gekozen wordt voor crematie zonder accommodatiegebruik.

4. Bijdrage inzet projectleider WVGGZ terug ontvangen
De baten zijn incidenteel € 98.000 hoger dan begroot, omdat het niet bestede budget 2021 voor de inzet van de projectleider Wet Verplichte GGZ (WVGGZ) vrijvalt.

5. Lasten WMO-voorzieningen vallen mee
De lasten zijn incidenteel € 1.517.000 lager dan begroot, omdat
- de contracten voor huishoudelijke ondersteuning zijn verlengd in plaats van aanbesteed.
- er minder huishoudelijke ondersteuning is verleend door krapte op de arbeidsmarkt.
- de eigen bijdragen van cliënten aan WMO-voorzieningen te voorzichtig waren begroot.
- er minder woningaanpassingen zijn aangevraagd.
- de vervoerstarieven hoger zijn door gestegen kosten voor energie en grondstoffen.

6. Kosten minima-voorzieningen vallen mee
De lasten zijn incidenteel € 232.000 lager dan begroot, omdat
- de GR Sociaal de regionale kostenverdeelsleutel voor het minimabeleid heeft geactualiseerd (€ 170.000).
- er minder afname van de collectieve zorgverzekering voor minima is (€ 62.000).

7. Rijksbudget inkomensondersteuning valt tegen
De lasten zijn incidenteel € 2.475.000 en de baten € 641.000 hoger dan begroot, omdat de voorlopige beschikking van de BUIG is verwerkt. Het tekort ontstaat omdat er in de Begroting 2022 van is uitgegaan dat de BUIG-vergoeding mee daalt met de daling van de bijstandsuitkeringen in de ramingen van het Centraal Plan Bureau (CPB). De voorlopige beschikking vanuit het Rijk is echter niet gebaseerd op de CPB-ramingen waardoor de vergoeding harder is gedaald dan de te verwachten bijstandsuitkeringen.

8. Uitvoeringskosten WSW dalen
De lasten zijn incidenteel € 137.000 lager dan begroot, omdat de GR Sociaal de uitvoeringskosten voor de Wet sociale werkvoorziening (WSW) heeft bijgesteld op basis van de meest recente cijfers vanuit het Rijk.

9. Bijdrage Drechtwerk WSW personeelslasten verlaagd
De lasten zijn incidenteel € 372.000 lager dan begroot omdat Drechtwerk de personeelskosten heeft bijgesteld op basis van de meest recente prognose van het beschikbare aantal medewerkers Wet sociale werkvoorziening (WSW). Dit is gedaald ten opzichte van de primaire begroting.

10. POK-middelen op verward gedrag ingezet
De lasten zijn incidenteel € 508.000 hoger dan begroot, omdat het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) invulling zal geven aan ontvangen Rijksmiddelen 2021-2022 die op basis van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslagen (POK) voor de actielijn personen met (hoog) risicovol verward gedrag zijn toegekend. Vanuit de middelen 2021 die zijn overgeheveld wordt ingezet op versterking en betere positionering van het ZVH. Hiertegenover staat een voordeel op het programma Algemene Dekkingsmiddelen.

11. Energietoeslag uitgekeerd
De lasten zijn incidenteel € 6.846.000 hoger dan begroot, omdat de GR Sociaal (SDD) een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen aan huishoudens met een laag inkomen verstrekt. Gemeenten worden hiervoor gecompenseerd door het Rijk, zie programmakaart Samenwerkend en Verbindend Dordrecht.

Lerend en Ondernemend Dordrecht

Wat willen we bereiken?

Cruciaal voor onze groeiambitie is het werken aan een gezond en vitaal ondernemers- en vestigingsklimaat. We liggen op koers als het gaat om het realiseren van de gestelde banenambitie voor deze collegeperiode (+ 4.000). Daarnaast wordt de gemeentelijke dienstverlening beter gewaardeerd door onze ondernemers en hebben we met de komst van de Dordrecht Academy een belangrijke stap gezet om hbo terug te halen naar de stad, met opleidingsaanbod dat voorziet in de vraag van ons regionaal bedrijfsleven. Om door te kunnen blijven groeien in banen en ook daarmee een structurele bijdrage te leveren aan de verbetering van de sociaaleconomische positie van de stad, zullen we vooral ook aandacht moeten houden voor onderwijs en arbeidsmarkt. Als centrumstad ontwikkelt Dordrecht voor jonge kinderen extra onderwijsaanbod, oudere kinderen ontwikkelen, naast de basisvaardigheden hun bredere talenten, bij jongeren wordt extra ingezet op competenties en vaardigheden die ze zelfstandig moeten maken in hun toekomst en goed voorbereiden op de steeds veranderende arbeidsmarkt. Vanuit onderwijs én arbeidsmarkt wordt ingezet op 'een leven lang ontwikkelen' en doorlopende leerlijnen.

Voortgang op beleid

Inleiding

Speerpunt in de verbetering van de sociaal economische positie van de stad is aandacht voor onderwijs en arbeidsmarkt. Een verdere groei in banen is nodig om deze positie te versterken en om als stad te kunnen groeien. Vanuit onderwijs én arbeidsmarkt wordt ingezet op 'een leven lang ontwikkelen' en doorlopende leerlijnen. Voor jongere kinderen wordt er extra onderwijsaanbod gerealiseerd, bij oudere kinderen is er aandacht voor bredere talentontwikkeling. Voor jongeren is het belangrijk dat ze goed voorbereid worden op de veranderende arbeidsmarkt en zelfstandig keuzes kunnen maken voor hun toekomst.

Bovenstaande punten zijn slechts een greep uit de activiteiten die dit jaar vanuit het programma Lerend en Ondernemend Dordrecht worden ondernomen. In onderstaand overzicht treft u de meerjarige doelstellingen van dit programma aan en daarbij een voortgangsoverzicht van de bijbehorende activiteiten voor 2022. In lijn met de functie van de bestuursrapportage wordt de voortgang hierbij slechts toegelicht in het geval er sprake is van een afwijking (geel uitroepteken) of bijstelling (rood kruis).

Doelstelling 1: Het verbeteren van de ondernemersdienstverlening en intensiveren van de samenwerking met en tussen ondernemers.

Het verbeteren van de dienstverlening richting Dordtse ondernemers blijft ook in 2022 een belangrijk doel. In de afgelopen jaren hebben onze activiteiten ervoor gezorgd dat we als stad 100 plaatsen zijn gestegen op de ranglijst MKB-vriendelijke gemeenten. We blijven streven naar een top 5 notering! Dit doen we onder andere via het corona crisis- en herstelfonds dat er is om ondernemers te ondersteunen bij de gevolgen van de coronacrisis. Daarnaast lanceren we een eigen website voor ondernemers waar onder andere lokaal inkopen een belangrijk onderdeel van wordt. En voor het vierde jaar op rij organiseren we een toonaangevend MKB event.

Met het corona crisis- en herstelfonds ondersteunen we de Dordtse ondernemers.

Wat doen we in 2022?

De herstelplannen die zijn opgesteld, door en in overleg met Koninklijke Horeca Nederland (KHN) en POBD, worden uitgevoerd. Voor de ondernemers in de binnenstad richt zich dat op:

- Tegemoetkoming in de kosten (niet heffen van reclamebelasting).
- Toekomstbestendig maken door te helpen bij digitalisering.
- Aanvullende marketing en de introductie van de lokale geschenkbon.

Specifiek voor de horeca richt zich dat op:

- Het herstel van de omzet door extra ruimte voor terrassen.
- Vouchers voor advies.
- Tegemoetkoming in kosten, zoals precario en leges.
- Het behouden van personeel.
- Ondersteuning (onder andere financieel) voor kwaliteit en uitstraling van (winter)terrassen.

We voeren een campagne om het ondernemerschap in Dordrecht en de faciliterende lokale overheid te tonen.

Wat doen we in 2022?

De campagne start in 2021 met de lancering van een eigen website voor ondernemers. In 2022 en verder, moet dit groeien tot een plaats waar ondernemers informatie kunnen inwinnen, onderling met elkaar verbinden en business genereren. Dit laatste gebeurt door een onderdeel binnen het platform waar lokaal inkopen een belangrijke plaats inneemt. Als gemeente gaan we hier ook gebruik van maken. Deze acties zijn verbeterpunten die voortkomen uit het onderzoek naar de MKB-vriendelijkheid van de gemeente Dordrecht.

We organiseren een toonaangevend MKB event, dat aansluit bij de dienstverlening aan ondernemers.

Wat doen we in 2022?

We organiseren opnieuw een toonaangevend MKB event. Ook organiseren we diverse themabijeenkomsten voor ondernemers. We kiezen thema's die door de ondernemers worden aangedragen. We organiseren dit samen met onze partners, zoals de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, het onderwijs, werkgeversorganisaties en anderen. Dit alles draagt bij aan de op- en uitbouw van het relatiemanagement met bedrijven in onze stad.

Doelstelling 2: Het aantrekken en faciliteren van bedrijven die banen creëren.

We blijven inzetten op het aantrekken van bedrijven met banen op diverse niveaus, gericht op de banengroei die wordt verwacht in de Drechtsteden. Wat betreft onze banenambitie liggen we op koers. Die realiseren we naar verwachting komend jaar. Tegelijkertijd zien we dat we te maken hebben met schaarste in ruimtegebruik en zullen we voor verdere banengroei actiever moeten inzetten op het beter benutten van bestaande locaties. Daarbij kijkend naar bedrijven (sectoren) met de meeste toegevoegde waarde voor de stad.

We zetten in op beter benutten van bestaande werklocaties en doen nieuwe gronduitgiften.

Wat doen we in 2022?

We werken via een gestructureerde aanpak aan het beter benutten van onze bestaande werklocaties. We geven de twee overgebleven kavels op DistriPark uit en kunnen daarmee de uitgifte van fase 2 afronden. Op Businesspark Amstelwijck vinden minimaal twee gronduitgiften plaats in 2021. Voor de Tweede en Derde Merwedehaven stellen we een ontwikkelprofiel op voor de uitgifte voor watergebonden bedrijvigheid. Op businesspark Amstelwijck wordt in 2022 gestart met het gereedmaken van meerdere kavels voor bedrijfsvestiging. Daarnaast zal de middenrotonde ingezet worden voor een grootschalige vaccinatielocatie tot en met het voorjaar van 2022. Voor de lange termijn wordt een nieuw ontwikkelperspectief voor de middenrotonde opgesteld.

We verbreden de agenda en samenwerking van de bestaande bedrijfsinvesteringszones op de Dordtse bedrijventerreinen.

Wat doen we in 2022?

Samen met de ondernemers op onze bedrijventerreinen verbreden we de agenda en de samenwerking naar thema's op het vlak van verduurzaming, circulariteit, innovatie, scholing en arbeidsmarkt. Denk bijvoorbeeld aan een afspraak over stageplekken en het aan het werk helpen van Dordtenaren met een afstand tot de arbeidsmarkt. Bovendien brengen we samen met de

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) de potentie voor de circulaire economie op onze bedrijventerreinen in kaart. Om deze activiteiten uit te kunnen voeren vullen we de inkomsten van de vier organisaties van de bedrijfsinvesteringszones aan vanuit het crisis- en herstelfonds: Louter Bloemen/Duivelseiland, Dordtse Kil I, II en Amstelwijck West, Handelskade en Krabbepolder en het parkmanagement voor Dordtse Kil III. In dit kader onderzoeken we ook de mogelijkheden naar een gemeentebreed ondernemersfonds.

We faciliteren samenwerkingsprojecten om innovatieve clusters in Dordrecht te versterken en bedrijven aan te trekken die deze clusters versterken.

Wat doen we in 2022?

De innovatie roadmaps die in de Drechtsteden zijn opgesteld, vormen een basis om op de thema's digitalisering en verduurzaming in de sterke clusters maritiem, maakindustrie en zorg & welzijn meer samenwerking te organiseren. In 2022 moet deze versterkte samenwerking leiden tot het opstarten van innovatieprojecten die met ondersteuning van de gemeente worden gestart. Hiermee wordt Dordrecht aantrekkelijker voor innovatieve bedrijven om zich te vestigen. Met het Smart City innovatiefonds hebben we een instrument dat innovatie stimuleert. In 2022 willen we het fonds nog beter laten aansluiten op de sterke clusters uit de regio en maatschappelijke uitdagingen. Dit doen we onder andere via challenges waarin bedrijven, onderwijs en overheid gezamenlijk slimme en innovatieve oplossingen bedenken voor een specifieke maatschappelijke uitdaging.

Doelstelling 3: Het versterken en aansluiten van het opleidingsaanbod op de vraag van de arbeidsmarkt.

We stimuleren en helpen onderwijsinstellingen en werkgevers bij het versterken en verbreden van (vak)opleidingsaanbod, stageplaatsen en werkgelegenheid. Er is focus op sectoren waar we de komende jaren groei en investeringen verwachten en op de behoefte aan personeel, zoals in de techniek en de logistiek. We dragen bij aan het verkleinen van de mismatch op de arbeidsmarkt, onder andere via doorlopende leerlijnen en het stimuleren van een leven lang ontwikkelen.

Met het Programma Hoger Onderwijs Drechtsteden bouwen we verder aan doorlopende leerlijnen.

Wat doen we in 2022?

Middels een subsidie stimuleren we het Programma Hoger Onderwijs Drechtsteden (PHOD) tot het uitbreiden van het aantal associate degree opleidingen naar zes opleidingen in het schooljaar 2022/2023 (Dordrecht Academy). Daarnaast stimuleren we, door middel van intensieve contacten met de (regionale) arbeidsmarktpartners, het realiseren van onderwijsactiviteiten voor hbo-studenten, zoals stage- en afstudeeropdrachten, traineeships, challenges, ontwerpopdrachten, innovatievragen en minoren. Cofinanciering voor het PHOD ontvangen we van het Rijk (Regiodeal) en de provincie Zuid-Holland (Deelakkoord Human Capital). We organiseren samen met het onderwijs en bedrijfsleven een doorlopende leerlijn voor de logistiek en energietransitie, via het VMBO, MBO en HBO. Door het organiseren van vijf bijeenkomsten is er continu aandacht voor het promoten en stimuleren van technisch onderwijs en technische beroepen, waarbij de focus ligt op kansrijke sectoren.

We ontwikkelen het Leerpark tot een echte campus.

Wat doen we in 2022?

Met de komst van het Kopgebouw en de Maakfabriek, ontwikkelt het Leerpark zich stapsgewijs door tot een echte campus. 1 januari start de Stichting Smart Campus Leerpark (SCALE) die sturing geeft aan de verbinding tussen onderwijs, ondernemerschap en overheid op het Leerpark. Eind 2022/begin 2023 wordt het Kopgebouw geopend welke dient als vestiging van de Dordrecht Academy en ruimte biedt voor nieuwe innovatieve bedrijven. Alle voorbereidingen voor de start van de bouw van de Maakfabriek zijn in 2022 gereed. Hier zal ruimte zijn voor jonge innovatieve bedrijven als ook aan de bouw- en metaalopleiding van het ROC DaVinci college in samenwerking met Bouwmensen.

We maken afspraken met bedrijven over een leven lang ontwikkelen en het aanbieden van leerwerktrajecten.

Wat doen we in 2022?

Onderdeel van de Regiodeal is het voortzetten van de MBO aanpak, waarbij we met bedrijven of hun vertegenwoordigende organen afspraken maken over het ontwikkelen van hun medewerkers. Jaarlijks worden circa 100 leerwerktrajecten aangeboden in kansrijke sectoren in samenwerking met werkgevers en andere partners. Daarnaast maken we verbinding met het regionaal mobiliteitsteam (Kickstart Drechtsteden) voor arbeidsmarktvraagstukken in relatie tot de pijler werk naar werk.

Doelstelling 4: Goed en aantrekkelijk onderwijs, waarin iedereen kan meedoen naar vermogen, met gelijke ontwikkelkansen voor alle Dordtenaren.

Goed en aantrekkelijk onderwijs is cruciaal voor de brede ontwikkeling en toekomst van Dordrecht. In 2022 wordt er veel aandacht besteed aan het verminderen en voorkomen van onderwijsachterstanden en jeugdwerkloosheid, met name door middel van het benutten van het leerpotentieel, het inzetten op de ontwikkeling van basisvaardigheden en het stimuleren van talenten. Hiermee maken we stappen richting de ambities van de Agenda 2030. De verschillende activiteiten dragen vooral bij aan een verbetering van het economisch en sociaal klimaat, waarbij er naast een algehele gezinsaanpak extra aandacht is voor onze jeugd.

Vanuit de Dordtse onderwijsvisie (2020-2030) geven we uitvoering aan het Dordts Leerprogramma en andere speerpunten.

Wat doen we in 2022?

Sinds de oplevering van de Dordtse onderwijsvisie werken verschillende werkgroepen aan de uitvoering van de speerpunten en programma's. Vanaf schooljaar 2021-2022 start het Dordtse Leerprogramma (DPL), waarbij kinderen op elf basisscholen met de hoogste risico's op onderwijsachterstanden extra onderwijstijd krijgen aangeboden, met name ingericht om taalachterstanden in te lopen. In de eerste twee schooljaren bouwen we toe naar vijf uur onderwijstijdverlenging per week. In 2023 zijn de programma's op deze scholen volledig ingevoerd. Daarnaast werken we aan een aanpak waarbij kinderen met risico's op onderwijsachterstanden op andere scholen extra aanbod ontvangen. Verder werken we vanuit de onderwijsvisie in 2022 verder aan de thema's ouderbetrokkenheid, doorgaande leerlijnen en brede talentontwikkeling. De invoering van extra uren voor voorschoolse educatie wordt gemonitord op aantallen, effecten en financiën.

We bieden jongeren de juiste ondersteuning richting een succesvolle start van het werkende leven via de aanpak 'Glansrijke toekomst voor jongeren 12-27 jaar'.

Wat doen we in 2022?

De huidige arbeidsmarkt vraagt om inzet van alle talenten. Dordrecht maakt zich hard om de aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt soepel te laten verlopen. Vanuit de agenda 2030 zorgen we ervoor dat jongeren een glansrijke toekomst tegemoet gaan door al vroeg in te zetten op vaardigheden en competenties die later goed van pas komen en jongeren in staat stellen regie te voeren over hun eigen ontwikkeling. Jongeren worden gestimuleerd om te kiezen voor opleidingen die zich richten op de arbeidsmarkt in onze regio. Verder worden programma's die zich richten op de meer kwetsbare groep met een afstand tot de arbeidsmarkt beter aan elkaar verbonden, zodat synergie ontstaat. Hierbij is het terugdringen van de jeugdwerkeloosheid een belangrijke doelstelling. Cofinanciering voor dit programma komt uit het Europees Sociaal Fonds + 2021-2027.

We versterken de samenwerking en aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp om snel en integraal ondersteuning te bieden.

Wat doen we in 2022?

We versterken de werkwijze over de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp door deze verder te implementeren. Dit is een werkwijze die werkprocessen vanuit onderwijs (basis, voortgezet en speciaal) en jeugdhulp integreert en professionals bij elkaar brengt in een Integraal Loket, zodat

de hulp en ondersteuning vanuit beide domeinen aan kinderen en jongeren goed op elkaar aansluit. In 2022 monitoren we de afspraken en resultaten en sturen bij wanneer nodig. Zie ook het programma Sociaal en Zorgzaam Dordrecht. In navolging van het onderwijs stellen we in 2022 een werkwijze op met de jeugdgezondheidszorg en de kinderopvang over de aansluiting met jeugdhulp en geven we vorm aan een preventief en integraal ondersteuningsaanbod voor de jongste kinderen (9 maanden tot en met 4 jaar).

We evalueren de proeftuin van maatschappelijke diensttijd (MDT) en ontwikkelen deze door.

Wat doen we in 2022?

In februari 2020 is de eerste groep deelnemers aan het MDT-programma The NXT Chapter gestart. In dit programma volgen zij een aantal maanden minimaal twee dagen per week trainingen gericht op werk of opleiding, zetten zij zich in voor de samenleving (vrijwilligersprojecten) en bouwen aan hun persoonlijke ontwikkeling. Eind 2021 loopt de eerste fase van de proeftuin af, maar vanaf 2022 kan de nieuwe fase gelijk van start gaan. Daarbij haken nieuwe partners aan en richten we speciale groepen in gericht op kwetsbare studenten van het Da Vinci College. Ook monitoren we de resultaten van de eerste jaren en sturen het programma bij wanneer nodig.

Financiële afwijkingen

Lerend en Ondernemend Bedragen × € 1.000

	Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1.	Budget sloopkosten Karel Doormanweg ontoereikend	I	-200			-200
2.	Dekking asfalteren vaccinatielocatie verwerkt	I	-130			-130
3.	Energieprijzen gestegen	S	-108			-108
			-438	0	0	-438
	Geraamd resultaat					**-438**

-/- betreft een nadeel afwijkingen (deels) als gevolg van corona zijn grijs gearceerd

Toelichting bij de afwijkingen

1. Budget sloopkosten Karel Doormanweg ontoereikend

De lasten zijn incidenteel € 200.000 hoger dan begroot, omdat de onderwijsbegroting niet toereikend is voor de sloopkosten gerelateerd aan de nieuwbouw VSO Drechtster aan de Karel Doormanweg.

2. Dekking asfalteren vaccinatielocatie verwerkt

De lasten zijn incidenteel € 130.000 hoger dan begroot, omdat de GGD, na overleg met de gemeente, geen bijdrage in de kosten van het asfalteren van de vaccinatielocatie Amstelwijck beschikbaar heeft gesteld. In de toekomst kan het terrein opnieuw als vaccinatielocatie worden gebruikt, maar ook voor andere activiteiten zoals de kermis of een circus.

3. Energieprijzen gestegen

De lasten zijn structureel € 108.000 hoger dan begroot, omdat de energieprijzen voor onderwijsvoorzieningen zijn gestegen.

Gezond en Levendig Dordrecht

Wat willen we bereiken?

We willen de aantrekkelijkheid en levendigheid van de stad voor bewoners, ondernemers en bezoekers herstellen en waar mogelijk verbeteren. We hopen dat 2022 een jaar van herstel kan zijn, waarin organisaties op het gebied van evenementen, cultuur en sport hun activiteiten weer helemaal op kunnen pakken. We willen samenwerking en het delen van kennis en ervaring tussen partijen stimuleren. We blijven inzetten op het verbeteren van de sportvoorzieningen. We stimuleren Dordtenaren om (meer) te sporten en te bewegen en we benutten de positieve invloed die sport op de stad kan hebben.

Voortgang op beleid

Inleiding

Het programma Gezond en Levendig Dordrecht loopt in 2022 over het algemeen op schema. Verschillende evenementen en projecten zijn uitgevoerd, zoals het programma Vrijheid en Verdraagzaamheid bij het Da Vinci college met circa 80-100 MBO studenten en een politieke avond in het kader van het cultureel platform. Informatie over cultuur en subsidieregelingen is beschikbaar en ook is de communicatie rondom evenementen verbeterd. Er wordt ondertussen aan nieuw evenementen- en sportbeleid gewerkt en verschillende projecten en evenementen op het gebied van sport en cultuur zullen volgens schema in de tweede helft van dit jaar worden uitgevoerd.

Bovenstaande punten zijn slechts een greep uit de activiteiten die dit jaar vanuit het programma *Gezond en Levendig Dordrecht* worden ondernomen. In onderstaand overzicht treft u de meerjarige doelstellingen van dit programma aan en daarbij een voortgangsoverzicht van de bijbehorende activiteiten voor 2022. In lijn met de functie van de bestuursrapportage wordt de voortgang hierbij slechts toegelicht in het geval er sprake is van een afwijking (geel uitroepteken) of bijstelling (rood kruis).

Doelstelling 1: Het vergroten en verbeteren van de (culturele) aantrekkelijkheid van de stad.

In 2022 is herstel van de binnenstad en de culturele en evenementensector het belangrijkste. Dat culturele voorzieningen weer open kunnen zijn en dat evenementen weer georganiseerd kunnen worden waardoor er weer bezoekers kunnen komen. En dat we daarnaast de plannen uit de cultuurnota "De kracht van cultuur voor en door iedere Dordtenaar 2020 - 2024" en de "Binnenstadvisie" uit kunnen gaan voeren.

We richten de Merwedeheuvel in - BELEIDSWENS 3 UIT KADERNOTA 2022.

Wat doen we in 2022?

Als uitbreiding op de recreatiemogelijkheden in de Merwelanden richten we de nieuwe Merwedeheuvel in 2022 in. De voormalige vuilstort wordt door de provincie sober opgeleverd. Hierna verzorgen wij de inrichting, die vooral bestaat uit wandelpaden, groeninrichting en een mountainbikeparcours. De planning is dat de Merwedeheuvel aan het begin van 2023 voor gebruik open gaat.

Deze activiteit is de uitwerking van beleidswens 3. Merwedeheuvel uit de Kadernota 2022. Hiervoor is in 2022 € 175.000 vrijgemaakt.

Toelichting beleidsafwijking

De opening van de Merwedeheuvel stond gepland per januari 2023. De basisinrichting is verzorgd, maar de plus-opties, zoals het mountainbikeparcours moeten nog verder worden onderzocht. De planning wordt mede beïnvloed door enerzijds de eisen en wensen van de provincie als eigenaar van het gebied, anderzijds over wat er toegestaan is wat betreft aanpassingen aan de heuvel. Na het in beeld brengen van mogelijke tijdpaden wordt de afweging gemaakt of de heuvel al open kan per januari 2023 of dat er wordt afgewacht.

We herdenken de Eerste Vrije Statenvergadering - BELEIDSWENS 4 UIT KADERNOTA 2022.

Wat doen we in 2022?

In 2022 herdenken we de Eerste Vrije Statenvergadering. Dordrecht is een belangrijke schakel in de herdenking van de "Geboorte van Nederland", een landelijk programma waarin de gebeurtenissen in het jaar 1572 centraal staan. In 2021 bereiden we vier evenementen voor en onderzoeken we of het haalbaar is of ze in 2022 uitgevoerd kunnen worden: de 'Nieuwe Statenvergadering', 'Kinder Statenvergadering', de 'Hoflezingen' en het 'Hoffestival'.

Deze activiteit is de uitwerking van beleidswens 4. Uitvoeringsbudget 450 jaar Eerste Vrije Statenvergadering uit de Kadernota 2022. Hiervoor is in 2022 € 400.000 vrijgemaakt.

We voeren de plannen uit de cultuurnota 'De kracht van cultuur voor en door iedere Dordtenaar 2020 - 2024' uit.

Wat doen we in 2022?

- We verbeteren de communicatie over cultuur en de beschikbare subsidieregelingen door dit duidelijk op de website van de gemeente te vermelden en er een nieuwsbrief over te verspreiden.
- We verbeteren de uitwisseling van informatie en samenwerking tussen culturele organisaties door het Cultureel Platform te faciliteren. Het Cultureel Platform heeft ook een adviserende rol over cultuur.
- We werken samen met andere sectoren zoals onderwijs, het Dordtse Leerprogramma en het sociaal domein om hierdoor een breder publiek te bereiken en cultuur in te zetten als middel voor onder andere ontwikkeling en bestrijding van eenzaamheid.
- We breiden de culturele activiteiten in de wijken uit.

We verbeteren de communicatie rondom evenementen.

Wat doen we in 2022?

- We verbeteren de communicatie over evenementen door een nieuwsbrief over evenementen te verspreiden en de informatie op de websites van de ondersteunende organisaties (Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Dordrecht Marketing & Partners en de gemeente Dordrecht) aan te laten passen zodat het duidelijker en beter te vinden is.
- We gaan het Evenementenplatform actiever gebruiken als adviesorgaan en aanjager in de stad.

We starten met het opstellen van nieuw evenementenbeleid.

Wat doen we in 2022?

We starten in 2022 met het opstellen van nieuw evenementenbeleid op basis van de uitkomsten van het in het najaar van 2021 uitgevoerde onderzoek naar evenementenbeleid in tien Nederlandse steden.

We voeren de plannen uit de 'Binnenstadvisie' uit.

Wat doen we in 2022?

De thema's uit de "Binnenstadvisie" zijn: programmering en aanbod, sociale waarden, mobiliteit en gastvrijheid.

Vanuit de Groeiagenda is € 40.000.000 beschikbaar voor ontwikkelingen in de binnenstad, hiermee voeren we onder andere de volgende zaken uit:

- We zetten in op een toekomstbestendige, vitale en sterkere binnenstad met een aantrekkelijk aaneengesloten compact winkelgebied met ruimte voor grootschalige ketens en kleinschalige, authentieke winkels.

- We verminderen de leegstand in het kernwinkelgebied door nieuwe ondernemers aan te trekken en door verplaatsingen te stimuleren. We verminderen de leegstand buiten het kernwinkelgebied door verkleuring te stimuleren. Waar mogelijk maken we gebruik van subsidies van het Rijk en de provincie.
- We herontwikkelen de Grote Markt op basis van de uitgangspunten uit de visie. Samen met de belanghebbenden ontwikkelen we een nieuw ontwerp en starten hierna zo snel mogelijk met de uitvoering.
- We gaan de binnenstad vergroenen. Wij maken een "Integraal Groenplan" met aandacht voor meer groen, hittestress en biodiversiteit en betrekken de belanghebbenden daar intensief bij.
- Vanuit het Binnenstadbedrijf Dordrecht starten we de werkgroep Gastvrijheid & Beleving. Samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en bewoners gaan we inhoud geven aan deze begrippen en komen met de eerste concrete acties.

Doelstelling 2: Het verbeteren en centraliseren van de sportvoorzieningen.
We blijven inzetten op het verbeteren van de sportvoorzieningen. Dit proberen we te realiseren door middel van slimme en creatieve oplossingen en optimalisaties en door kleinere (extra) investeringen aan de raad voor te leggen bijvoorbeeld bij geplande renovaties. Het vertrouwen van de Dordtse sportaanbieders is vorig jaar toegenomen door tastbare resultaten op de sportparken Krommedijk en Schenkeldijk, dit vertrouwen willen we vasthouden.

We starten met de uitvoering van het 'Programma Sportparken'.

Wat doen we in 2022?
Het "Programma Sportparken" wordt naar verwachting eind 2021 vastgesteld (inclusief financieel perspectief). Er ligt dan een duidelijker kader voor de ontwikkeling van sportaccommodaties in Dordrecht in de komende jaren. In de Begroting 2022 is financiële ruimte opgenomen om in 2022 al de eerste stappen te zetten in de uitvoering van het programma. Sport neemt een belangrijke plek in bij andere ontwikkelingen zoals de Dordwijkzone en Groenblauwe Stad. Na vaststelling van het programma wordt in 2022 de uitvoeringsagenda opgeleverd. Diverse onderwerpen zijn in het "Programma Sportparken" opgenomen zoals duurzaamheid, samenwerking tussen sportaanbieders, infrastructuur en veilige en betere toegang tot sportparken. In de reserve Agenda Dordt 2030 Dordwijkzone is € 4 miljoen gereserveerd voor het beter ontsluiten en optimaliseren van de sportparken.

Toelichting beleidsafwijking
Programma Sportparken is in november 2021 vastgesteld en met een amendement is opdracht gegeven om eind 2022 met een nieuw sportbeleid te komen incl. o.a. Programma Sportparken en bijbehorende uitvoeringsagenda's. In 2022 zijn inmiddels diverse onderzoeken gestart op het gebied van accommodatieontwikkeling en beheer, onderhoud, exploitatie. Specifiek voor Sportpark Schenkeldijk wordt ingezet op planvorming optimalisatie voetbalsport als voorbereiding op de aanstaande verhuizing van vv Dubbeldam medio 23-24.

We voeren de eerste projecten op sportparken Krommedijk en Schenkeldijk uit.

Wat doen we in 2022?
Er is gekozen voor een andere aanpak in de plannen voor de sportparken Krommedijk en Schenkeldijk. We gaan stap voor stap aan de slag met kleinere en overzichtelijke projecten, die in de uitvoering voldoende flexibiliteit geven voor lange termijn ontwikkelingen. Zodra het "Programma Sportparken" is vastgesteld, kijken we hoe de grootschalige ontwikkeling van deze twee sportparken gaat plaatsvinden. Op sportpark Schenkeldijk worden de eerste aanpassingen aan de sportvelden gedaan waardoor de voetbal- en rugbysport gefaciliteerd worden: de aanleg van een kunstgrasveld voor de voetbalsport en het draaien van een sportveld, zodat dit goed past in de ontwikkelingen van de Dordwijkzone. Dit maakt ook onderdeel uit van de geplande verhuizing van v.v. Dubbeldam medio 2023. Het renoveren van het hockeyveld op sportpark

Schenkeldijk staat gepland voor 2023, we kijken of het mogelijk is om de renovatie een jaar eerder uit te voeren. Er komt een voorstel om het huidige semi-waterveld tijdens de renovatie op te waarderen naar een waterveld en hier aanvullend budget voor vrij te maken.

Op sportpark Krommedijk is in het najaar van 2021 een kunstgrasveld gerealiseerd zodat vooral de voetbalsport meer (trainings)ruimte heeft. Deze ontwikkeling was een eerste stap voor verdere verbeteringen van het sportpark Krommedijk waarbij sport en Dordwijkzone gezamenlijk optrekken in de verdere planvorming. Dit krijgt verder vorm in 2022.

We stellen scenario's op voor de inhuizing van FC Dordrecht Amateurs.

Wat doen we in 2022?
In overleg met de betaald voetbalorganisatie (BVO) FC Dordrecht en de vereniging FC Dordrecht Amateurs (voormalig OMC) willen we dat er duidelijkheid komt over de inhuizing van de amateurtak in de stadionplint. Bij de verhuizing van OMC van sportpark Corridor naar sportpark Krommedijk is hiervoor budget beschikbaar gesteld, maar door het stagneren van plannen omtrent stadionontwikkeling is hiervoor nog geen plan ontwikkeld.

Doelstelling 3: Het stimuleren van sportdeelname en vergroten van de (maatschappelijke) waarde van sport.
Het sporten bij een sportvereniging staat onder druk. Daarnaast zet de trend om op andere manieren te sporten en bewegen ook door. Om de sportdeelname te vergroten zetten we al vele jaren stimuleringsprogramma's voor verschillende doelgroepen op en bieden we sportverenigingen ondersteuning aan. In 2022 blijven we dit doen en zetten we intensiever in op de doelgroepen jongeren en senioren. Bij jongeren kijken we niet alleen naar sporten in verenigingsverband, maar juist ook naar andere vormen die op dit moment hun aandacht hebben. Voor de doelgroep ouderen kijken we wel nadrukkelijk naar samenwerking met sportverenigingen omdat hierbij ontmoeting een extra bijkomend positief effect op hen heeft. Ook vanuit het sportaccommodatiebeleid is er aandacht voor het realiseren van voldoende en geschikte sportvoorzieningen die belangrijk zijn om de sportdeelname in de stad te vergroten.

We werken mee aan een bid voor het WK IJshockey vrouwen 2023 – BELEIDSWENS 7 UIT KADERNOTA 2022.

Wat doen we in 2022?
De sportbond IJshockey Nederland (IJNL) werkt samen met ons, in 2022 aan een bid om het WK IJshockey voor vrouwen in 2023 naar de Sportboulevard Dordrecht te halen. Als de uitkomst hiervan is dat het evenement in Dordrecht gaat plaatsvinden dan heeft IJNL hiervoor een financiële bijdrage van € 70.000 aan ons gevraagd. Topsportevenementen zorgen voor inspiratie, reuring en dynamiek op de locatie en in de stad, maar ook voor een economische impuls aan de stad. Daarnaast wordt Dordrecht als stad op de (inter)nationale kaart gezet. Na de eerdere succesvolle shorttrackevenementen, is dit nu een mooie kans voor een groot ijshockeyevenement.

Deze activiteit is de uitwerking van beleidswens 7. WK ijshockey uit de Kadernota 2022. Hiervoor is in 2022 € 70.000 vrijgemaakt.

We zetten een "urban sports" platform op en maken inzichtelijk hoe we initiatieven kunnen stimuleren en ondersteunen.

Wat doen we in 2022?
Naast het sporten bij verenigingen en commerciële sportaanbieders, kiezen steeds meer mensen voor anders georganiseerd sporten. Bijvoorbeeld door het beoefenen van "urban sports" (sportactiviteiten in de bebouwde omgeving). "Urban sports" brengt vooral jeugd in beweging, heeft zijn eigen manier van organiseren en stelt de gemeenschap centraal. "Urban sports" is ook belangrijk voor de gemeente omdat het op een andere manier van de publieke ruimte gebruik

maakt en bijdraagt aan de leefbaarheid in de stad. In 2022 brengen we de Dordtse "urban sports" gemeenschap samen en zetten we een gezamenlijk platform op. We maken inzichtelijk hoe we "urban sports"-initiatieven kunnen stimuleren en ondersteunen.

We voeren samen met sportverenigingen een aanpak uit die 55-plussers sociaal actief en in beweging moet krijgen en houden.

Wat doen we in 2022?

We willen de gezondheid van onze inwoners bevorderen. Gezond zijn, gezond blijven en meedoen voor alle leeftijden. Samen met het Nationaal Ouderenfonds en geïnteresseerde sportverenigingen zetten we "OldStars Sport" op. "OldStars Sport" is een verzameling van aangepaste spelvormen voor ouderen. De spelvorm gaat over meedoen, verantwoord bewegen, ontmoeten en zelfredzaamheid voor de doelgroep ouderen. Gezond en fit blijven én sociale contacten in en rondom de sportvereniging staan centraal.

Financiële afwijkingen

Gezond en Levendig Bedragen × € 1.000

Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Coronasubsidie sportverenigingen niet uitgeput	I	89			89
2. Sportsubsidies (terug)ontvangen	I		128		128
3. Onderhoud Sportboulevard neemt toe	S	-200			-200
4. Energieprijzen gestegen	S	-100			-100
		-211	128	0	-83
Geraamd resultaat					**-83**

-/- betreft een nadeel afwijkingen (deels) als gevolg van corona zijn grijs gearceerd

Toelichting bij de afwijkingen

1. Coronasubsidie sport niet uitgeput

De lasten zijn incidenteel € 89.000 lager dan begroot, omdat er minder gebruik gemaakt is van de regeling COVID-19 gerelateerde subsidiëring sportverenigingen. De regeling wordt gedekt vanuit de algemene middelen.

2. Sportsubsidies (terug)ontvangen

De baten zijn incidenteel € 128.000 hoger dan begroot, omdat de subsidie Lokaal Sportakkoord nog niet is begroot en omdat zwembadhuursubsidie is terugontvangen van zwemverenigingen vanwege minder gebruik van badwater door corona.

3. Onderhoud Sportboulevard neemt toe

De lasten zijn structureel € 200.000 hoger dan begroot, omdat er veel storingen ontstaan naarmate de levensduur van technische functionaliteiten ten einde loopt (€ 75.000) en omdat uit het contractonderhoud veel aanvullende onderhoudskosten voortkomen (€ 125.000).

4. Energieprijzen gestegen

De lasten zijn structureel € 100.000 hoger dan begroot, omdat de energieprijzen zijn gestegen. Dit heeft betrekking op onder andere het museum en op de sportcomplexen.

Duurzaam en Innovatief Dordrecht

Wat willen we bereiken?

Ons doel is om in 2050 energieneutraal te zijn. Hiervoor hebben we afgelopen jaren al een solide basis gelegd met het werken langs vijf prestatielijnen zoals opgesteld in de startnotitie Duurzame Stad 2019-2022. In 2021 is de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 en Transitievisie Warmte 2021 vastgesteld. In 2022 realiseren we niet alleen de laatste fase van de huidige doelen uit de prestatielijnen, maar zetten we met de beschikbare middelen uit de Agenda 2030 ook extra in op de opwek van duurzame energie en het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed. Ook starten we met de Campagne Slim Energie Besparen waarmee we onze bewoners verder willen informeren en stimuleren om actief met het besparen van energie aan de slag te gaan. Tevens sorteren we voor door in kaart te brengen wat een (te verwachten) intensivering van de inzet op klimaatdoelen 2030 door een nieuw kabinet, betekent voor onze lokale opgave, de prestatielijnen en onze organisatie. Met lokale ondernemers gaan we door met efficiënter materiaalgebruik en circulaire verdienmodellen. Daarnaast blijven we inzetten op het verbeteren van de milieukwaliteit van de woon- en leefomgeving in Dordrecht, door maatregelen te treffen die een positieve impact hebben op luchtkwaliteit, geluid en afvalreductie.

Voortgang op beleid

Inleiding

In de eerste helft van 2022 zijn belangrijke stappen gezet in de realisatie van activiteiten die in deze laatste begroting van de vorige raad en college waren opgenomen. De meeste activiteiten lopen volgens planning, toch heeft ook de coronacrisis van afgelopen winter nog weerslag gehad op de voortgang van enkele. Zo stijgt het aantal aansluitingen op het warmtenet gestaag, maar heeft de coronacrisis in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt en een vertraging op de levering van materialen, tot gevolg dat het aantal nog niet zo hoog was als eerder verondersteld. Ook projecten rond luchtkwaliteitsmetingen en geluidsoverlast zijn om deze en andere redenen vertraagd. Een merendeel van de activiteiten verloopt echter volgens planning, zoals de Transitievisie Warmte, de energiebesparingsopgave met een verlenging van de RREW (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen) tot eind 2022, het verbeteren van het scheiden van afval (ook met lesprogramma's op scholen) en het verminderen van de milieubelasting van bouwactiviteiten.

Bovenstaande punten zijn slechts een greep uit de activiteiten die dit jaar vanuit het programma *Duurzaam en Innovatief Dordrecht* worden ondernomen. In onderstaand overzicht treft u de meerjarige doelstellingen van dit programma aan en daarbij een voortgangsoverzicht van de bijbehorende activiteiten voor 2022. In lijn met de functie van de bestuursrapportage wordt de voortgang hierbij slechts toegelicht in het geval er sprake is van een afwijking (geel uitroepteken) of bijstelling (rood kruis).

Doelstelling 1: Het realiseren van een energieneutrale stad in 2050.

Ons doel is om in 2050 een energieneutrale stad te zijn. Afgelopen jaren hebben we hiervoor een basis gelegd met de ondertekening van het Energieakkoord Drechtsteden in 2018 en de startnotitie Duurzame Stad 2019-2022. We werken nu langs vijf prestatielijnen waarmee we lokaal uitvoering geven aan de energietransitie: 'Energiebesparing'', 'Warmte verzekerd', 'Zonnige vooruitzichten', 'Stad in beweging' en 'Eigen huis op orde'. Samen met bewoners, ondernemers en (regio)partners werken we samen aan energiebesparing, het opwekken van duurzame elektriciteit én het gefaseerd stoppen met het gebruik van aardgas en andere fossiele energie.

We werken in 2022 aan de verdere aanleg van het warmtenet in Dordrecht.

Wat doen we in 2022?

We werken samen met HVC, Woonbron en Trivire aan de verdere aanleg van het Warmtenet in Dordrecht. Halverwege 2021 waren er reeds 6.311 woningequivalenten aangesloten. Ondanks vertragingen in het aantal aangesloten woningen aan het Warmtenet door de coronacrisis in de afgelopen jaren, verwachten we in de buurt te komen van 9.000 aangesloten woningen/woningequivalenten eind 2022. Verdere uitrol van het warmtenet maakt ook onderdeel

uit van verschillende afspraken die in 2022 worden gemaakt, waaronder de actualisatie van de wijkvisie Crabbehof en de prestatieafspraken 2022-2023 met de woningcorporaties. Het beoogde aantal aansluitingen is ook realistisch omdat naast de reeds geplande en te verwachten aansluitingen, er met hulp van de succesvolle aanvraag Subsidie Aardgasvrije Huurwoningen (SAH) de komende jaren circa 1.800 extra huurwoningen van Trivire op het warmtenet van HVC zullen worden aangesloten. Daarnaast zijn wij als gemeente verantwoordelijk voor de aansluiting van bestaande en nieuwe gemeentelijke gebouwen. Tevens informeren we actief en toetsen ontwikkelaars en bouwers binnen het warmteleveringsgebied op de aansluitingsplicht. Bij alle nieuwbouw buiten het warmtegebied en waar mogelijk bij aanbestedingen, zetten we in op duurzame oplossingen. Daarnaast stimuleren we ook bedrijven om aan te sluiten op het warmtenet.

Toelichting beleidsafwijking
Het aantal aansluitingen in 2022 zal in de buurt komen van de ambitie, maar niet helemaal kunnen worden gerealiseerd. Hiervoor zijn verschillende oorzaken. Ten eerste is door de coronacrisis afgelopen jaren vertraging ontstaan. Daarnaast bestaat nu een grote krapte op de arbeidsmarkt en is er een vertraging op levering van materialen. Alle betrokken partijen onderschrijven nog wel steeds de ambitie en stellen alles in het werk om zoveel mogelijk panden aan te sluiten.

We concretiseren de Transitievisie Warmte 2021.

Wat doen we in 2022?
In 2021 is de Transitievisie Warmte 2021 vastgesteld. Met Trivire en Woonbron sluiten we een overeenkomst over het zetten van stappen bij gespikkeld bezit (wooncomplexen waarin zowel corporatie als particuliere woningen aanwezig zijn). Daarnaast zetten we de eerste voorbereidende stappen in wijken waar woningen niet kunnen worden aangesloten op het warmtenet. In 2022 geven we hier uitvoering aan door onder andere woningeigenaren uitgebreid voor te lichten over energiebesparing en woningeigenaren en VvE's een praktische en duidelijke route aan te bieden op weg richting aardgasvrij.

We verduurzamen gemeentelijk maatschappelijk vastgoed.

Wat doen we in 2022?
In 2021 is in het kader van de Agenda Dordrecht 2030 de businesscase vastgesteld voor het verduurzamen van de maatschappelijke gebouwen in eigendom van de gemeente. In 2022 wordt deze businesscase uitgewerkt (revolverend fonds, maatregelen op gebouwniveau komende jaren) en wordt met inzet van Agenda 2030 middelen een start gemaakt met het verduurzamen van de eerste gebouwen uit de vastgoedportefeuille. Hiermee behalen we niet alleen onze eigen doelstellingen maar willen we ook een voorbeeld zijn voor alle gebouweigenaren in onze stad, van wie ook verwacht wordt dat ze met dergelijke maatregelen aan de slag gaan.

We geven uitvoering aan de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0.

Wat doen we in 2022?
In 2020 hebben we eerst een concept Regionale Energiestrategie (RES) opgesteld, waarmee we in de Drechtsteden bestuurlijk en inhoudelijk samenwerken aan de energiestrategie. In vervolg daarop is in 2021 de RES 1.0 opgesteld en vastgesteld. In de RES 1.0 staan onze afwegingen en keuzes om te komen tot een betaalbare, betrouwbare, duurzame en rechtvaardige energievoorziening. Daarbij staat de balans met onze regionale en lokale economie, leefbaarheid en kwaliteit van landschap en natuur voorop. De RES 1.0 is het resultaat van uitgebreid vervolgonderzoek in samenwerking met onze stakeholders, maar ook van een intensief participatietraject met inwoners en andere belanghebbenden. Deze RES 1.0 krijgt verdere uitwerking en uitvoering in 2022 in onze lokale opgave en prestatielijnen via het uitnodigingskader. In 2023 zal de RES 1.0 worden bijgesteld naar 2.0.

Toelichting beleidsafwijking
Voor het onderdeel zon en wind op land is een uitnodigingskader van toepassing. Voor restruimten wordt dit jaar geïnventariseerd in welke locaties geschikt zijn en welke ideeën verder gaan. Voor het uitwerkingsgebied aan de westzijde van de A16 is er momenteel te weinig capaciteit op het elektriciteitsnet. Om dat op te lossen realiseert Stedin een nieuw verdeelstation, dat naar verwachting begin 2025 operationeel is. Grootverbruik aansluitingen kleiner van 1.75 MVA kunnen pas in 2025 worden aangesloten (aansluitingen voor kleinverbruik en voor grootverbruik > 1,75 MVA zijn momenteel wel mogelijk).

Voor de andere onderdelen van de RES (energiebesparing, zon op dak, warmte) zie rapportage bij de andere activiteiten onder doelstelling 1.

We werken in 2022 verder aan de energiebesparingsopgave.

Wat doen we in 2022?
Met de Campagne Slim Energie Besparen gaan we onze inwoners informeren en stimuleren om actief aan de slag te gaan met energiebesparing. Via het Regionaal Energieloket bieden we particuliere woningeigenaren huisscans aan, geven we advies over energiebesparende maatregelen (bijvoorbeeld isolatie) en organiseren we collectieve inkoopacties en gebiedsgericht advies. In 2021 hebben we in het kader van de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) € 600.000 subsidie ontvangen. Met deze subsidie richten we ons op het treffen van kleine energiebesparende maatregelen bij huurders en deelnemers van een VvE. Dit betreft onder andere het aanbrengen van tochtstrips, LED-lampen, een waterbesparende douchekop, et cetera. Speciale aandacht krijgen de huishoudens die te maken hebben met energiearmoede. In totaal zijn 6.000 cadeaubonnen beschikbaar, wordt een energieprofessional ingezet en bieden de energiecoaches van Drechtse Stromen ondersteuning. De cadeaubonnen zijn onder meer bij de bouwmarkten in Dordrecht te verzilveren. De actie loopt tot eind juli 2022.

Met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) en andere partners willen we daarnaast bedrijven en maatschappelijke organisaties stimuleren maar ook faciliteren. Naast de wettelijk voorgeschreven maatregelen nemen we extra stappen in de verduurzaming van hun vastgoed. Dit doen we door het organiseren van collectieve acties, zoals Zon op bedrijfsdaken en door een branchegerichte aanpak, zoals de kantorenaanpak. Kantoren dienen uiterlijk 1 januari 2023 te beschikken over een C-label.

We stimuleren het verduurzamen van particuliere woningen met duurzaamheidsleningen.

Wat doen we in 2022?
In 2021 is de Verordening Stimuleringslening Energiezuinig Wonen vastgesteld in Dordrecht om woningeigenaren met een smalle beurs (laag inkomen en/of weinig buffer) te ondersteunen bij de verduurzaming van hun woning. Belangrijk uitgangspunt hiervoor is dat iedereen mee moet kunnen doen aan de energietransitie. Met de verordening geven we dan ook uitvoering aan de motie 'Een groen steuntje in de rug', die in november 2018 bij de behandeling van de Begroting 2019 door de raad is vastgesteld. De verordening maakt het mogelijk tegen aantrekkelijke voorwaarden geld te lenen om energiebesparende maatregelen te treffen aan de woning. De subsidie, die meestal pas achteraf aangevraagd kan worden, kan direct gebruikt worden om een deel van de lening af te lossen. Deze stimuleringslening onderscheidt zich van andere leningen onder andere door het aanbieden van een vaste lage rente van 1,5%. Tevens biedt de verordening de mogelijkheid geld te lenen voor de volledige financiering van het plaatsen van zonnepanelen.

Doelstelling 2: Het versterken en stimuleren van circulair denken en handelen in Dordrecht.

We zetten steeds meer stappen richting een circulaire economie in 2050. Zowel met het lokale bedrijfsleven als met onze inwoners. Een circulaire samenleving zorgt ervoor dat er op een toekomstbestendige en innovatieve manier wordt omgegaan met grondstoffen en energiebronnen. Dit biedt kansen voor een fijne en duurzame leefomgeving, alsook voor het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen, werkvormen, banen en opleidingen. Bovendien zien we circulair denken en handelen als een belangrijke voorwaarde voor het slagen van de energietransitie. Concreet zijn we met partners uit de stad bezig met onder meer een circulaire bouwhub en participeren we samen met de opgave bouwende stad in de City Deal circulair en conceptueel bouwen. Daarnaast blijven we ons inzetten in het verminderen en beter scheiden van afval bij bedrijven en inwoners.

We werken aan circulaire gebiedsontwikkeling bij het Maasterras en het Huis van Stad en Regio.

Wat doen we in 2022?

We hebben in 2021 onze deelname aan de City Deal circulair en conceptueel bouwen bevestigd. We brengen hierbij de gebiedsontwikkeling van het Maasterras in als project en gaan voor het bouwen van biobased woningen (dit houdt in het gebruik van hernieuwbare materialen zoals hout). In 2022 bereiden we deze ontwikkeling voor, zodat de duurzaamheidseis goed meegenomen wordt in de uitvraag en uitvoering. Circulariteit krijgt daarnaast veel aandacht bij de bouw van het Huis van Stad en Regio. In 2022 heeft dat vooral zijn uitwerking in de voorbereiding van het circulair slopen, ook wel oogsten genoemd, van de huidige gebouwen. Daarnaast bespreken we de uitwerking van circulariteit met de winnende architect.

We creëren een ambitieweb (visuele weergave) voor circulariteit bij infrastructurele werken en projecten in de openbare ruimte.

Wat doen we in 2022?

Samen met verschillende partners uit de stad en het Ingenieursbureau Drechtsteden werken we aan een ambitieweb voor circulariteit bij infrastructurele werken en projecten in de openbare ruimte. Het ambitieweb is een visuele weergave van de duurzaamheidsthema's en ambitieniveaus. Dit instrument helpt ons per project de juiste ambities te bepalen en zo circulariteit enerzijds te standaardiseren en anderzijds ook maatwerk mogelijk te maken per project. Hiermee stimuleren we het circulaire denken en handelen bij (lokale) bedrijven.

We verbeteren het scheiden en aanbieden van huishoudelijk afval.

Wat doen we in 2022?

Met de implementatie in 2021 van de eerste maatregelen uit het Grondstoffenbeleidsplan 2020-2030 (zie RIS-dossier 2063901) moet de afvalscheiding in de laagbouw sterk verbeterd zijn en de hoeveelheid restafval sterk verminderd. De vervolgmaatregelen voor de hoogbouw worden uitgewerkt. Dit betreft de introductie van containers voor composteerbaar afval bij de hoogbouw en in de binnenstad, plus meer containers voor scheiden van papier en karton, en plastic, blik en drinkpakken (inpandig, milieuparkjes). Met extra projectmatige inzet, samen met partners in de buurt, brengen we de bijplaatsingen naast huisvuil containers omlaag.

We stimuleren het bewustzijn van inwoners rond zwerfafval en afval scheiden.

Wat doen we in 2022?

Met het project de Afvalvrije school, zetten we in 2022 verder in op het kinderen laten leren afval te scheiden. Daarnaast helpen zij ook mee in het opruimen van zwerfafval rondom de school. Naast de Afvalvrije school biedt het Duurzaamheidscentrum Weizigt projecten en lessen aan over afval scheiden en bewustwording rond zwerfafval. Wij faciliteren de verdere groei van het netwerk van de Dordtse Doorpakkers dat inmiddels uit meer dan 1.000 inwoners bestaat.

Doelstelling 3: Het verbeteren van de milieukwaliteit van de woon- en leefomgeving Dordrecht.

Een stedelijk gebied als Dordrecht waarin wonen, bedrijvigheid en verkeer en vervoer (waarbij bezorgdiensten toenemen) dicht op elkaar zijn gesitueerd, vraagt om permanente aandacht voor milieukwaliteit. Schone lucht, een goed akoestisch klimaat en een veilige leefomgeving zijn essentiële randvoorwaarden voor een gezonde woon- en leefomgeving. Ons doel is onder meer om permanent de luchtkwaliteit te verbeteren en om in 2030 te voldoen aan de WHO richtwaarden voor schone lucht, daarvoor hebben we in 2020 het schone luchtakkoord ondertekend.

Verder zetten wij in op onder meer afvalscheiding en de uitvoering van het Schone Luchtakkoord, waarbij we gelet op de bouwopgave prioriteit geven aan het beperken van stikstofuitstoot. Op het gebied van externe veiligheid introduceren we de nieuwe uitgangspunten zoals die zijn geformuleerd in de Omgevingswet.

We voeren de routekaart verduurzaming stadslogistiek uit.

Wat doen we in 2022?

In 2021 hebben we de routekaart Zero Emissie Stadslogistiek opgesteld met de lokale, regionale en landelijke stakeholders. De activiteiten die hierin voor 2022 zijn opgenomen voeren we uit, namelijk:

- Stimuleren afhaalpunten.
- Eigen inkoop aanpakken.
- Pilot met veranderingen in de venstertijden.

We zetten in op vermindering van geluidoverlast.

Wat doen we in 2022?

In 2019 is het Actieplan Geluid 2018-2023 vastgesteld, gebaseerd op gegevens uit geluidbelastingkaarten uit 2016 (zie RIS-dossier 2111045). In dit plan, dat we de komende jaren uitvoeren, zijn maatregelen, projecten en plannen opgenomen die direct of indirect een bijdrage kunnen leveren aan een vermindering van het aantal woningen dat wordt blootgesteld aan een te hoge geluidsbelasting (meer dan 65 dB). In 2022 krijgen we de beschikking over de geluidbelastingkaarten 2021. Op grond hiervan krijgen we een beeld van de resultaten van het Actieplan Geluid en zal worden gestart met actualisatie van dit plan.

In 2022 wordt tevens duidelijk of we middelen van het Rijk krijgen om woningen aan te pakken die een te hoge geluidsbelasting hebben. Hiervoor hebben we in 2020 subsidie ontvangen voor het opstellen van vier saneringsprogramma's voor de aanpak van circa 650 B-lijstwoningen. Het gaat om woningen die in 1986 (peiljaar) een geluidbelasting hadden groter dan 60dB. Het betreft woningen aan de Krispijnseweg, in Land van Valk en Schil Oost en Schil-West. De saneringsprogramma's zijn voorbereid door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ).

Toelichting beleidsafwijking

De geluidsbelastingkaarten over 2021 zijn vertraagd door latere beschikbaarheid van actuele verkeersgegevens, hierdoor loopt de actualisatie van het Actieplan Geluid vertraging op. Verder heeft de gemeente vorig jaar subsidie ontvangen voor nog eens vier programma's om saneringsprogramma's op te stellen voor woningen met een te hoge geluidsbelasting. Het opstellen van deze programma's loopt vertraging op, dit komt onder meer door de impact van de verschillende stedelijke projecten op de actualiteit van de cijfers van geluidsbelasting, zoals het Verkeersstructuurplan Spuiboulevard.

We verminderen de milieubelasting van bouwactiviteiten.

Wat doen we in 2022?

Dordrecht heeft een grote bouwopgave. Het realiseren van nieuwbouwprojecten gaat gepaard met (tijdelijke) hinder en overlast in de vorm van geluidsbelasting, luchtverontreiniging en hinder door aan en afvoer van bouwmaterialen. Om dit te verminderen werken we samen met het lokale bedrijfsleven aan een logistieke "bouwhub". Het inrichten van een bouwhub is tevens een methode om de stikstofbelasting op het Natura 2000 gebied de Biesbosch te verminderen.

We stimuleren inwonerbetrokkenheid rond luchtkwaliteitsmetingen.

Wat doen we in 2022?

De luchtkwaliteit in Dordrecht wordt jaarlijks door middel van berekeningen bepaald. In 2021 zijn we in samenwerking met de Dienst Gezondheid en Jeugd en het Albert Schweitzer Ziekenhuis, in aanvulling op onze jaarlijkse monitor, een project gestart waarbij inwoners van Dordrecht zelf de luchtkwaliteit in en om hun huis meten. Dit project loopt tot oktober 2022 waarna evaluatie plaatsvindt.

Toelichting beleidsafwijking

Het project is vertraagd geweest door de coronacrisis en door regulering vanuit de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming). De start van het project staat nu gepland voor het derde kwartaal van 2022.

We evalueren de walstroom faciliteiten voor de binnenvaart.

Wat doen we in 2022?

Een belangrijke maatregel ter verbetering van de luchtkwaliteit die Dordrecht in het verleden heeft genomen is het realiseren van walstroom faciliteiten voor de binnenvaart in de havens in en rond de binnenstad. Deze faciliteiten zijn nu 10 jaar in gebruik. In 2022 willen we het gebruik en de werking van deze installaties evalueren en indien nodig komen tot een aanpak ter verbetering. Daarnaast zullen we onderzoeken of uitbreiding van walstroom voorzieningen naar de overige havens substantiële effecten heeft op het verminderen van de stikstofbelasting in de Biesbosch.

Financiële afwijkingen

Duurzaam en Innovatief — Bedragen × € 1.000

Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Uitvoeringsbudget klimaatakkoord ingezet	I	-670			-670
		-670	0	0	-670
Geraamd resultaat					**-670**

-/- betreft een nadeel — afwijkingen (deels) als gevolg van corona zijn grijs gearceerd

Toelichting bij de afwijkingen

1. Uitvoeringsbudget klimaatakkoord ingezet

De lasten zijn incidenteel € 670.000 hoger dan begroot, omdat uitvoering wordt gegeven aan de taken uit het klimaatakkoord. Hiervoor zijn middelen ontvangen via de Meicirculaire 2022. Tegenover dit nadeel staat dan ook een voordeel op het programma Algemene Dekkingsmiddelen.

Bouwend en Bereikbaar Dordrecht

Wat willen we bereiken?

We willen de sociaal-economische positie van de stad versterken om de stad meer in balans te brengen. We willen het huidige woningtekort wegwerken. Hiervoor zullen woningen gebouwd gaan worden in alle segmenten en worden ook nieuwe plannen gemaakt voor nog meer woningen om te voorzien in de behoefte. We willen het bovenregionaal openbaar vervoer versterken en de aansluiting op de Zuidvleugel. We zetten in op verbetering van de oude lijn Leiden – Dordrecht inclusief stations. (City-sprinter te zijner tijd naar Dordrecht, transformatie Station Centraal, nieuw station Leerpark/verplaatsing Station-Zuid naar Leerpark). Ook streven we naar een toename van het fietsgebruik.

Voortgang op beleid

Inleiding

De uitvoering van het programma Bouwend en Bereikbaar Dordrecht is dit begrotingsjaar 2022 op beide terreinen overwegend goed op stoom. Zo kunnen we mogelijk de doelstelling van de toevoeging van 1.000 woningen aan de woningvoorraad in Dordrecht realiseren. En we verwachten dit jaar de start van de bouw van 300 sociale huurwoningen en zachte en harde plannen voor nieuwe toevoegingen te ontwikkelen, om de - in de vastgestelde woonvisie - afgesproken ongeveer 2.000 sociale huurwoningen in 2031 te kunnen realiseren. Wel is nog extra plancapaciteit voor sociale woningvoorraad nodig, omdat de ervaring leert dat er altijd bouwplannen afvallen. Daartoe worden lopende projecten tegen het licht gehouden. Voor de realisatie van de ambitie van 6.000 woningen na 2022 werken we dit jaar de visies voor de Dordtse Spoorzone en Dordwijkzone uit. Een aantal trajecten zullen zoals het er nu naar uitziet in de tijd iets uitlopen naar de eerste helft van 2023 zoals de Omgevingsvisie, een deel van de uitvoering van de Dordtse Mijl en een nieuwe beleidsnota voor verkeersregelinstallaties (VRI). Alleen de vernieuwing van de Spuihavengarage is verder in de tijd naar achter geschoven, om te voorkomen dat deze tegelijk met de Veemarktgarage dicht is. De uitvoering kan starten zodra alternatieve parkeergelegenheid in het nieuwe huis van Stad en Regio of eerder aan de Weeskinderendijk beschikbaar komt.

Bovenstaande punten zijn slechts een greep uit de activiteiten die dit jaar vanuit het programma *Bouwend en Bereikbaar Dordrecht* worden ondernomen. In onderstaand overzicht treft u de meerjarige doelstellingen van dit programma en daarbij een voortgangsoverzicht van de bijbehorende activiteiten voor 2022. In lijn met de functie van de bestuursrapportage wordt de voortgang hierbij slechts toegelicht in het geval er sprake is van een afwijking (geel uitroepteken) of bijstelling (rood kruis).

Doelstelling 1: Het realiseren van groei tot 2022 met 4.000 woningen en hoogwaardige openbare ruimte.

Het realiseren van 4.000 nieuwe duurzame en kwalitatief goede woningen in het binnenstedelijke gebied tot 2022 blijft ambitieus. De bouw van deze woningen mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid in de stad. Doordat de bouw van de woningen meer tijd kost, wordt de mijlpaal van 4.000 woningen pas in 2023 verwacht. We zijn op koers voor het aanwijzen van locaties voor het terugbouwen van sociale huurwoningen. De doelen in de vast te stellen Omgevingsvisie fungeren als randvoorwaarden om te komen tot groei.

We maken woningbouw mogelijk, door gronduitgifte, gebiedsontwikkeling, bestemmingsplannen en begeleiden van initiatieven.

Wat doen we in 2022?

In 2022 start de bouw van woningen in de gebiedsontwikkelingen Gezondheidspark (Middenzone) en Amstelwijck (Midden). Naast verdere realisatie op Stadswerven, Wilgenwende Leerpark (2F) en Amstelwijck (Refaja) worden vele initiatieven begeleid. Dit alles moet leiden tot een toevoeging van 1.000 woningen aan de woningvoorraad.

We stellen een Programma Sociale Veiligheid en Ruimtelijke Kwaliteit op.

Wat doen we in 2022?

De raad heeft een amendement aangenomen tijdens de vaststelling van de Omgevingsvisie Dordrecht 1.0. gericht op het stimuleren van een veilig leefklimaat. Dit is onderdeel van de doelstelling Gezonde stad. Dit doen we onder andere door het opstellen van een programma waarin we een veilig woon- en werkklimaat stimuleren in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit van de gebouwde omgeving.

Toelichting beleidsafwijking

Er gebeurt al heel veel in Dordrecht in het kader van Sociale Veiligheid en Ruimtelijke Kwaliteit. Dit wordt toegelicht in een raadsinformatiebrief in het derde of vierde kwartaal met een toelichting wat er op het gebied van Sociale Veiligheid en Ruimtelijke Kwaliteit al gebeurt, waar nog hiaten zitten en voorstellen voor aanscherpingen. Belangrijk onderdeel hiervan is dat we onderzoeken in hoeverre de Sociale Veiligheid en Ruimtelijke Kwaliteit een onderdeel kunnen worden van de wijkprogramma's.

We wijzen locaties aan voor het terugbouwen van sociale huurwoningen.

Wat doen we in 2022?

Conform de vastgestelde woonvisie zijn er ongeveer 2.000 sociale huurwoningen nodig tot en met 2031: 1.000 als aandeel van 10% in de groeiambitie en nog eens 1.000 in het kader van transformaties in de wijken (terugbouwen). In 2022 vangt de bouw aan van 88 sociale huurwoningen op het Gezondheidspark (Middenzone), 79 sociale woningen aan de Van Kinsbergenstraat (Wielwijk) en 333 sociale huurwoningen op het Leerpark (2F). Daarnaast wordt met de wooncorporaties verder gewerkt aan zachte en harde planvoorraad om nieuwe toevoegingen te kunnen bewerkstelligen.

We starten met de vernieuwing van de parkeergarage Spuihaven.

Wat doen we in 2022?

We leggen een kredietvoorstel aan de raad voor en starten met de vernieuwing van de parkeergarage Spuihaven. Daarmee voldoen we aan de behoefte om uit te breiden en te moderniseren. We tekenen een intentieverklaring met NS en Prorail om tot herontwikkeling van het huidige P+R terrein Weeskinderendijk te komen. In een schetsontwerp wordt een nieuwe gebouwde parkeervoorziening ingepast in lijn met de ontwikkelvisie van Mecanoo.

Toelichting beleidsafwijking

Om te voorkomen dat de Veemarktgarage en Spuihavengarage tegelijk dicht gaan wordt de vernieuwing van de parkeergarage Spuihaven aangehouden. De extra tijd wordt gebruikt om te onderzoeken welke parkeeroplossing hier het beste past en wat er technisch mogelijk is. De uitvoering kan starten zodra alternatieve parkeergelegenheid beschikbaar komt in het nieuwe huis van Stad en Regio (2025) of mogelijk eerder aan de Weeskinderendijk.

Doelstelling 2: Het ontwikkelen van een harde planvoorraad van 6.000 woningen, te bouwen na 2022.

Het ontwikkelen van een harde planvoorraad van 7.000 woningen, te bouwen na 2022. Naast het realiseren van 4.000 woningen tot 2022 treffen we voorbereidingen om tussen 2022 en 2030 nog eens 7.000 kwalitatief goede woningen te realiseren. De 7.000 woningen zijn opgebouwd uit 6.000 woningen uit het Coalitieakkoord en 1.000 woningen voortkomend uit de vaststelling van de woonvisie (december 2019). Er lopen onderzoeken naar drie locaties om in de toekomst te ontwikkelen: verdichten in Leerpark/Gezondheidspark en de Dordwijkzone, het Maasterras en de Wantijzone/Staart. Daaruit moet meer inzicht komen hoeveel planvoorraad nog ontbreekt en welke mogelijkheden er nog zijn om planvoorraad toe te voegen.

We werken de visies voor de Dordtse Spoorzone en Dordwijkzone uit.

Wat doen we in 2022?
De Dordtse Spoorzone en de Dordwijkzone zijn belangrijke gebieden voor de woningbouwopgave. Op deze plekken in de stad worden visies nader uitgewerkt tot concrete plannen om invulling te kunnen geven aan de bouw van 7.000 woningen tot 2030, zodat de woningbouwproductie van 1.000 woningen per jaar gehandhaafd kan blijven. Het Maasterras is daarbij één van de meest concrete.

Toevoegen zachte planvoorraad voor sociale woningen.

Wat doen we in 2022?
In navolging op de huidige stappen die met wooncorporaties gemaakt worden, zetten we verdere stappen om in samenwerking met wooncorporaties conform de woonvisie in 2031 2.000 sociale woningen te hebben toegevoegd.

Toelichting beleidsafwijking
De planvoorraad 'sociaal' is in theorie voldoende, maar het ontbreekt aan de algemeen geldende extra benodigde plancapaciteit van 30% om tot volledige realisatie te kunnen komen. Verder wordt een deel van de sociale woningen niet door woningcorporaties gerealiseerd, wat minder garantie biedt voor dit woningmarktsegment voor de lange termijn. Lopende projecten zullen tegen het licht worden gehouden om te kijken realisatie van meer sociale woningen tot de mogelijkheid behoort. Voor nieuwe ontwikkelingen zal nagegaan worden in hoeverre sociale woningen kunnen worden opgenomen. Op moment dat het college besluit het aandeel sociale huurwoningen structureel te willen vergroten zal het woonbeleid (de woonvisie) hierop aangepast moeten worden.

Doelstelling 3: Het ontwikkelen van een ruimtelijke ordening die ruimte biedt aan ontwikkelingen, transformatie en een divers woningaanbod.
Om versnelling in de woningbouw te realiseren en initiatiefnemers daarbij ruimte voor ontwikkeling te bieden, is een eigentijdse ruimtelijke ordening noodzakelijk. Dat is een ruimtelijke ordening die zorgt voor de gewenste kwaliteit, maar ook ruimte biedt aan nieuwe ideeën en veranderingen. We bereiden ons voor op de Omgevingswet en werken mee aan de Gebiedsgerichte Aanpak als gevolg van de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof.

We bieden in 2022 extra subsidiemogelijkheden voor restauratie van gemeentelijke monumenten - BELEIDSWENS 6 UIT KADERNOTA 2022.

Wat doen we in 2022?
Met de toezeggingen aan twee kerken gaat het geld dat in 2021 en 2022 is gereserveerd voor restauratiesubsidies voor gemeentelijke monumenten (geen woonhuis) volledig op. Om ruimte te houden voor overige aanvragen is het subsidiebudget in 2022 incidenteel met € 100.000 verhoogd. Wij zullen nieuwe aanvragen voor subsidie uit het Restauratiefonds in 2022 in behandeling nemen.

Deze activiteit is de uitwerking van beleidswens 6. Restauratiefonds uit de Kadernota 2022. Hiervoor is in 2022 € 100.000 vrijgemaakt.

We werken aan aanscherping/aanvulling van de Omgevingsvisie/Omgevingsvisie Dordrecht.

Wat doen we in 2022?
Met het oog op actualiteiten, nieuwe ontwikkelingen, vragen, aangepast beleid en de aankomende verkiezingen, vraagt 2022 om een aanscherping en waar nodig aanvulling van de Omgevingsvisie. We leren ook van de totstandkoming van de eerste versie en vullen deze aan waar nodig. Ook hebben we inmiddels enige ervaring met de uitwerking van de Omgevingsvisie, waardoor beter kan worden ingespeeld op bijvoorbeeld de op te stellen Programma's. De 7 geformuleerde doelen blijven het uitgangspunt.

Toelichting beleidsafwijking
Er wordt gewerkt aan een herziening van de Omgevingsvisie, onder andere door middel van kansen- en confrontatiesessies per gebied. Ook wordt een Omgevings Effect Rapportage onderdeel van de herziene Omgevingsvisie en vindt participatie plaats. Vanwege personeelstekort zal de planning uitlopen.

We bereiden ons voor op de Omgevingswet.

Wat doen we in 2022?
We bereiden ons voor om op 1 juli 2022 als gemeentelijke organisatie te kunnen werken volgens de eisen van de Omgevingswet. Voor de tussenliggende periode betekent dit vooral:

- werken volgens de nieuwe beleidscyclus (omgevingsvisie, programma, omgevingsplan en monitoring).
- starten met het opstellen van het omgevingsplan.
- het digitale stelsel op orde hebben, zodat omgevingsvergunningen kunnen worden ingediend en volgens nieuwe procedures kunnen worden afgegeven én een start wordt gemaakt met het aanpassen van de dienstverlening.
- nieuwe bevoegdheden van raad en college vastleggen.

Doelstelling 4: Het realiseren van de bereikbaarheidsopgave, waarbij wordt ingezet op het versterken van het OV-systeem en het gebruik van de fiets.
Om de groei van het aantal inwoners, werknemers en bezoekers van de stad te faciliteren is het nodig om weggebruikers te verleiden vaker de fiets te pakken en meer gebruik te maken van het openbaar vervoer. We richten ons op het realiseren van goede fietsvoorzieningen, ontwikkeling van station Leerpark, intelligente infrastructuur en bevorderen van gedragsverandering.

We realiseren nieuwe fietsvoorzieningen en pakken knelpunten voor fietsers aan.

Wat doen we in 2022?
We gaan in 2022 door met uitvoering van de opgenomen acties in het uitvoeringsprogramma Fiets 2020-2022 (realisering in 2023), waaronder de aanpassing van de Krispijnseweg. Met het geplande groot onderhoud aan de Dordtse Mijl wordt op vier kruisingen de oversteekbaarheid voor fietsers aanzienlijk verbeterd en worden er bredere fietspaden aangelegd. In 2022 gaan we verder met het voorbereiden en realiseren van een fietsenstalling aan de zuidzijde van het centraal station met goede en (sociaal) veilige fietsroutes door het park.

Toelichting beleidsafwijking
De Uitvoeringsprogramma's Fiets en Stalling station lopen volgens schema. De uitvoering van de Dordtse Mijl loopt vertraging op. Mede door intensieve afstemming en samenwerking met onder andere ProRail is gebleken dat de uitvoering in het gunstigste scenario start in het eerste kwartaal van 2023. De eerste fase, dit betreft het gebied ter hoogte van nieuwe BP, is reeds gerealiseerd. Hier maakt een nieuw en breder fietspad onderdeel van uit.

Het college zet in op een robuuste ontwikkeling van het cluster Leerpark/Gezondheidspark.

Wat doen we in 2022?
Ook in 2022 wordt er ingezet op de realisatie van de halte Leerpark evenals het verbeteren van het stationsgebied van Dordrecht Centraal. Naar verwachting beslist de minister in november 2021 of hier een MIRT verkenning voor wordt gestart waarin NS, Prorail, provincie, Rijk en de gemeenten Dordrecht, Schiedam, Den Haag en Leiden onderzoeken hoe ze City-sprinters en verbeterde OV knooppunten met elkaar gaan realiseren. Het verdere proces is afhankelijk van het besluit van de minister van Infrastructuur en Waterstaat (I&W).

We verrichten voorbereidende werkzaamheden voor het realiseren van verschillende onderdelen van het Verkeersstructuurplan Spuiboulevard.

Wat doen we in 2022?

We leveren het schetsontwerp van de infrastructurele maatregelen van het verkeersstructuurplan op. We toetsen de ontwerpen met microsimulatie op doorstroming. Ook de vernieuwing van parkeergarage Spuihaven is onderdeel van het verkeersstructuurplan.

We stellen een nieuwe beleidsnota voor verkeersregelinstallaties (VRI) op met aandacht voor OV, fiets en voetganger.

Wat doen we in 2022?

In deze beleidsnota geven we per type gebied en type weg aan welke mate van belangrijkheid de onderscheiden verkeersdeelnemers hebben (bijvoorbeeld op de Mijlweg kunnen we vrachtauto's maximaal faciliteren ten nadele van overstekende fietsers, bij het station voetgangers maximaal ten nadele van het overige verkeer). Daarnaast organiseren we een aanbesteding voor twee netwerkregelingen (Laan der Verenigde Naties en Provincialeweg).

Toelichting beleidsafwijking

Een nieuwe beleidsnota is er nog niet. De verwachting was die te kunnen maken op basis van nieuwe VRI techniek (iVRI). Die nieuwe manier van regelen is landelijk echter nog niet op orde, waardoor een pas op de plaats moet worden gemaakt. Technisch zijn de VRI's wel voorbereid. In de loop van 2023 zal het opstellen van de beleidsnota mogelijk kunnen starten. Idealiter wordt gestart met meerdere pilots met iVRI's zoals met vrachtverkeer en doorstroming voor fietsers. De evaluatie van de pilots dient dan als basis voor het vervolgens op te stellen nieuwe beleid. De eerste gesprekken met een bedrijf zijn hierover al gevoerd. De Schwung-app, waarbij fietsers eerder worden aangemeld bij verkeerslichten met iVRI-techniek, is voor fietsers al ingevoerd. De genoemde aanbesteding hangt met bovenstaande ontwikkelingen samen.

Financiële afwijkingen

Bouwend en Bereikbaar Bedragen × € 1.000

Onderwerp		Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1.	Parkeerinkomsten nemen toe	I/S		713	-713	0
2.	Huurinkomsten ondergrond busstation vallen tegen	S		-134		-134
3.	Incidentele grondverkopen niet voorzien	I		589		589
4.	Huur- en pachtadministratie vallen tegen	I	-85	-60		-145
5.	Middelen voor ontwikkelen parkeren in wijken resteert	I	100			100
6.	Invoering Omgevingswet uitgesteld	I	150			150
			165	1.108	-713	560
Geraamd resultaat						**560**

-/- betreft een nadeel afwijkingen (deels) als gevolg van corona zijn grijs gearceerd

Toelichting bij de afwijkingen

1. Parkeerinkomsten nemen toe

De baten zijn structureel € 713.000 hoger dan begroot, omdat

- de opbrengsten voor straatparkeren weer oplopen tot het niveau van voor de pandemie (€ 1.131.000).
- door sluiting van parkeergarage Veemarkt de opbrengsten lager zijn (€ 94.000).
- de opbrengst van parkeren bij het Gezondheidspark door de voorgenomen sluiting lager is (€ 324.000).

Er is € 713.000 meer naar de reserve egalisatie parkeren geboekt dan begroot, omdat de opbrengsten hoger zijn.

2. Huurinkomsten ondergrond busstation vallen tegen
De baten zijn structureel € 134.000 lager dan begroot, omdat de huur van grond onder het busstation naast het centraal station onder de huidige overeenkomst niet doorbelast kan worden naar de exploitant.

3. Incidentele grondverkopen niet voorzien
De baten zijn incidenteel € 589.000 hoger dan begroot, omdat incidentele aanvragen van grondverkopen niet voorzien zijn. Het gaat om verkoop van snippergroen en overige gronden.

4. Huur- en pachtadministratie vallen tegen
De lasten zijn incidenteel € 85.000 hoger dan begroot, omdat kosten gemaakt zijn voor hernieuwde uitgifte van erfpachtpercelen (€ 40.000) en het verhuur gereed maken van de grond voor Tiny Houses (€ 45.000).

De baten voor voormalig Stichting de Biesbosch zijn incidenteel € 60.000 lager, omdat de door het Rijk vastgestelde tarieven fors verlaagd zijn. Deze tarieven zijn namelijk gekoppeld aan de opbrengst van het oogstseizoen.

5. Middelen voor ontwikkelen parkeren in wijken resteert
De lasten zijn incidenteel € 100.000 lager dan begroot, omdat de behoefte vanuit de stad aan extra parkeergelegenheden in wijken lager is dan vooraf ingeschat.

6. Invoering Omgevingswet uitgesteld
De lasten zijn incidenteel € 150.000 lager dan begroot, omdat het Rijk de invoering van de Omgevingswet verder heeft uitgesteld.

Financiën van Dordrecht

Algemene Dekkingsmiddelen

Wat willen we bereiken?

In de acht begrotingsprogramma's is beschreven wat de gemeente wil bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat het mag kosten. Om de begroting structureel en reëel in evenwicht te houden, moet tegenover deze kosten ook een dekking staan. Voor een groot deel zijn dat de algemene dekkingsmiddelen: inkomsten van de gemeente die vrij besteedbaar zijn. Het structureel sluitend houden van de begroting is een grote uitdaging. Voor het bewaken van de balans tussen de lasten en baten op korte- en lange termijn hanteren we de financiële strategie. Een strategie die rekening houdt met een eerlijke en dragelijke lastenverdeling.

Voortgang op beleid

Inleiding

Na de gemeenteraadsverkiezingen is een coalitie gevormd en is het coalitieakkoord 2022-2026 'Samen bouwen aan een sterk en groen Dordrecht' tot stand gekomen. In dit akkoord is een eerste doorkijk gegeven van de financiële strategie voor de periode 2023-2026, welke de komende periode een nadere uitwerking zal krijgen in de Begroting 2023.

In de in april 2022 gepresenteerde beleidsarme raadsinformatiebrief Kaderbrief 2023 werd al aangekondigd dat er in het nieuwe politieke akkoord een flinke inhoudelijke en financiële puzzel gelegd moet gaan worden, waarbij een balans gevonden moet worden tussen een sluitende begroting enerzijds en wensen ter continuering van aflopend beleid, dan wel nieuwe wensen anderzijds. Dit alles onder het gesternte van een zeer krappe en concurrerende arbeidsmarkt. Daarnaast is er een duidelijke 'spagaat' voelbaar voor Dordrecht tussen enerzijds een mager meerjarenperspectief en anderzijds de aanwezige investeringsmiddelen (onder andere Agenda Dordt 2030), een gunstige schuldpositie en een op dit moment overzichtelijke risicopositie op huidige grondexploitaties.

In de nieuwe nota Kiezen, Sturen en Verantwoorden hebben college en raad besluiten genomen over de indeling van de begrotingsprogramma's, de aansluiting van deze programma's op de hoofddoelen van het coalitieakkoord en het oppakken van enkele onderzoeken naar verdere verbeteringen in de P&C-cyclus (waaronder indicatoren, integratie van P&C-documenten en kwalitatieve verantwoordingswijzen).

In onderstaand overzicht treft u de meerjarige doelstellingen van het huidige programma Algemene dekkingsmiddelen aan en daarbij een voortgangsoverzicht van de bijbehorende activiteiten voor 2022. In lijn met de functie van de bestuursrapportage wordt de voortgang hierbij slechts toegelicht in het geval er sprake is van een afwijking (geel uitroepteken) of bijstelling (rood kruis).

Doelstelling 1: Op basis van een gedegen financiële strategie blijft de begroting structureel in evenwicht.

De kern van de financiële strategie is nauw verweven met de inhoudelijke ambitie om te groeien. De huidige omvang van de stad én de samenstelling van de bevolking maakt dat het een continue uitdaging is om de voorzieningen blijvend in stand te houden. Deze uitdaging geeft een permanente druk op het structurele begrotingsevenwicht. Door het draagvlak (meer inwoners en meer inwoners met draagkracht) voor deze voorzieningen te vergroten wordt deze uitdaging structureel verkleind. Allereerst door toenemende inkomsten uit het gemeentefonds en onroerendezaakbelastingen (OZB). Daarnaast ook door minder aanspraak op de sociale en maatschappelijke voorzieningen. Behalve bovenstaande uitdaging heeft Dordrecht net als alle andere gemeenten in Nederland de uitdaging om de kosten binnen het sociaal domein betaalbaar te houden.

Een bijzonderheid voor het komende jaar is dat in het licht van de komende verkiezingen de kadernota beleidsarm zal zijn. Anderzijds kunnen de ontwikkelingen in het sociaal domein of de verwachte aanpassingen in de normeringssystematiek van het gemeentefonds een grote financiële impact hebben en vragen om maatregelen. Een nieuw college zal de financiële strategie hierop moeten bijstellen en bekrachtigen in een nieuw 'bestuursakkoord' en de Begroting 2023.

We nemen verdere besluiten over de inzet van de reserves Agenda Dordrecht 2030 en Dividend Compensatie.

Wat doen we in 2022?

De financiële strategie en de ambitie om te groeien zijn nauw met elkaar verweven. In de Prioriteringskader Agenda Dordrecht 2030 is de ambitie om te groeien inhoudelijk beschreven. Om de genoemde doelstellingen te kunnen realiseren zijn middelen gereserveerd in de reserve Agenda Dordrecht 2030. In 2022 nemen we (nadere) besluiten over op welke wijze deze middelen ingezet moeten worden in relatie tot deze doelstellingen. Hetzelfde geldt voor de reserve Dividend Compensatie, waarin middelen zitten die bedoeld zijn om de exploitatie te ontlasten. Daarnaast heeft de raad bij de Kadernota 2022 ruimte gelaten binnen de Algemene reserve (surplusruimte binnen de rationorm van het weerstandsvermogen) voor een volgend college voor prioriteiten in de komende bestuursperiode.

We ontwikkelen een Dashboard gekoppeld aan de doelstellingen van de Agenda Dordrecht 2030.

Wat doen we in 2022?

We ontwikkelen een Dashboard, voor het eerst aanwezig in deze begroting, waarin we de financiële kengetallen verbinden aan de inhoudelijke doelstellingen van de Agenda Dordrecht 2030. Het Dashboard geeft in één overzicht meerdere visuele weergaven, waardoor een integraal beeld ontstaat op de voortgang van de doelstellingen uit de Agenda Dordrecht 2030 (zoals groei van de bevolking, werkgelegenheid en de economie) en de financiële randvoorwaarden (zoals onder andere de structurele exploitatieruimte en de omvang van de reserves van de Agenda Dordrecht 2030). Het doel van het Dashboard is om de monitoring op deze strategische indicatoren langjarig in de Planning en Control producten op te nemen (lees: begroting en jaarstukken), om zo grip en zicht te hebben op de effecten van de Agenda Dordrecht 2030.

We ontwikkelen een nieuwe nota Kiezen, Sturen en Verantwoorden voor de nieuwe bestuursperiode.

Wat doen we in 2022?

Kiezen, Sturen en Verantwoorden (KSV) zijn de kernwoorden van de gemeentelijke sturingscyclus en gaat over de afspraken die de raad en het college met elkaar maken aan de start van een nieuwe bestuursperiode. In de nieuw op te stellen nota Kiezen, Sturen en Verantwoorden 2022-2026 worden verbetervoorstellen en innovaties aangedragen voor onder meer de planning en controlcyclus en bijbehorende producten om zodoende de KSV-afspraken verder te versterken.

Doelstelling 2: De lokale lasten in Dordrecht blijven laag.

Net zoals de gemeente haar begroting structureel sluitend wil houden, willen inwoners en bedrijven van de stad dat ook. Daarom zijn we terughoudend met het verhogen van de lokale lasten en verlagen we die waar het kan. Zo is de rioolheffing per 2022 teruggebracht van een jaarlijks stijgingspercentage van 4% (inclusief inflatie) naar enkel inflatie. Dit als resultante van het in juli 2021 vastgestelde nieuwe Gemeentelijk Rioleringsplan.

Voor de wegvallende precario inkomsten (het heffen van precariobelasting op kabels en leidingen van nutsbedrijven mag niet meer per 1 januari 2022) is een oplossing gevonden in het extra indexeren (2,6%) van de OZB-percentages. De OZB 2022 stijgt daarom met de inflatie en 2,6% extra om gemiste inkomsten precariobelasting te compenseren. Tegenover deze verhoging staat een verlaging van de precariobelasting die door Evides in rekening wordt gebracht aan de bewoners.

We laten de keuzes voor tarieven na 2022 aan de volgende raad/college.

Wat doen we in 2022?

Voor de rioolheffing hebben we voor het jaar 2022 besloten om het jarenlange vaste stijgingspercentage van 4% (inclusief inflatie) te verlagen naar een stijging enkel ter hoogte van de inflatie. Voor de OZB-tarieven hebben we besloten tot een ophoging van 2,6% bovenop de inflatie om de weggevallen inkomsten uit precariobelasting te compenseren. Een volgend college zal bij de Kaderbrief en Begroting 2023 eigen keuzes maken ten aanzien van de nieuw vast te stellen tarieven voor de lokale heffingen.

Financiële afwijkingen

Algemene Dekkingsmiddelen Bedragen × € 1.000

Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Verkoopprognose vastgoed geactualiseerd	I	-345	-82		-427
2. Meerjarenperspectief vastgoed begroot	S	-7	126		119
3. Inkomsten logiesheffing neemt toe	S		60		60
4. Dividend Evides valt tegen	S	-180			-180
5. Bijstelling accres Meicirculaire 2022 verwerkt	I		7.920		7.920
6. Lasten gemeentelijke belastingen vallen tegen	S	-493	230		-263
		-1.025	8.254	0	7.229
Geraamd resultaat					**7.229**

-/- betreft een nadeel afwijkingen (deels) als gevolg van corona zijn grijs gearceerd

Toelichting bij de afwijkingen

1. Verkoopprognose vastgoed geactualiseerd
De lasten en baten zijn incidenteel respectievelijk € 345.000 hoger en € 82.000 lager dan begroot door actualisatie van de verkoopprognose.

2. Meerjarenperspectief vastgoed begroot
De lasten zijn structureel 7.000 hoger dan begroot, omdat de besluiten uit het Meerjarenperspectief Vastgoed zijn verwerkt, waaronder het ramen van de uitgaven voor Munt 5 en het bijstellen van de uitgaven voor de Wijnstraat 237 vanwege beoogde verkoop.

De baten zijn structureel € 126.000 hoger dan begroot, omdat de besluiten uit het Meerjarenperspectief Vastgoed zijn verwerkt en omdat meer verhuuropbrengsten worden gerealiseerd op woonwagens.

3. Inkomsten logiesheffing neemt toe
De baten zijn structureel € 60.000 dan begroot, omdat het aantal overnachtingen toeneemt in verband met evenementen die na de coronacrisis weer kunnen plaatsvinden en omdat we zien dat het aantal hotelfaciliteiten in Dordrecht toeneemt.

4. Dividend Evides valt tegen
De baten zijn structureel € 180.000 lager dan begroot. De baat is geactualiseerd op basis van de realisatie 2021. Vanwege de regulering verwachten wij dat dit effect structureel is.

5. Bijstelling accres Meicirculaire 2022 verwerkt
De baten zijn incidenteel € 7.920.000 hoger dan begroot, omdat we de bijstelling van het accres laten vrijvallen. Wanneer het Rijk meer geld uitgeeft, ontvangen gemeenten automatisch ook meer geld. Deze mutaties worden middels het accres als onderdeel van het gemeentefonds toegekend. Dit geld is vrij inzetbaar en wordt daarom ten gunste van het resultaat gebracht.

6. Uitvoering gemeentelijke belastingen valt tegen
De lasten zijn structureel € 493.000 hoger dan begroot, omdat de kosten bij de gemeentelijke belastingdienst (GBD) zijn toegenomen. Deze toename is met name het gevolg van hogere kosten die ontstaan door no cure no pay-bureaus. Deze bureaus maken bezwaar tegen WOZ-beschikkingen, ongeacht de uitkomst van dit bezwaar leidt dit tot proces- en behandelkosten voor ons als gemeente.

De baten zijn structureel € 230.000 hoger dan begroot, omdat de regiogemeenten, op basis van een vastgestelde verdeelsleutel, bijdragen aan de kosten voor de GBD.

Overhead

Onder overhead vallen de ondersteunende (PIJOFACH) taken. Met ingang van 2022 voert de gemeente Dordrecht een groot deel van die taken voor haarzelf én de regiogemeenten uit. Hierdoor zijn de overheadlasten toegenomen, maar staan daar ook bijdragen van andere gemeenten tegenover. De begroting van de GR Drechtsteden is inmiddels ingevlochten en er wordt gewerkt een nieuw dienstverleningsconcept met verrekenmodel.

Verder worden onder overhead ook de kosten van alle (deels) leidinggevenden, staffunctionarissen, huisvesting en facilitaire zaken verantwoordt.

De overheadkosten staan enigszins onder druk door verschillende oorzaken. Nu corona wat op de achtergrond is gekomen, wordt er hybride (deels thuis en deels op kantoor) gewerkt. Werkplek-apparatuur die in de coronaperiode mee naar huis is genomen om een fatsoenlijke thuiswerkplek in te richten komt niet terug, maar in het stadskantoor moeten wel allerlei aanvullingen plaatsvinden. Ook zijn meer ICT-apparatuur en licenties nodig als gevolg van meer thuis en hybride werken. We zien daarnaast een aantal kostenposten (terug) oplopen, zoals verzekeringen, kantoorfaciliteiten zoals koffieautomaten en opleidingen.

Als gevolg van de lastige arbeidsmarkt is het aantal vacatures hoog en moet meer moeite gedaan worden gekwalificeerd personeel te vinden. Dit leidt tot hogere kosten werving en selectie. Bij enkele onderdelen waar sprake was van zelfsturende teams is gekozen om toch weer een teamleider in te zetten. De span of control en werkdruk was vaak te groot en het verloop in sommige teams (te) hoog, waardoor (tijdelijke) aansturing door een teamleider nodig is.

Financiële afwijkingen

Overhead — Bedragen × € 1.000

	Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1.	Werving en selectie van personeel geïntensiveerd	I	-518			-518
2.	Aanbesteding aansprakelijkheidsverzekering nadelig	S	-220			-220
3.	Effecten Burap GRD 2021 geactualiseerd en verwerkt	S	-927	490		-437
			-1.665	490	0	-1.175
	Geraamd resultaat					**-1.175**

-/- betreft een nadeel — afwijkingen (deels) als gevolg van corona zijn grijs gearceerd

Toelichting bij de afwijkingen

1. Werving en selectie van personeel geïntensiveerd
De lasten zijn incidenteel € 518.000 hoger dan begroot, omdat we een projectteam inzetten voor de werving en selectie van nieuw personeel. Op deze manier willen we een groot aantal vacatureplaatsen binnen de organisatie invullen.

2. Aanbesteding aansprakelijkheidsverzekering nadelig
De lasten zijn structureel € 220.000 hoger dan begroot, omdat de Europese aanbesteding voor een nieuwe aansprakelijkheidsverzekering duurder is uitgevallen, zie Kaderbrief 2023 (RIB).

3. Effecten Burap GRD 2021 geactualiseerd en verwerkt
De lasten zijn structureel € 927.000 hoger dan begroot, omdat op diverse taken die Gemeente Dordrecht uitvoert voor de regio als servicegemeente meerkosten zijn zoals op frictiekosten RAV en ICT beveiliging. Het gaat grotendeels om meerkosten die reeds in de Bestuursrapportage 2021 van de toenmalige Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) bekend gemaakt zijn, waarvan de financiële effecten nog verwerkt moesten worden.

De baten zijn structureel € 490.000 hoger dan begroot, omdat regiogemeenten volgens de vastgestelde verdeelsleutel bijdragen aan de taken die Gemeente Dordrecht als servicegemeente uitvoert.

Vennootschapsbelasting
Bij de Kadernota 2022 is voorlopig € 100.000 structureel begroot voor de vennootschapsbelasting (VPB). Op dit moment heeft de gemeente Dordrecht een kleine belastinglast op de verkoop van reststoffen (via HVC) en een wat groter bedrag dat verband houdt met het mogelijk maken van reclame. De Belastingdienst is van mening dat de inkomsten uit concessies aan reclame-exploitanten als belastbare winst moet worden gezien. De gemeente Dordrecht is van mening dat sprake is van vrijgesteld normaal vermogensbeheer, dan wel dat deze baten dienen ter dekking van de beheerslasten van de openbare ruimte (wegen, verlichting et cetera). Er is bezwaar aangetekend. Met de Belastingdienst is afgesproken het bezwaar aan te houden totdat uitspraak in beroep bij een andere gemeente met dezelfde problematiek is afgerond. Indien de gemeente(n) in gelijk wordt gesteld leidt dit tot een incidentele meevaller ten opzichte van de begroting.

Financiële afwijkingen
Geen financiële afwijkingen.

Onvoorzien
In de begroting is een structureel bedrag opgenomen van € 400.000 voor onvoorziene kosten.

Financiële afwijkingen

Onvoorzien — Bedragen × € 1.000

Onderwerp	Incidenteel/ Structureel	Lasten Bijstelling	Baten Bijstelling	Reserves Mutaties	Totaal Saldo
1. Beroep op post Onvoorzien valt mee	I	200			200
		200	0	0	200
Geraamd resultaat					**200**

-/- betreft een nadeel — afwijkingen (deels) als gevolg van corona zijn grijs gearceerd

Toelichting bij de afwijkingen

1. Beroep op post Onvoorzien valt mee
De lasten zijn incidenteel € 200.000 lager dan begroot, omdat in de eerste helft van het jaar geen beroep is gedaan op de post Onvoorzien van in totaal € 400.000 en ingeschat wordt dat om die reden de helft van dit voorziene bedrag reeds vrij kan vallen.

Investeringskredieten

Afwijking op investeringskredieten

In deze bestuursrapportage staan we ook stil bij de investeringskredieten. Dit is opgesplitst in twee onderdelen. Enerzijds de afwijkingen op investeringskredieten, zowel positief als negatief. Deze afwijkingen hebben betrekking op de kosten voor het totale project. Anderzijds het verschuiven van investeringskredieten. Hiervan is sprake wanneer de totale kosten gelijk blijven, maar de planning gewijzigd is. Op deze manier blijft de investeringsplanning actueel en compleet.

In onderstaande tabel zijn de afwijkingen opgenomen, de verschuivingen zijn te vinden in de volgende paragraaf.

Bedragen × € 1.000

Afwijkingen op investeringskredieten	verhoging krediet	verlaging krediet
1. Engelenburgerbrug	1.600	
2. Renovatie kademuren		1.600
3. Investeringen op groot onderhoud riolen vallen tegen	1.300	1.300
Totaal	**2.900**	**2.900**

Toelichting bij de afwijkingen

1. Engelenburgerbrug
De lasten zijn incidenteel € 1,6 miljoen hoger dan begroot, als gevolg van de langere uitvoeringsduur en technische tegenvaller binnen het project Engelenburgerbrug. U wordt hierover middels een RIB separaat geïnformeerd.

2. Renovatie kademuren
De lasten zijn incidenteel € 1,6 miljoen lager dan begroot, omdat de planning voor de renovatie van de kademuren is geactualiseerd. Dit budget kan worden ingezet voor de meerkosten van de Engelenburgerbrug.

3. Investeringen op groot onderhoud riolen vallen tegen
De lasten zijn structureel € 1.300.000 miljoen hoger dan begroot, door prijsstijgingen van 20 tot 25% op materialen en aannemerskosten op groot onderhoud riolen.

Er is € 1.300.000 meer onttrokken uit de spaarvoorziening riolen, ter dekking van de prijsstijgingen.

Verschuiven van investeringskredieten

Hieronder worden de verschuivingen op investeringskredieten omschreven. De totale raming van de beschikbare kredieten verandert niet, de uitgaven worden realistischer in de tijd weggezet. Van de vertraagde investeringen schuift het grootste deel door naar 2023, bij enkele voorzien we realisatie in 2024. De oorzaken van de verschuiving worden onder de tabel toegelicht. Dit verwerken we in een begrotingswijziging bij de eerstvolgende verzamelwijziging wanneer er meer duidelijkheid bestaat over de impact van de vertragingen.

Bedragen × € 1.000

Verschuiving van investeringskredieten/verschuivingen in IP 2022-2027	2022	2023	2024
1. Actualisatie investeringskredieten gymzalen	-2.300	2.300	
2. Grafdelfmachine is nog niet aan vervanging toe	-100	100	
3. Verschuiving investeringskrediet Recreatex (Biesboschcentrum)	41	-41	
4. Verschuiving investeringskrediet glasvezel Sionpolder (Hollandse Biesbosch)	-40	40	
5. Apparatuur parkeergarage is nog niet aan vervanging toe	-75	75	
6. Actualisatie planning infrastructuur Wielwijk	-754	1.383	-629
7. Verschuiven krediet openbare toiletten	-152		152
8. Groot onderhoud Krispijnseweg is uitgesteld	-2.000	1.000	1.000
9. Project hoofdpersleiding schuift door	-1.200	600	600
10. Renovatie kademuren schuift door	-1.463	3.403	-1.940
11. Uitvoering Dordtse Mijl vindt in 2023 plaats	-3.900	3.900	
Totaal	**-11.943**	**12.760**	**-817**

Toelichting bij de afwijkingen

1. Actualisatie investeringskredieten gymzalen
De planning van de investeringskredieten voor enkele gymzalen uit het Integraal Huisvestingsplan (IHP gymzalen) wordt geactualiseerd ten opzichte van de eerdere planning, zie raadsbesluit 2021-0177244. Naar verwachting start de sloop van de gymzalen aan het Latourpad, de Heimerstein en de Brouwersdijk in het najaar. Met deze wijziging wordt per saldo € 2.300.000 aan investeringskrediet doorgeschoven naar 2023.

2. Grafdelfmachine is nog niet aan vervanging toe
De lasten zijn incidenteel € 100.000 lager dan begroot, omdat de grafdelfmachine nog niet toe is aan vervanging. Deze vervanging zal nu in 2023 plaatsvinden.

3. Aanschaf softwareapplicatie 'Recreatex' vervroegd
De lasten zijn incidenteel € 41.000 hoger dan begroot, omdat de aanschaf van de softwareapplicatie 'Recreatex' die in 2023 gepland stond, na herprioritering van capaciteit en middelen, is vervroegd.

4. Aanleg glasvezel naar Sionpolder uitgesteld
De lasten zijn incidenteel € 40.000 lager dan begroot, omdat de aanleg van de glasvezel naar de Sionpolder (Biesbosch) naar verwachting pas in 2023 wordt aangelegd.

5. Apparatuur parkeergarage is nog niet aan vervanging toe
De lasten zijn incidenteel € 75.000 lager dan begroot, omdat apparatuur bij parkeergarage Achterom nog niet vervangen hoeft te worden. Naar verwachting hoeft dit pas in 2023 te gebeuren.

6. Actualisatie planning infrastructuur Wielwijk
De lasten zijn incidenteel € 754.000 lager dan begroot, omdat de geactualiseerde planning een verschuiving geeft van werkzaamheden. Een deel van de werkzaamheden verschuift van 2022 naar 2023 (Park en Admiraalsplein) een ander deel halen we juist naar voren, van 2024 naar 2023 (Tromptuinen).

7. Aanleg derde openbare toilet schuift door
De lasten zijn incidenteel € 152.000 lager dan begroot, omdat de derde en laatste nieuwe openbare toiletvoorziening, inpandig in de kelder van de nieuwbouw van het 'V&D-complex', pas kan worden aangelegd bij de realisatie van deze nieuwbouw.

8. Groot onderhoud Krispijnseweg is uitgesteld
De lasten zijn incidenteel € 2.000.000 lager dan begroot, omdat de uitvoering van het groot onderhoud aan de Krispijnseweg uitgesteld is. Dit project wordt gekoppeld aan werkzaamheden van de netbeheerder om de elektriciteitsleidingen te verzwaren. Door vertraging in deze werkzaamheden, loopt tevens het groot onderhoud aan de weg vertraging op. In 2023 en 2024 wordt in beide jaren naar verwachting € 1.000.000 meer besteed aan wegonderhoud.

9. Project hoofdpersleiding schuift door
De lasten zijn incidenteel € 1.200.000 lager dan begroot, omdat het onderzoek naar de hoofdpersleiding meer tijd vergt dan verwacht. In 2023 en 2024 wordt in beide jaren naar verwachting € 600.000 besteed aan engineerings- en uitvoeringskosten.

10. Renovatie kademuren schuift door
De lasten zijn incidenteel € 1.463.000 lager dan begroot, omdat de planning voor de renovatie van de kademuren bijgesteld. Op basis van deze bijgestelde planning verschuift een deel van de renovatiewerkzaamheden naar 2023. Hierdoor zijn de lasten in zowel 2022 als in 2024 lager dan aanvankelijk begroot.

11. Uitvoering Dordtse Mijl vindt in 2023 plaats
De lasten zijn incidenteel € 3,9 miljoen lager dan begroot, omdat de afstemming met diverse externe belanghebbenden meer tijd vergt. Hierdoor verschuift de start van de werkzaamheden met ongeveer een half jaar naar het eerste kwartaal van 2023. Het werk aan de kademuren wordt wel in 2022 uitgevoerd.

Verbonden Partijen

Inleiding verbonden partijen

We werken samen met anderen om onze doelen te realiseren en taken uit te voeren. Rond sommige taken is de vorm van samenwerking en het schaalniveau door de wetgever bepaald zoals brandweerzorg via de Veiligheidsregio. Bij andere taken kiezen we zelf voor een bepaalde vorm en de schaal van samenwerking, bijvoorbeeld samen als zeven Drechtsteden gemeenten voor sociale zaken of met tien Zuid-Holland Zuid gemeenten voor jeugdzorg taken.

We spreken van een verbonden partij als de gekozen vorm van samenwerking leidt tot een rechtspersoon (organisatie) waarin de gemeente een bestuurlijk **én** een financieel belang heeft. Als enkel sprake is van een bestuurlijk belang (zoals bij Netwerk Zuidvleugel) of een financieel belang (bijvoorbeeld een subsidie relatie of afwikkeling van kosten zoals GR Schadevergoeding HSL-A16) dan is die samenwerking geen verbonden partij. Maar die organisatie of dat netwerk is natuurlijk wel een belangrijke samenwerkingspartner.

Het doel van de samenwerking via verbonden partijen is dat we deze organisaties zo maximaal mogelijk bij dragen aan de lokale, bestuurlijke ambities met minimale risico’s. Dit zodat de gemeentelijke doelen zo effectief en efficiënt mogelijk worden gerealiseerd. Wij als gemeente hebben twee rollen bij een verbonden partij: eigenaar en opdrachtgever. Als (mede)eigenaar beslissen we over de oprichting, het takenpakket en de bevoegdheden van de verbonden partij. In die rol nemen we deel aan het bestuur van de verbonden partij of zijn we de aandeelhouder die mee stemt over de koersbepaling. Als opdrachtgever geven we aan hoe we de taken uitgevoerd willen zien. Tussen beide rollen kan een spanningsveld bestaan. De eigenaar-rol richt zich op de levensvatbaarheid, continuïteit en het beheersen van het 'ondernemersrisico' van de organisatie. Soms zijn we wettelijk verplicht om tekorten aan te vullen als de resultaten tegenvallen. Kijken we met een eigenaar-bril dan kan het aantrekkelijk zijn dat een verbonden partij een standaard takkenpakket levert. Maar als opdrachtgever hebben we belang bij een zo goed mogelijke prijs-/kwaliteitsverhouding voor de dienstverlening of zoveel mogelijk maatwerk. Vanuit beide rollen wil de gemeente invloed uitoefenen op de strategie en investeringen van de organisatie:

- beleidsmatig sturen: uitvoeren van activiteiten die gunstig zijn voor ons gebied.
- maatschappelijk verantwoord ondernemen: social return, duurzaamheid en diversiteit benoemingen en beloningen bestuurders en commissarissen (Wet Normering Topinkomens).
- financiële koers: risicobeheersing, niveau van eigen vermogen organisatie en aandeelwaarde.

Meer informatie over verbonden partijen treft u in onze Begroting 2022, Jaarstukken 2021 en de Nota Verbonden Partijen (2014). Deze nota biedt een kader voor deelname aan, het oprichten van en het sturen op de verbonden partijen van de gemeente, met name gemeenschappelijke regelingen. Hoe groter het bestuurlijke, beleidsmatige of financiële belang is, hoe belangrijker het is om kaders mee te geven (sturing) en goed inzicht te hebben in het functioneren van de verbonden partijen (monitoring). Zo willen we bereiken dat de verbonden partij de overeengekomen opdracht realiseert binnen de daarover afgesproken beleidsinhoudelijke en financiële kaders. Uiteraard hebben verbonden partijen zelf ook een eigen verantwoordelijkheid. Ze moeten rechtmatig opereren, adequaat reageren op nieuwe ontwikkelingen en transparant zijn in de informatievoorziening. Ze dienen kansen en bedreigingen tijdig te signaleren en daar via risicomanagement op sturen.

Overzicht verbonden partijen

Dordrecht participeert in 16 verbonden partijen, want medio 2022 hebben we de aandelen in de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter (IQ) overgenomen van de GR Drechtsteden (GRD), zie raadsbesluit 2022-0060649.

De verbonden partijen van Dordrecht zijn publiekrechtelijke samenwerkingsorganisaties (gemeenschappelijke regelingen) en privaatrechtelijke samenwerkingsorganisaties (NV's, B.V.'s, stichting of coöperatie). Gedetailleerdere informatie per verbonden partij treft u in de 'beleidsmatige informatie' en/of de 'financiële informatie'. Onderstaand ziet u de soorten verbonden partijen, hun vestigingsplaats en in welke begrotingsprogramma's hun rol tot uitdrukking komt.

Naam verbonden partij	Soort	Risico	Verbonden aan programma
Gemeenschappelijke regeling Sociaal	GR		1. Samenwerkend & Verbindend Dordrecht 2. Leefbaar & Veilig Dordrecht 4. Sociaal & Zorgzaam Dordrecht 5. Lerend & Ondernemend Dordrecht
Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J ZHZ)	GR		1. Samenwerkend & Verbindend Dordrecht 2. Leefbaar & Veilig Dordrecht 4. Sociaal & Zorgzaam Dordrecht 5. Lerend & Ondernemend Dordrecht 6. Gezond & Levendig Dordrecht
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (GR OZHZ)	GR		1. Samenwerkend & Verbindend Dordrecht 2. Leefbaar & Veilig Dordrecht 3. Groen & Ruimtelijk Dordrecht 5. Lerend & Ondernemend Dordrecht 7. Duurzaam & Innovatief Dordrecht 8. Bouwend & Bereikbaar Dordrecht
Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (GR VRZHZ)	GR		1. Samenwerkend & Verbindend Dordrecht 2. Leefbaar & Veilig Dordrecht 3. Groen & Ruimtelijk Dordrecht
Gemeenschappelijke regeling Sociale Werkvoorziening Drechtsteden (Drechtwerk)	GR		3. Groen & Ruimtelijk Dordrecht 4. Sociaal & Zorgzaam Dordrecht 5. Lerend & Ondernemend Dordrecht
Gemeenschappelijke regeling Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken (Gevudo)	GR		7. Duurzaam & Innovatief Dordrecht
Gemeenschappelijke regeling Wegschap Tunnel Dordtse Kil (GR Kiltunnel)	GR		8. Bouwend & Bereikbaar Dordrecht
B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides	B.V.		3. Groen & Ruimtelijk Dordrecht Financiën van Dordrecht
Merwedelingelijn Beheer B.V.	B.V.		8. Bouwend & Bereikbaar Dordrecht
ROM-D: Holding Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden N.V.	N.V.		5. Lerend & Ondernemend Dordrecht 8. Bouwend & Bereikbaar Dordrecht
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V.	B.V.		5. Lerend & Ondernemend Dordrecht

Stedin Holding N.V.	N.V.	✗	Financiën van Dordrecht
BNG Bank N.V.	N.V.	!	Financiën van Dordrecht
Stichting Administratiekantoor Breedband Drechtsteden	Stichting	✓	5. Lerend & Ondernemend Dordrecht Financiën van Dordrecht
Coöperatie Ontwikkeling Leerpark U.A.	Coöperatie	✓	5. Lerend & Ondernemend Dordrecht 7. Duurzaam & Innovatief Dordrecht
Energie Coöperatie Dordrecht (ECD)	Coöperatie	✓	7. Duurzaam & Innovatief Dordrecht

In bovenstaand overzicht van de verbonden partijen van de gemeente Dordrecht ziet u welke risicokwalificatie (hoog - rood, middel - geel of laag - groen) de verbonden partij heeft voor Dordrecht. Het risico profiel is een mix van bestuurlijk (inhoudelijk) en financieel belang en hoeveel risico er wordt gelopen. Hoe hoger het risico, hoe meer aandacht qua sturing we voor een verbonden partij hebben.

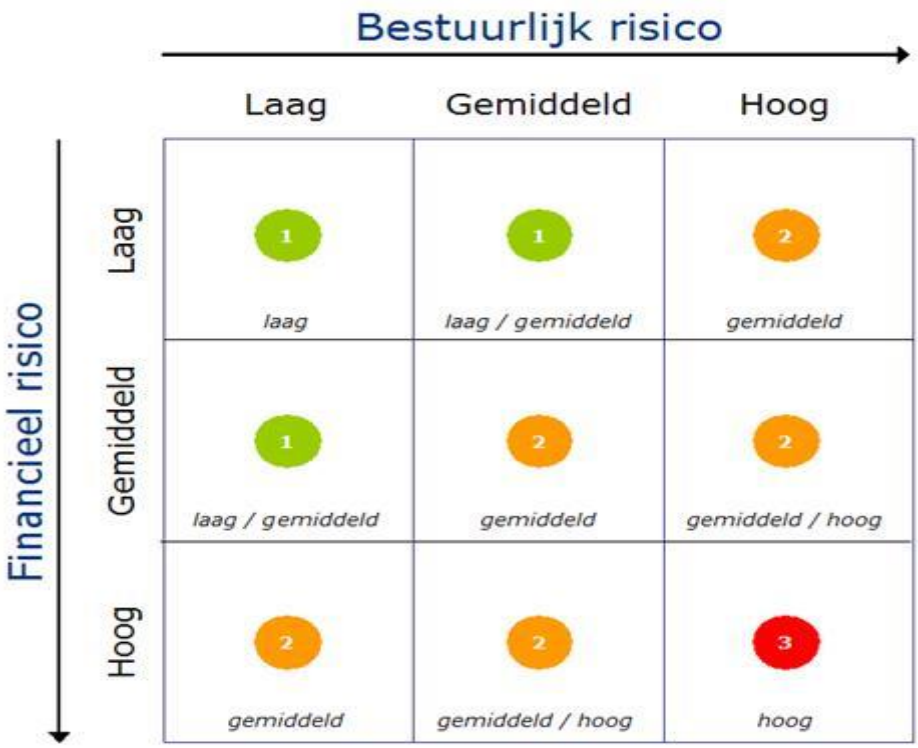

Een rood risico betekent niet per se dat het slecht gaat met de verbonden partij. Het kan ook betekenen dat het beleidsmatige of financieel belang van Dordrecht in de partij groot is (> € 5 miljoen). Bijgevolg zullen we (de ontwikkelingen bij) deze verbonden partij goed monitoren en waar nodig bijsturen. Een laag oftewel groen risico duidt dat de gemeentelijke bijdrage, het aandeel of belang in de verbonden partij laag is. In dat geval is sprake van een beheersmatige sturing op afstand. Zit het tussen hoog en laag in, dan is sprake van een gemiddeld risico (classificatie geel) en sturing.

Beleidsinformatie verbonden partijen

Actuele ontwikkelingen algemeen

Als we kijken naar trends en ontwikkelingen dan valt onder andere het volgende op:

- Omgevingsfactoren, de ontwikkeling van de algemene uitkering en de financiële positie gemeenten zijn ook van invloed op ontwikkelingen en toekomstperspectief van verbonden partijen.
- De rol van (mede)overheden, zoals provincie en het rijk, is ook belangrijk. Wat doet de uitwerking en bijstelling van het regeerakkoord? Wat zullen in de praktijk de gevolgen zijn van de veranderingen in de wetgeving zoals de komst van de (weer uitgestelde) Omgevingswet, de evaluatie van de Wet op Veiligheidsregio's en de actualisatie van de Wet op Gemeenschappelijke regelingen (ingaande per 1 juli 2022, maar met 2 jaar implementatie tijd).
- De afgelopen bestuursperiode is veel aandacht geweest voor de doorontwikkeling van de regionale samenwerking via gemeenschappelijke regelingen en onze rolneming bij Stedin en HVC. De komende periode hebben we aandacht voor al onze verbonden partijen. De nieuwe raad zal diverse partijen op gesprek uitnodigen voor nadere kennismaking. Het ligt daarnaast in de lijn der verwachting dat we diverse verbonden partijen evalueren en de nota Verbonden partijen actualiseren. Het is logisch dat regelmatig te doen om een 'vinger aan de pols te houden' en nu met nieuwe wetgeving en allerlei landelijke en regionale ontwikkelingen is dat helemaal van belang.

Actuele ontwikkelingen verbonden partijen

Onderstaand ziet u per verbonden partij de algemene basisgegevens en leest u wat de belangrijkste (mutaties in de) actuele ontwikkelingen en risico's bij die verbonden partij zijn. De status van de informatie is die van juni 2022. Soms zijn er geen wijzigingen ten opzichte van de Jaarrekening 2021 aangezien de informatie inzake verbonden partijen van april 2022 was.

Gemeenschappelijke regeling Sociaal

Website	www.socialedienstdrechtsteden.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	• De heer P.J. Heijkoop voorzitter het AB • mevrouw C.C van Benschop, lid van het AB • de heer H. van der Linden, 1e plaatsvervangend lid • mevrouw T.F. de Jonge, 2de plaatsvervangend lid AB.
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en Hardinxveld-Giessendam.
Vestigingsplaats	Dordrecht
Openbaar of gemeentelijk belang	Samenwerking op tal van onderwerpen in het sociaal domein, zoals de Participatiewet, schuldhulpverlening en de maatwerkvoorzieningen voor de Wmo. Het beleid dat de GR Sociaal uitvoert wordt op verschillende manieren vastgesteld. De verordeningen die vanuit de inhoudelijke wetten, zoals de Participatiewet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en de Wet maatschappelijke ondersteuning, nodig zijn, worden door de deelnemende gemeenten en de Sociale Dienst Drechtsteden gezamenlijk voorbereid en door de lokale gemeenteraden vastgesteld. De nadere regels en beleidsregels worden grotendeels door het Algemeen en Dagelijks bestuur van de GR Sociaal vastgesteld.
Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** • De Gemeenschappelijke regeling Sociaal (GRS) is ontstaan op 1 januari 2022 na de splitsing/transformatie van de Gemeenschappelijk Regeling Drechtsteden (GRD). Het is een collegeregeling daarom ontbreken financiële gegevens over voorgaande jaren. • De gemeenten beslissen medio 2022 over de maatwerkvoorzieningen. • De voorbereiding op de samenvoeging tussen GR Drechtwerk en GR Sociaal loopt. • Per 1 januari 2022 is de Wet inburgering 2021 van kracht.

Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • De energiecrisis, de oorlog in de Oekraïne en de hoge inflatie geven risico's dat gemeenten onvoldoende worden gecompenseerd voor stijgende lasten voor inkomensondersteuning. Ook voor de langere termijn geeft de crisis druk op de aantallen bijstandontvangers, de aantallen schuldhulpverlening en minimabeleid. • De vraag naar alle Wmo-voorzieningen blijft toenemen door dubbele vergrijzing, verdere extramuralisering, ambulantisering (afbouwbeleid van intramurale zorg) en de daarmee samenhangende verzwaring van de ondersteuningsvraag. Ondanks besparingen blijven, mede door de fixatie van het abonnementstarief, de kosten stijgen. Er is nog steeds een lange wachttijd voor huishoudelijke ondersteuning en individuele begeleiding. Dit is een landelijk probleem. Zorgaanbieders hebben te maken met een krapte aan personeel. • De huishoudelijke WMO-ondersteuning wordt opnieuw aanbesteed c.q. verlengd in 2022. De verwachting is dat dan de tarieven oplopen. • De kosten bewindvoering blijven stijgen. • De 1e bestuursrapportage 2022 GR Sociaal leidt tot een wijziging (stijging) van de bijdragen van gemeenten van per saldo afgerond € 8,5 miljoen. Hiervan heeft € 12,9 miljoen betrekking op de eenmalige Energietoeslag en dat is budgettair neutraal verwerkt. De rijksmiddelen ad € 12.896.346 die de Drechtstedengemeenten hebben ontvangen worden opgehaald via de daarvoor afgesproken verdeelsleutel zoals opgenomen in de Bijdrageverordening. Dit maakt dat er lokaal verschillen kunnen ontstaan tussen de van het Rijk ontvangen middelen en de middelen die worden opgehaald. • Tegenover de kostenontwikkeling op de bijstand staat voor de gemeente de ontwikkeling van de BUIG-budgetten die voor financiering van de kosten wordt ingezet. De nadere voorlopige beschikking 2022 is lager dan de eerdere voorlopige beschikking, in het najaar geeft het Rijk de definitieve beschikking 2022 af. In de nadere voorlopige budgetten zijn de beleidseffecten van het Rijk en de loon- en prijsbijstellingen nog niet verwerkt. • De aantrekkende arbeidsmarkt heeft een dempend effect op de instroom in de bijstand. Gezien de afstand tot de arbeidsmarkt van veel inwoners in de bijstand leidt dit niet direct tot een grotere uitstroom.

Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J ZHZ)

Website	• www.dienstgezondheidjeugd.nl • www.jeugdzhz.nl • www.veiligthuiszuidhollandzuid.nl • www.ravzhz.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	• De heer H. van der Linden, voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur • de heer M.P.P.M. Merx, lid van Algemeen Bestuur • mevrouw C.C van Benschop, plaatsvervangend lid AB.
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.
Vestigingsplaats	Dordrecht
Openbaar of gemeentelijk belang	Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van: publieke gezondheid, maatschappelijke zorg, huiselijk geweld en kindermishandeling, onderwijs, jeugdgezondheidszorg, ambulancezorg en jeugdhulp. De DG&J bevat de onderdelen: Dienst Gezondheid & Jeugd (DGJ), Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ) en de Regionale Ambulancevoorziening Zuid-Holland Zuid (RAV).

Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** • Tijdens de COVID-19-epidemie heeft de DG&J personele inzet gepleegd voor de snel opgerichte COVID-19 uitvoeringsorganisatie. Inmiddels is in de realisatie van de inhoudelijke doelstellingen zichtbaar dat op de meeste vlakken personeel van de DG&J weer terugvloeit naar de 'reguliere DG&J-organisatie', dan wel dat voldoende capaciteit is aangetrokken in de afgelopen maanden om de reguliere activiteiten op te pakken. • In 2022 worden de programma's Geweld Hoort Nergens Thuis, Veilig Opgroeien is Teamwerk (VOiT), de beweging naar 0 uithuisplaatsingen, plus de ontwikkelingen van het Toekomstscenario kind en gezinsbescherming samengevoegd onder de werktitel V(O)iT (Veilig (Opgroeien) is Teamwerk). Doel hiervan is alle programma's en projecten met raakvlakken binnen zorg en veiligheid onder één paraplu te scharen om zo in samenhang tot integrale en concrete resultaten te komen. • In april 2022 heeft het Algemeen Bestuur van de GR DG&J het besluit genomen dat de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ niet meer een apart onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling is maar wordt ondergebracht bij de DGJ. Dit leidt onder meer tot een wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (zie raadsbesluit 2022-0085522). • Sinds begin 2021 zijn een Netwerk MT Jeugd ZHZ en een Portefeuillehoudersoverleg (PFO) Jeugd ZHZ ingericht. De tien gemeenten zijn via deze lijn eigenaar van een gezamenlijke ontwikkelagenda. De ontwikkelagenda betreft de trajecten waarop we gezamenlijk de focus leggen, omdat we daarmee belangrijke verschillen kunnen maken. Denk aan Jeugdhulp Naar Voren, Anders Zorgen en Beter begroten & monitoren. Uitwerking gebeurt veelal lokaal, met een bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgever per traject. Het Algemeen Bestuur van de GR DG&J kan zich hierdoor richten en (beter) focussen op de aldaar belegde (gedelegeerde) taken. • Per 1 januari 2021 is de DG&J niet meer de vergunninghouder van de Regionale Ambulancevoorziening (RAV). De DG&J kan dus niet meer aangesproken worden op de eisen uit de Wet ambulancevoorzieningen c.a. In de loop van 2023 zal, zoals nu gepland, ook de detachering van personeel stoppen.
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • De kosten voor het bestrijden van COVID-19 zijn naar verwachting € 63 miljoen in 2021. Als het Rijk deze meerkosten niet volledig vergoedt, volgt een eenmalige extra inwonerbijdrage in 2022 of latere jaren. • Frictiekosten en onvoldoende afbouw van structurele kosten door de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik. • Onvoldoende weerstandsvermogen bij 'dochter' DG&J om (onvoorziene) tegenvallers op te vangen (vanuit de gedachtelijn bij GR-en geen stapeling van reserves te hebben). • Boeggolf-effect c.q. zwaardere problematiek door uitgestelde zorg tijdens de COVID-19-crisis. • Geen (afdoende) realisatie taakstellingen op jeugdhulp. • Nog onvoldoende transformatie van de jeugdhulp. • Onjuiste c.q. te hoog afgegeven beschikkingen jeugdhulp. • (Buitenproportionele) toename van de vraag naar jeugdhulp. Te lang gecontinueerde of niet geleverde zorg door aanbieders jeugdhulp. Toename van het aantal meldingen bij Veilig Thuis ZHZ. • Langere doorlooptijden en vertraging bij overdracht van meldingen aan lokale veld door Veilig Thuis ZHZ.

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (GR OZHZ)

Website	https://www.ozhz.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	• Mevrouw T.F. de Jonge lid en plaatsvervangend voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur • de heer M.P.P.M. Merx, lid Algemeen Bestuur • de heer H. van der Linden, plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam,

	Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht en de provincie Zuid-Holland.
Vestigingsplaats	Dordrecht
Openbaar of gemeentelijk belang	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers en de regiogemeenten bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.
Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** Het Rijk heeft de invoering van de Omgevingswet uitgesteld naar 1 januari 2023 en de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) treedt (naar verwachting) gelijktijdig met de Omgevingswet in werking. Omdat OZHZ voor een aantal opdrachtgevers ook de bouwtaken uitvoert wordt het wetgevingstraject intensief gevolgd. In Zuid-Holland Zuid is afgesproken dat OZHZ en de gemeenten samen optrekken bij het in beeld brengen van de impact van de Wkb op de eigen organisatie: de aard en hoeveelheid werk die overblijft, het personeel, de financiën en de bouwleges. De impact kan per gemeente verschillen, onder andere omdat deze afhankelijk is van het aantal aanvragen, de mate van toetsing aan het Bouwbesluit op dit moment en de manier waarop de gemeente invulling geeft aan het nieuwe stelsel. Het effect is groter als op dit moment de bouwbesluittoets volledig, zonder prioritering op risico's, wordt uitgevoerd. OZHZ voert de bouwtaak voor Dordrecht echter uit op basis van een risicomodel.
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • OZHZ merkt de gevolgen van de coronacrisis: extra werkzaamheden zoals handhaving noodverordening, vergunningverlening voor het vergroten van terrassen en minder evenementen. De verwachting is dat de legesinkomsten van extra bouwaanvragen en het feit dat in 2022 het maatschappelijke verkeer weer op gang komt voldoende is om de toename in kosten bij OZHZ en de gemeente te dekken. • Privatisering bouwplantoetsing en toezicht (Wet kwaliteitsborging bouw). OZHZ voert sinds 2019 voor twee gemeenten en de provincie Zuid-Holland taken uit binnen het brede omgevingsdomein van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Voor de bouwtaken wordt er vooralsnog uitgegaan dat gefaseerd een deel van de taken zal worden overgedragen aan de markt. Om dit risico te ondervangen richt OZHZ zich op taakuitbreiding zodat het noodzakelijke volume om de taak goed uit te voeren gewaarborgd blijft.

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (GR VRZHZ)

Website	www.vrzhz.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	De heer A.W. Kolff, voorzitter van het Algemeen en Dagelijks Bestuur (kroonbenoeming)
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.
Vestigingsplaats	Dordrecht
Openbaar of gemeentelijk belang	De VR onderdelen Regionale Brandweer Zuid-Holland Zuid, de voorbereiding op Rampen en Crisis (VRC) en de Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR) zijn samen verantwoordelijk voor: • Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van: crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweerzorg en geneeskundige hulpverlening. • Het voorbereiden op een ramp of crisis (inventariseren van risico’s in de regio). • Het proberen te voorkomen van een ramp of crisis in de omgeving (het beheersen van de risico’s). • Het bestrijden van een ramp of incident en proberen ervoor te zorgen dat alles zo snel mogelijk wordt hersteld (als er dan toch een incident of ramp gebeurt).

Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** • De afgelopen tijd stonden de bestrijding van de coronacrisis en de kritieke processen zoals brandbestrijding en hulpverlening voorop. Naar verwachting kunnen de prioriteiten in 2022 ook weer meer naar de overige taken en processen worden verlegd, hoewel er situatie in de Oekraïne ook hierop effect kan hebben. • De GR VRZHZ heeft het ontwerp beleidsplan 2022-2025 vastgesteld. • Landelijke ontwikkelingen: de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's is afgerond. Waar mogelijk zijn de gevolgen meegenomen bij het opstellen van het beleidsplan 2022-2025.
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • De uittreding van Leerdam en Zederik geeft een financieel tekort van jaarlijks € 1,5 miljoen. De Veiligheidsregio heeft in 2019 besloten dat dit tekort niet tot hogere bijdragen van deelnemers moet leiden. Hiervoor past VRZHZ de komende jaren het kostenniveau aan met als doel een volledig kostendekkende begroting in 2024. In de tussenliggende jaren wordt de uittreedsom van Leerdam en Zederik gebruikt om tekorten af te dekken. Het niet realiseren van een kostendekkende begroting maakt dat de toekomstige deelnemersbijdrage aan de VRZHZ hoger kan uitvallen. • Naast het oplossen van frictie is sprake van toegenomen kosten voor onder andere ICT en extra inhuur. Het algemene beeld is dat er steeds minder ruimte is om ontwikkelingen binnen de begroting op te vangen. Dit geeft een financieel knelpunt van € 1 miljoen structureel. In 2021 vond een bestuurlijk gesprek plaats over het geheel van financiële ontwikkelingen. • De financiële gevolgen van de nieuwe cao-afspraken over functioneel leeftijdsontslag voor beroepsbrandweer zijn doorgerekend. Er is een voorziening gevormd die deze lasten volledig afdekt. Het risico op hogere lasten is hierdoor afgenomen. Nieuwe aanpassingen van de cao en wijzigingen in het gebruik van de regeling kunnen ervoor zorgen dat de gevormde voorziening aangevuld c.q. afgeroomd moet worden.

Gemeenschappelijke regeling Sociale Werkvoorziening Drechtsteden (Drechtwerk)

Website	https://www.drechtwerk.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	De heer P.J. Heijkoop, voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en Hardinxveld-Giessendam.
Vestigingsplaats	Dordrecht
Openbaar of gemeentelijk belang	Het openbaar lichaam behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van de sociale werkvoorziening en geeft in opdracht van de gemeenten uitvoering aan de in de wet en in deze regeling genoemde taken. Hiermee streeft de organisatie ernaar dat mensen kunnen werken naar vermogen. Dat doet zij via de onderdelen: Drechtwerk/Drechtstedenactief, WerXaam B.V., Assembly partner B.V., Drechtwerk Diversiteit B.V., Drechtwerk Groen B.V., Drechtwerk FrisFacilitair B.V.
Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** Geen bijzonderheden. De voorbereiding voor de samenvoeging van Drechtwerk en de GRS loopt.
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • Als de Rijkssubsidie Sociale Werkvoorziening (SW) niet toereikend is, wijzigingen in bekostigingssystematiek hebben direct gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage. • Niet haalbare uitstroom berekening door het Rijk veroorzaakt extra tekorten. • Niet of onvoldoende compenseren van de cao loonsverhogingen veroorzaakt tekorten. • Ziekteverzuim: een eventueel hoger ziekteverzuim veroorzaakt hogere personeelslasten. • Niet of niet volledig aflossen van verstrekte geldleningen leidt tot kosten. • De coronacrisis leidt tot inkomstenderving.

Gemeenschappelijke regeling Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken (Gevudo)

Website	https://www.hvcgroep.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	• Gevudo: de heer P.J. Heijkoop, vice-voorzitter Algemeen Bestuur • Gevudo: mevrouw T.F. de Jonge, plaatsvervangend lid Algemeen Bestuur • HVC: mogelijk de heer P.J. Heijkoop, vertegenwoordiger namens Gevudo
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden en Zwijndrecht zijn deelnemer. Binnen deze regeling heeft Dordrecht momenteel op basis van inwonertallen een belang van circa 28%.
Vestigingsplaats	Dordrecht
Openbaar of gemeentelijk belang	Via Gevudo participeert Dordrecht in de NV Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC). Gezien het belang presenteren we hier ook informatie van HVC. Het doel van Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken (Gevudo): het behartigen van aandeelhoudersbelangen van de deelnemers in de NV HVC en het daarbij uitoefenen van stemrecht in de aandeelhoudersvergaderingen van NV HVC. Het hoofddoel van HVC is: ten algemenen nutte werkzaam zijn op het gebied van het afvalbeheer en de daarmee verbonden opwekking van elektriciteit, benutting van overige vrijgekomen warmte en opwerking van reststoffen tot nuttige toepasbare restproducten; deels met inschakeling van derden.
Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** • Zie raadsinformatiebrief (RIS-dossier 2640895) met betrekking tot warmteambities van HVC. • Door toetreding van onder andere GR Avalex is een stem- en aandelenbelangverwatering van circa 3% ontstaan. De kans op verdere verwatering is groot. • Hoewel we op het moment van opstellen van dit verslag nog niet beschikten over het jaarverslag van HVC heeft HVC aangegeven dat er een resultaat over 2021 is te verwachten, welke tenminste gelijk is aan het resultaat over 2020.
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • Gevudo blijft streven naar verbeterpunten in de governance en discussie over het werkgebied van HVC, ook in het licht van transitierisico's en zelfstandige financierbaarheid. Echter het draagvlak daarvoor is bij andere aandeelhouders en de onderneming zelf vooralsnog beperkt. Het Dagelijks Bestuur heeft in overleg met het Algemeen Bestuur ervoor gekozen om externe advisering in te schakelen; welke naar verwachting in de eerste helft van 2022 eindadvies zal uitbrengen; ook over de eigen rolinvulling van Gevudo als aandeelhouder. Deze input wordt betrokken bij de eind 2022 te wijzigen Gemeenschappelijke Regeling. • Hoewel de gemeente formeel garantierisico's loopt bij HVC, houden we op grond van de risicoparagraaf van Gevudo waarin de risico's van HVC zijn beschouwd, de risicomonitor op groen.

Gemeenschappelijke regeling Wegschap Tunnel Dordtse Kil (GR Kiltunnel)

Website	http://www.kiltunnel.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	• De heer M.D. Burggraaf, Lid Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur • de heer H. van der Linden, Lid Algemeen Bestuur.
Deelnemers	De provincie Zuid-Holland en de gemeenten Dordrecht en Hoeksche Waard.
Vestigingsplaats	Dordrecht

Openbaar of gemeentelijk belang	Het Wegschap heeft tot taak het beheren en exploiteren van een niet-openbare toltunnel onder de Dordtse Kil tussen Dordrecht en 's Gravendeel, inclusief de daarbij behorende wegen, gebouwen en het tolplein. Daarbij hoort ook het bevorderen van het gebruik van de tunnel en het heffen van tolgelden tegen zodanige tarieven dat een rendabele exploitatie is gewaarborgd. Hierbij dient de veiligheid, zoals ook voorgeschreven in wet- en regelgeving, van de weggebruiker en de medewerkers altijd te zijn geborgd.
Relevante beleidsinformatie	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • De uitvoering voor het groot onderhoud/renovatie van de tunnel in de periode is in volle gang. De planning is dat het project in 2022 afgesloten wordt. • In het financieringsplan van deze renovatie is rekening gehouden met een verlaging van de bijdrage van de garanten met ingang van 2021 structureel naar € 50.000. • De benodigde leningen voor de renovatie zijn aangetrokken. • Met de Belastingdienst is een vaststellingsovereenkomst gesloten dat het Wegschap ook na 2022 geen aangifte vennootschapsbelasting hoeft in te dienen.
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • In het regeerakkoord van het Rijk is vastgelegd vanaf 2030 rekeningrijden te introduceren. Het is op dit moment onduidelijk hoe de verdere invulling hiervan zal plaatsvinden en wat dit betekent voor de tolinkomsten.

B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides

Website	https://www.evides.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	De heer H. van der Linden, gevolmachtigd aandeelhouder in de Algemene vergadering van aandeelhouders (AvA)
Deelnemers	Houders van aandelen zijn gemeenten die ten tijde van de oprichting van de vennootschap vielen binnen het verzorgingsgebied van NV Waterbedrijf Europoort. Dit betreft een gebied wat zich uitstrekt van Dordrecht, over de Hoekse Waard naar Rotterdam, Delft en Brielle.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Openbaar of gemeentelijk belang	Drinkwatervoorziening dient een publiek belang. De B.V. GBE is 50% eigenaar van de aandelen van het waterbedrijf, Evides NV. De Evides-aandeelhouders hebben onder meer zeggenschap over de drinkwatertarieven en over het ondernemingsplan van de NV. Voor een groot deel is de sector gereguleerd via de Drinkwaterwet. De invloed van Autoriteit Consumenten en Markten (ACM) is zeer groot. De dividenduitkering is van belang voor een sluitende stadsbegroting. Dordrecht draagt een financieel belang van 7% in de B.V. (Overigens presenteren we bij de financiële gegevens van Evides de gegevens van de NV).
Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** • In 2022 zal de huidige directeur van GBE, dus niet van de NV, zijn werkzaamheden beëindigen. Een opvolger is voorgedragen aan de aandeelhoudersvergadering. • Er zijn vergevorderde gesprekken gaande met Zeeuwse aandeelhouders van Delta/PZEM, waarbij deze het stemrecht in Evides NV weer zelf gaan uitoefenen. Dit dient het publieke belang. GBE heeft er in 2021 mee ingestemd de statuten van de NV op dit punt te wijzigen. De verwachting is dat rechtstreekse toetreding in 2022 zal plaatsvinden. • De minister geeft naar aanleiding van de motie van Kamerlid Diks in 2021 via een noodmaatregel ingegrepen bij de ACM, door de gereguleerde vermogenskostenvoet voor drinkwaterbedrijven voor 2 jaar te bevriezen. Desondanks blijft grote zorg bij de drinkwaterbranche bestaan over de toekomstgerichtheid van de regelgeving, waarbij de financiële problematiek van drinkwaterbedrijf Vitens als voorbeeld voor de sector dient. De weighted average cost of capital (WACC) was in 2011 nog 6%, de huidige WACC 2020–2021 van 2,75% wordt door de drinkwaterbedrijven als (te) laag ervaren. Zij geven aan bij een verdere verlaging hun taken niet meer adequaat te kunnen financieren en uitoefenen. De eigen formele gemeentelijke invloed om ACM tot andere inzichten te brengen is overigens zeer beperkt aangezien deze aandeelhouders, hoewel publiek van karakter, niet als rechtstreeks belanghebbende in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) ziet.

Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • Regulering (zie toelichting bij de ontwikkelingen). • Op termijn (omstreeks 2026) is forse verlaging van dividend niet uitgesloten indien de ACM-regulering niet toekomstbestendig wordt gemaakt, naast dat één en ander al eerder vooral gevolgen kan/zal hebben voor de eigen bedrijfsvoering van Evides. Dat gemeenten de komende jaren nog een redelijk stabiel dividend mogen verwachten, is mede het gevolg van eerder opgespaarde resultaten en afspraken daarover met aandeelhouders om deze later uit te keren. Om die reden houden we de risicoclassificatie nog laag, tenzij er zich onverwachte materiële ontwikkelingen voor gaan doen.

Merwedelingelijn Beheer B.V.

Website	http://www.merwedelingelijn.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	De heer H. van der Linden, gevolmachtigd aandeelhouder en lid Algemene vergadering van aandeelhouders (AvA)
Deelnemers	De gemeenten Dordrecht, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden, Gorinchem, Leerdam en Geldermalsen.
Vestigingsplaats	Gorinchem
Openbaar of gemeentelijk belang	Het bevorderen en zorg dragen voor een verdere impuls van de spoorlijn Merwedelingelijn (spoorverbinding tussen Dordrecht en Geldermalsen). Het doel is om een tijdige, doelmatige, duurzame en veilige verbeteringen aan de infrastructuur van en rond de spoorlijn te bewerkstelligen.
Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** Op dit moment houdt de Merwedelingelijn Beheer B.V. zich nog bezig met de ontwikkeling van de halte Gorinchem Noord. De verwachting is dat deze halte in 2026 gerealiseerd is. Wanneer dit het geval is, zijn alle taken van de BV, zoals opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst, gerealiseerd. Ook werkt de gemeente Dordrecht op dit moment, in samenwerking met ProRail en de provincie Zuid-Holland, aan een uitbreiding van de fietsenstalling bij station Stadspolders, om op die wijze een impuls te geven aan de Merwedelingelijn. De uitvoering van dit project stond gepland in de tweede helft van 2021, maar is door bodemvervuiling en intern personeelsverloop vertraagd, er moet nog met de uitvoering gestart worden. De uitvoering staat vooralsnog gepland in het laatste kwartaal van 2022, dit is echter nog afhankelijk van de gevolgen van de aangetroffen bodemvervuiling.
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** Op dit moment worden verschillende scenario's bestudeerd voor de afwikkeling van de bodemvervuiling. De mogelijkheid bestaat dat hier meerkosten uit voortvloeien die niet kunnen worden opgevangen binnen het huidige budget voor de fietsenstalling. Het is op dit moment echter nog te vroeg om concreet voor te sorteren op een bepaalde uitkomst.

ROM-D: Holding Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden N.V.

Website	https://www.rom-d.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	De heer M.D. Burggraaf vertegenwoordigt Dordrecht rechtstreeks in de ROM-D Capital B.V en de overige onderdelen van de ROM-D als gevolmachtigd aandeelhouder in de Algemene vergadering van aandeelhouders (AvA).
Deelnemers	De provincie Zuid-Holland en de gemeenten Alblasserdam, Hendrik-Ido-Ambacht, Dordrecht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht en Rotterdam.
Vestigingsplaats	Dordrecht

Openbaar of gemeentelijk belang	De Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden groep bestaat uit verschillende onderdelen: • Holding Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden N.V. • Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Capital B.V. • Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Capital Beheer B.V. • Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Beheer N.V. • Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Projecten C.V. • Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden Kil III C.V. We geven onderstaand de informatie van de holding aan. De hoofddoelstelling van de Regionale Ontwikkelings Maatschappij Drechtsteden (ROM-D) is het versterken en uitbouwen van de regionale economie. De CV's ontwikkelen terreinen, Capital dient voornamelijk als financier, naast BNG bank. Dordrecht draagt een financieel belang van 29,73% in de Capital B.V. en een direct belang van 7,4% in Kil III C.V. Daarnaast heeft Dordrecht een belang van 69,0% in de Holding N.V. Het financiële en inhoudelijke belang voor Dordrecht zelf zit vooral in Kil III CV.
Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** • De gemeente Rotterdam heeft te kennen gegeven uit te willen treden als aandeelhouder. De overige aandeelhouders zijn nog in gesprek over de koopprijs van de aandelen, welke dan door deze CV zelf worden terug gekocht. • De aandeelhoudersvergadering heeft een drietal nieuwe projecten goedgekeurd voor uitvoering, te weten het project verplaatsing Dolderman, het project Veerweg te Hendrik-Ido-Ambacht en stemden aandeelhouders in met een niet-risicodragende rol van ROM-D in het project Nedstaal. Wel is er een tijdelijke financiering van 15 miljoen aangegaan onder garantie van gemeente Alblasserdam. Tot slot zijn er ook nieuwe verzoeken voor betrokkenheid van de ROM-D binnen gekomen die verder worden besproken. Dit betreft onder meer een verzoek van het Havenbedrijf om medewerking te verlenen aan de beoogde bedrijfsverplaatsing binnen Dordrecht, een onderzoek naar de mogelijkheden tot aankoop van het Citadelterrein te Hendrik-Ido-Ambacht en een verzoek van de gemeente Zwijndrecht om namens hen de onderhandelingen te voeren voor de herontwikkeling en uitgifte van het voormalige Loveld-terrein. • Aandeelhouders oriënteren zich op mogelijke nieuwe projecten, die door ROM-D uitgevoerd kunnen gaan worden.
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • De risicoclassificatie 'hoog' is vooral van toepassing op de projecten-CV vanwege een jaarlijks, nog steeds toenemende, negatieve algemene reserve ad € 2,3 miljoen en het momenteel nog ontbreken van een voldoende concreet ontwikkelingsperspectief, waarbij de financiële positie van die CV wordt verbeterd. Zie ook hierboven. Dit vormt tevens een latent hoog risico voor de waarde van het kapitaal dat door Capital is verstrekt (€ 3,9 miljoen). • De negatieve reserve bij Kil III is in 2021 omgebogen naar een positief beeld. De winstreserve aldaar is nu vooral 'op papier' omdat de totale liquiditeitspositie van het ROMD-construct geen ruimte biedt voor uitkering, het project bovendien niet voltooid is en de middelen mogelijk weer worden ingezet voor andere projecten. De aandeelhouders zijn ook niet voornemens om winst aan zichzelf uit te laten keren.

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V.

Website	www.innovationquarter.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	De heer M.D. Burggraaf als gevolmachtigd lid in de Algemene vergadering van aandeelhouders (AvA).
Deelnemers	Ministerie van Economische zaken, Provincie Zuid-Holland, Gemeenten Rotterdam, Den Haag, Leiden, Delft, Westland, Stichting Holdingfonds Economische Investeringen Den Haag (HEID) en diverse universiteiten.
Vestigingsplaats	Den Haag

Openbaar of gemeentelijk belang	InnovationQuarter is de regionale ontwikkelingsmaatschappij voor ZuidHolland. InnovationQuarter financiert vernieuwende en snelgroeiende bedrijven, assisteert buitenlandse ondernemingen bij het vestigen in Zuid-Holland en organiseert samenwerking tussen innovatieve ondernemers, kennisinstellingen en de overheid. De vennootschap heeft ten doel het stimuleren van de economische ontwikkeling in de regio Zuid-Holland en hiermee het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van Zuid-Holland (ZH) en Nederland. Ons belang is een aandelen kapitaal. In 2016 is de GRD toegetreden als aandeelhouder van het Participatiefonds van InnovationQuarter met een bedrag van € 500.000 (500.000 aandelen met een waarde van €1,00 = 0,8% van het aandelenkapitaal). Eind 2021 is nog een extra kapitaalstorting gedaan van € 426.846, waarmee de totale balanswaarde op € 926.846,- uitkomt. De aandelen in de ROM InnovationQuarter hangen nauw samen met de regionale (beleids)taken op gebied van het Ruimtelijke-Economisch domein en de Groeiagenda 2030. Deze taken zijn al per 1 januari 2021 naar de gemeente Dordrecht overdragen. Met de verandering per 1/1/2022 van de GRD naar een GR Sociaal en Dordrecht een centrumgemeente voor bedrijfsvoering is afgesproken dat de IQ aandelen worden overgedragen aan Dordrecht, waarbij wij het stemrecht invullen vanuit de regionale rol op vlak van Ruimtelijke-economisch terrein.
Relevante beleidsinformatie	Actuele opgaven van IQ zijn: • het positioneren en profileren van de regio ZH en het uitvoeren van marktstrategieën. • het bevorderen van het vestigingsklimaat in de regio ZH door het op enigerlei wijze deelnemen in, financieren, besturen, toezicht houden op, advisering en begeleiden van ondernemingen. • het stimuleren en faciliteren van innovatie en het verbinden van partijen voor economische structuurversterking. • het structureren en organiseren van toegang tot financiering voor startende en snel groeiende ondernemingen die zich bezig houden met technologische innovatie.
Risico's	**Status d.d. juni 2022** • De grootste aandeelhouders zijn het ministerie van Economische Zaken en de provincie Zuid-Holland. Beide hebben een aandeel van € 25 miljoen, ruim 40%. Dordrecht heeft (namens de regiogemeenten) met circa 1,5% maar een klein aandeel. • IQ heeft de afgelopen jaren een financieel verlies gehad. Tot en met 2020 is het gecumuleerde verlies ongeveer 20% van het aandelenkapitaal. De aandelen zijn overgenomen voor de boekwaarde waarop deze per 31 december 2021 zijn opgenomen in de balans van de GR Drechtsteden. Bij de definitieve overdrachtsbalans wordt bepaalt of tot afwaardering moet worden overgegaan, op basis van de dan bekende cijfers, die dan ten laste van het resultaat komt van de GR Drechtsteden over 2021 (dat met alle deelnemende gemeenten wordt verrekend). • Eventuele waardevermeerderingen en -verminderingen maken onderdeel uit van de exploitatielasten die Dordrecht in de toekomst maakt voor het uitvoeren van bijbehorende taken. Ten aanzien van deze exploitatielasten is afgesproken dat de lasten en baten met alle deelnemers worden gedeeld op basis van de afgesproken verdeelsleutels. Daarmee wijzigt het belang van elke gemeente door deze transactie niet. Het betreft dus een technische overdacht, zonder dat daarbij de risico's wijzigen. • Op het moment van het opstellen van dit document zijn nog geen financiële gegevens ontvangen.

Stedin Holding N.V.

Website	https://www.stedingroep.nl/
Vertegenwoordiging Dordrecht	Mevrouw T.F. de Jonge als gevolmachtigd aandeelhouder in de Algemene vergadering van aandeelhouders (AvA) en als lid van de aandeelhouderscommissie (AHC).
Deelnemers	Momenteel zijn 44 gemeenten aandeelhouder van Stedin. De gemeente Dordrecht bezit 9,05% gewone aandelen en daarnaast sinds 2021 10% cumulatief preferente aandelen.

Vestigingsplaats	Rotterdam
Openbaar of gemeentelijk belang	Stedin Groep beheert de aandelen van Stedin Beheer en van de Delta Netwerkgroep (DNWG), welke Enduris als netbeheerder heeft en draagt zorg voor de concernfinanciering. Stedin en Enduris verzorgen samen met hoogspanningsbeheerder Tennet het transport van elektriciteit en gas in Zuid-Holland, Zeeland en voor een klein deel in Friesland. De reden van participatie heeft een historische achtergrond: oprichting van een gemeentelijk energiebedrijf dat later samenging met andere bedrijven. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer is het overheidsbelang in energienetwerken bevestigd. Het onderhoud wordt hoofdzakelijk verricht door dochterondernemingen Joulz en Delta Infra. Met betrekking tot de gemeente, draagt deelname in de partij door middel van het dividend dat we ontvangen bij aan de sluitendheid van de stadsbegroting. Ons aandeel geeft (beperkte) invloed op majeure investeringsbeslissingen van de onderneming Stedin.
Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** Dordrecht heeft zich bij de aankoop van de nieuwe aandelen erover uitgesproken dat zowel het Rijk als gemeenten welke in het verzorgingsgebied, maar geen aandeelhouder zijn, eerst aan zet zijn. Los van de financiële perikelen: één van de schaarstes waarmee Stedin steeds vaker te maken krijgt, is het gebrek aan ruimte voor de uitbreiding van het elektriciteitsnet. Hiervoor moet op tijd meer boven- en ondergrondse ruimte worden gereserveerd, vindt de netbeheerder. Ook is er personele schaarste.
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** Met de huidige reguleringsmethode én zonder participatie van het Rijk is snelle energietransitie financieel niet mogelijk. Dit probleem overstijgt de draagkracht van het collectief van gemeenten. Het dividendperspectief (over de normale aandelen) is en blijft zeer zorgelijk. Bijvoorbeeld over 2021 wordt naar verwachting in 2022 slechts € 50.000 uitgekeerd.

BNG Bank N.V.

Website	https://www.bngbank.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	De heer P.J. Heijkoop als gevolmachtigd lid in de Algemene vergadering van aandeelhouders (AvA).
Deelnemers	Het Rijk en Nederlandse gemeenten.
Vestigingsplaats	Den Haag
Openbaar of gemeentelijk belang	De BNG is een bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank nog steeds essentieel voor de publieke taak, maar de gemeente heeft ook alternatieve financieringsmogelijkheden. Klanten van BNG Bank zijn overwegend overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. Verreweg het grootste deel van de kredietverlening van de bank is kredietrisicovrij, omdat deze aan of onder garantie van overheden plaatsvindt.
Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** Over 2021 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van € 236 miljoen (2020: € 221 miljoen). Hierin tevens een fout (informatie te laat geleverd) begrepen die de bank € 57 miljoen heeft gekost, maar die niet in de dividendverdeling zal worden betrokken. De bank is in gesprek met de Nederlandsche Bank om alsnog tot een proportionele uitkomst te komen.
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2022 kan/wil de bank daarom niet maken.

Stichting Administratiekantoor Breedband Drechtsteden

Website	https://www.vitrumnet.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	Dhr. M.D. Burggraaf, lid Algemeen Bestuur en penningmeester
Deelnemers	De stichting administratiekantoor Breedband Drechtsteden (26 non profit certificaathouders) heeft als primair doel het houden van aandelen van de Breedband Drechtsteden Groep BV. Deze BV bedient samen met de dochter BV's Breedband Drechtsteden BV (voor de certificaathouders in STAK) en VitrumNet BV (voor alle andere activiteiten) de relaties.
Vestigingsplaats	Dordrecht
Openbaar of gemeentelijk belang	Oorspronkelijk was het doel het in eigendom verwerven en beheren van een glasvezelinfrastructuur in de regio Drechtsteden. Momenteel is het doel het beheren van aandelen/certificaten en het uitoefenen van stemrecht in de Breedband Drechtsteden Groep BV. Breedband Drechtsteden Groep B.V. bestaat uit de volgende werkmaatschappijen: • Breedband Drechtsteden BV (bediening oprichters in de non-profit sector waaronder GRD/Dordrecht). • VitrumNet BV (commercieel).
Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** • Op het circulaire bedrijventerrein Ambachtsezoom in Hendrik-Ido-Ambacht is gestart met de realisatie van een digitale infrastructuur die alle locaties op het terrein samenbrengt. Dit wijkt af van de reguliere aanpak waarbij per aansluiting wordt gewerkt. Door alle locaties aan te sluiten ontstaat een goede basis voor unieke, digitale innovaties en toepassingen die de groep ook elders in kan gaan zetten. • De aandelen van de GRD zijn overgenomen in 2022 (zie raadsbesluit 2022-0060649).
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** Geen bijzonderheden. De financiële gegevens betreffen vastgestelde en voorlopige gegevens van Breedband Drechtsteden Groep. STAK is vooral een juridisch vehikel.

Coöperatie Ontwikkeling Leerpark U.A.

Website	www.leerpark.nl
Vertegenwoordiging Dordrecht	• Mevrouw C.C van Benschop, gevolmachtigd lid en voorzitter Algemeen Leden Vergadering (ALV) • de heer J.H.S. Goossensen, bestuurslid (bestuurslid A) • de heer N.J de Wit, bestuurslid
Deelnemers	De gemeente Dordrecht en het ROC Da Vinci College (Stichting Regionaal opleidingscentrum Zuid-Holland Zuid).
Vestigingsplaats	Dordrecht
Openbaar of gemeentelijk belang	De Coöperatie Ontwikkeling Leerpark U.A. is op 26 juni 2003 opgericht en heeft als hoofddoelen: 1. Het namens de leden selecteren van een marktpartij en het namens de leden contracteren van die marktpartij, om op het terrein gelegen aan de Maria Montessorilaan en omgeving scholen, woningen, winkels, kantoren, bedrijfsruimten, openbare ruimten en infrastructuur te realiseren. 2. De realisatie van het Leerpark tegen de scherpste prijs en hoogst bereikbare kwaliteit te laten plaatsvinden. 3. In alle fasen van de ontwikkeling van het Leerpark op te treden als aanbestedende dienst krachtens de Europese richtlijnen. De Coöperatie Ontwikkeling Leerpark U.A. bestaat uit de leden - Stichting Regionaal Opleidingscentrum Da Vinci College en de Gemeente Dordrecht, en fungeert als opdrachtgever voor de fysieke realisatie van het Leerpark binnen aangegeven kaders (programma's, randvoorwaarden en budget van de leden).

Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022**
	• Inhoudelijk:
	  o Realisatie bouw woningen/appartementen op perceel 5C.
	  o Realisatie entreegebouw op perceel 6D2 bestemd voor HBO-onderwijs en aansluiting op de Duurzaamheidsfabriek.
	  o Voorbereiding huisvesting HBO-onderwijs.
	  o Doorontwikkeling Leerpark tot Campus.
	  o Start realisatie Maakfabriek/startersmilieu op perceel 6C.
	  o Voorbereiding spoorhalte (sprinter/lightrail).
	  o Woningbouw perceel 2F.
	• Overig: parkeeronderzoek en geluidsscherm spoor.
	• Organisatorisch/sturing: bekijken of de Coöperatie Ontwikkeling Leerpark kan worden beëindigd of moet worden omgevormd.

Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • Voorzieningen als de Duurzaamheidsfabriek (DZHF) maken in hun exploitatie gebruik van subsidies. Daarom wordt ingezet op verwerving van nieuwe subsidiestromen door actieve lobby, onder andere via Smart Industry, en de ministeries van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en provincie Zuid-Holland. Bij subsidie bestaat het risico dat bij vaststelling blijkt dat een deel van de kosten niet subsidiabel is, waardoor de subsidies lager wordt vastgesteld. • Terugval huurinkomsten DZHF in 2022 vanwege corona (in 2020 en 2021 waren er beperkingen in vergaderarrangementen en evenementen). • Het budget voor exploitatiebijdragen DZHF vanuit de deelnemers raakt uitgeput. De afgelopen jaren is onder andere door nieuwe financiering, het vergroten van de huurinkomsten gestuurd op het sluitend krijgen van de exploitatie. Desondanks is de verwachting dat ook de komende jaren de begroting zonder partnerbijdrage niet geheel sluitend zal worden.

Energie Coöperatie Dordrecht (ECD)

Website	https://www.wijkendordrecht.nl/energiedordrecht
Vertegenwoordiging Dordrecht	• Mevrouw T.F. de Jonge bestuurslid (Algemene leden vergadering) • De heer J.M. Leemans, ambtelijk lid
Deelnemers	NV Huisvuilcentrale Noord-Holland en de gemeente Dordrecht.
Vestigingsplaats	Dordrecht
Openbaar of gemeentelijk belang	Doel van de coöperatie is het versnellen van de uitvoering van het gemeentelijk energiebeleid, het tot stand brengen van leerwerkverbindingen op het gebied van duurzame energie en het tot stand brengen van een revolverend fonds voor het doen van duurzame investeringen.
Relevante beleidsinformatie	**Actuele ontwikkelingen d.d. juni 2022** • Windturbine Krabbegors: de Raad van State heeft nog geen uitspraak gedaan in de hoger beroepszaak, een zittingsdatum is nog niet gepland. Aan het verkrijgen van de SDE subsidie zijn voorwaarden verbonden. In loop der tijd heeft de ECD meerdere malen aan de subsidieverstrekker uitstel voor de bouw gevraagd en gekregen. Een belangrijke voorwaarde is dat de windmolen binnen vier jaar na het verkrijgen van de subsidie in bedrijf moet zijn. Dat betekent dat de windmolen uiterlijk 4 maart 2023 in gebruik moet zijn. Deze datum, zonder uitspraak, is niet haalbaar zodat (een deel van) de SDE subsidie komt te vervallen. Dit verlies in combinatie met de rente ontwikkelingen in de markt en de oplopende bouw- en productiekosten zorgen er voor dat er met deze windturbine geen rendabele businesscase is te realiseren. De ECD heeft daarom besloten om af te zien van de ontwikkeling en de ontwikkel kosten in 2022 als verlies te boeken. • In de jaren 2022-2030 gaat de ECD zich toeleggen op het versnellen van de energietransitie door vorm te geven aan het door de gemeente gewenste zonneoffensief. Hiervoor zal zijn een projectleider zonne-energie in dienst nemen.
Risico's	**Actuele risico's d.d. juni 2022** • Zonneweides Amstelwijck en Crayestein: zijn in bedrijf. Risico's van uitval en diefstal van panelen zijn gedekt met een verzekering.

Financiële informatie verbonden partijen

Onderstaand treft u een totaal overzicht van de financiële gegevens van onze verbonden partijen per juni 2022. Sommige verbonden partijen hebben openbare informatie, dan geven we inzicht in omvang en opbouw van de Begroting 2022 van de betreffende verbonden partij. Bij andere partijen zoals een BV is die informatie vertrouwelijk en melden we 'nvt' wat staat voor 'niet van toepassing' We melden wel altijd welk belang of aandeel in euro's of procentueel we hebben in een verbonden partij. Bij een gemeenschappelijke regeling gaat het dan om het aandeel op basis van de vaste gemeentelijke bijdragen (de inwonersbijdrage of bijdrage op basis van een afgesproken verdeelsleutel). Bij andere verbonden partijen (zoals NV's) gaat het bijvoorbeeld om het dividend dat we ontvangen op basis van ons percentage aandelen. We geven indien mogelijk een prognose van het verwachtte resultaat 2022 van de verbonden partij of melden 'pm' als dat nog lastig is in te schatten. Tevens melden we de ontwikkeling van het resultaat, eigen en vreemd vermogen. Deze gegevens zijn gelijk aan de gegevens in onze Begroting 2022 en Jaarstukken 2021, tenzij er een actualisatie heeft plaatsgehad.

Verbonden partij	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat en prognose		Omvang begroting 2022		Aandeel Dordt in Verbonden partij	
Naam	2020	2021	2020	2021	2021	2022	Totale begroting	Totale Bijdragestaat	2022 in euro	2022 in %
Gemeenschappelijke regeling Sociaal	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 0	€ 298.479.000	€ 282.097.000	€ 153.858.000	55%
Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J ZHZ)	€ 3.114.000	€ 2.297.000	€ 44.708.000	€ 58.680.000	DGJ € 0, SOJ -/- € 13.240.000	€ 0	€ 151.905.000	€ 131.128.000	€ 37.491.000	29%
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (GR OZHZ)	€ 3.509.357	€ 3.055.628	€ 12.363.119	€ 11.954.139	€266.789	pm	€ 25.438.000	€ 22.556.468	€ 7.127.163	31,6%
Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (GR VRZHZ)	€ 6.311.000	€ 3.308.885	€ 62.293.000	€ 76.220.183	-/- € 1.908.000	€ 0	€ 38.500.000	€ 38.500.000	€ 12.305.000	32,0 %
Gemeenschappelijke regeling Sociale Werkvoorziening Drechtsteden (Drechtwerk)	€ 2.856.000	€ 1.279.000	€ 29.112.000	€ 22.340.000	€ 1.279.000	€ 0	€ 42.437.000	€ 5.434.000	€ 3.308.000	60,9%
Gemeenschappelijke regeling Vuilverwerking Dordrecht en Omstreken (Gevudo)	Gevudo: € 30.000 HVC: € 142.293.000	Gevudo: nihil, HVC: pm	Gevudo: € 0 HVC: € 849.809.000	Gevudo: nihil, HVC: pm	Gevudo: nihil, HVC: pm	Gevudo: nihil	Gevudo: € 1.150.000	wordt verrekend door GR met provisie	wordt verrekend door GR met provisie	29,31%
Gemeenschappelijke regeling Wegschap Tunnel Dordtse Kil (GR Kiltunnel)	€ 5.815.000	€ 11.130.000	€ 19.621.000	€ 32.618.000	€ 5.316.000	€ 3.663.000	€ 7.151.000	€ 50.000	€ 21.000	42%
B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides	€ 535.200.000	€ 558.000.000	€ 713.000.000	€ 754.000.000	€ 47,9 miljoen	nvt	nvt	nvt	nvt	7%
Merwedelingelijn Beheer B.V.	€ 250.000	pm	€ 109.000	pm	€ 0	nvt	nvt	nvt	nvt	2,91%
ROM-D: Holding Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Drechtsteden N.V.	pm/zie beleidsinfo	pm/zie beleidsinfo	pm/zie beleidsinfo	pm/zie beleidsinfo	pm/zie beleidsinfo	nvt	nvt	nvt	nvt	69% (Capital 29,73% en Kil III 7,4%)
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij InnovationQuarter B.V.	€ 49.681.000	pm	€ 18.196.000	pm		pm	nvt	nvt	€ 926.846	ca 1,5%
Stedin Holding N.V.	€ 2,9 mrd	€ 3,2 mrd	€ 4,7 mrd	€ 4,9 mrd	€ 21 miljoen	nvt	nvt	nvt	nvt	9,05%
BNG Bank N.V.	€ 5,1 mrd	€5,1 mrd	155,2 mrd	144 mrd	€ 236 miljoen	nvt	nvt	nvt	nvt	0,419%
Stichting Administratiekantoor Breedband Drechtsteden	€ 3.681.000	€ 4.262.000	€ 2.681.000	€ 2.231.000	€ 830.000	nvt	nvt	nvt	nvt	14% certificaten
Coöperatie Ontwikkeling Leerpark U.A.	€ 0 (na kapitaalstorting leden)	€ 0 (na kapitaalstorting leden)	€ 7.931.000	€ 8.041.000	Prognose -/- € 160.000	Prognose -/- € 86.600	€ 1.006.487		€ 40.250 nvt Coöperatie, DZHF € 43.300	60% Coöperatie, 50% DZHF
Energie Coöperatie Dordrecht (ECD)	€ 1.530.545	€ 1.424.510	€ 118.006	€ 36.274	€10.806	pm	€ 50.000	nvt	nvt	50%

Bijlagen

Begrotingsoverzicht

	Actuele begroting			Bestuursrapportage 2022			Bijgestelde begroting		
Programma	**lasten**	**baten**	**saldo**	**lasten**	**baten**	**saldo**	**lasten**	**baten**	**saldo**
Samenwerkend en Verbindend	28.369.950	14.994.621	-13.375.329	-5.267.135	371.000	5.638.135	23.102.815	15.365.621	-7.737.194
Leefbaar en Veilig	18.678.149	3.030.223	-15.647.926	2.835.879	2.058.879	-777.000	21.514.028	5.089.102	-16.424.926
Groen en Ruimtelijk	67.502.148	39.329.841	-28.172.307	613.819	-15.500	-629.319	68.115.967	39.314.341	-28.801.626
Sociaal en Zorgzaam	273.353.155	64.300.838	-209.052.317	8.971.991	529.744	-8.442.247	282.325.146	64.830.582	-217.494.564
Lerend en Ondernemend	36.679.589	20.618.018	-16.061.571	438.000		-438.000	37.117.589	20.618.018	-16.499.571
Gezond en Levendig	47.337.877	19.533.812	-27.804.065	211.000	128.000	-83.000	47.548.877	19.661.812	-27.887.065
Duurzaam en Innovatief	20.236.842	19.338.984	-897.858	670.000		-670.000	20.906.842	19.338.984	-1.567.858
Bouwend en Bereikbaar	90.037.020	88.535.479	-1.501.541	548.000	1.108.197	560.197	90.585.020	89.643.676	-941.344
Algemene Dekkingsmiddelen	9.574.316	363.556.699	353.982.383	2.249.501	8.065.735	5.816.234	11.823.817	371.622.434	359.798.617
Overhead	43.118.818	2.149.349	-40.969.469	1.665.000	490.000	-1.175.000	44.783.818	2.639.349	-42.144.469
Vennootschapsbelasting	100.000		-100.000			0	100.000		-100.000
Onvoorzien	400.000		-400.000	-200.000		200.000	200.000		-200.000
Totaal	**635.387.864**	**635.387.864**	**0**	**12.736.055**	**12.736.055**	**0**	**648.123.919**	**648.123.919**	**0**

Stand van zaken Informatiebeveiliging

Van opzet en bestaan…

In 2021 zijn de belangrijkste processen van de gemeente (de 'kroonjuwelen') in kaart gebracht, inspanningen gepleegd om het bewustzijn voor informatiebeveiliging te vergroten, en is de ENSIA-cyclus doorlopen. Daarnaast hebben wij onze Informatie Beveiligings (= IB) -functie versterkt.

Tot nu toe is vooral ingezet op het inrichten van de IB-organisatie. Nu die staat, ontstaat meer ruimte voor zowel verankering en continue verbetering van processen als inzet op bewustzijn. Dordrecht is actief bezig met 'in control' komen op de bescherming van informatie van de gemeente en haar inwoners. Belangrijk blijft te benadrukken dat informatiebeveiliging een verantwoordelijkheid is van de héle politieke en ambtelijke organisatie.

…naar werking: speerpunten 2022

Belangrijk speerpunt dit jaar is het verder versterken van de verbinding met collega's van de andere Drechtsteden en de privacyorganisatie. Er is ook een samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties via het platform Weerbare Overheid: een brede en samenhangende aanpak van beveiligingsaspecten van een organisatie. Door fysieke beveiliging, personele beveiliging en integriteit, én informatiebeveiliging met elkaar te verbinden, wordt de organisatie weerbaarder en veiliger gemaakt. Meer concreet gaat het voor IB enerzijds om continuïteit van een veilige bedrijfsvoering, anderzijds om herstel van (bedrijfskritische) informatiesystemen na een calamiteit.

Op operationeel vlak wordt ingezet op versterking van de verbinding met de 'business'. Informatiebeveiliging moet focus hebben van managers en proceseigenaren, die conform de Baseline Informatiebeveiliging Overheid ook verantwoordelijk zijn voor de implementatie van passende maatregelen om de bescherming van informatie te waarborgen. Welke maatregelen 'passend' zijn, wordt bepaald in een gezamenlijke risicoanalyse van elk proces.

Daarnaast zijn aandacht voor zowel bewustwording als opleiding een onmisbaar onderdeel van de inrichting van een organisatie die veilig omgaat met informatie. Als dit bewustzijn in het DNA van de gemeentelijke organisatie zit, kunnen de IB functionarissen vaker een ondersteunende rol aan de voorkant invullen bij innovatie en nieuwe opgaven.

In dit kader mag ook het project Basis op Orde worden genoemd, dat in kaart brengt welke applicaties Dordrecht in gebruik heeft Dit maakt het mogelijk om het applicatielandschap op te schonen en applicaties uit te faseren die dezelfde of inmiddels overbodige functionaliteit verschaffen. Dit project is in 2022 gestart en zal zeker tot in 2023 doorlopen.

ENSIA

In de collegeverklaring verklaart het college dat Dordrecht op 31 december 2021 in opzet (inrichting en beschrijving) en bestaan (implementatie) grotendeels voldoet aan de beheersingsmaatregelen die nodig zijn voor de informatieveiligheid. Er is één uitzondering: voor zowel Suwinet als voor een van de DigiD-aansluitingen geldt dat er op het gebied van authenticatie nog winst te behalen is. Als medewerkers van functie wisselen of uit dienst gaan is niet altijd goed geborgd dat ook de autorisaties en inlogmogelijkheden van de betreffende medewerkers goed worden bijgewerkt en opgeschoond. De SDD heeft te nemen verbeterpunten opgenomen in een plan van aanpak. Dordrecht, maar ook de andere Drechtstedengemeenten, zien komend jaar toe op de stand van zaken rondom deze aansluitingen. Aangezien er een verbeterplan is, loopt de gemeente geen risico op het afsluiten van de aansluitingen. Daarmee heeft het geen direct effect op de bedrijfsvoering.

IB-plan

Nadere invulling van het beleid voor de komende jaren en een terugblik op activiteiten sinds het Informatiebeveiligingsplan 2020 volgen in het nieuwe Informatiebeveiligingsplan dat eind 2022 het licht zal zien.